

SAN LUCAS

Jaayhui'my Jadu'n Nej Jesucristo Ytun Yjajti

1 Mayjäy ti cojaay je ayuc je tiy'ajt huidi iich ajt nejhuiiyim co janch ytiy'ájtity, tüg'óciy jadu'n nej Jesús chondacy yjugy'ájtin ya naaxhuiñ ixti mabaad ycogixiyy. ²Tüg'óciy je tiy'ajt jadu'n nej ajt xyñimaayim huidi ci'm iix midou nej chondacy ixti mabaad ycogixiyy, je' ajcxy huidibi capxhuäcxy Jesús y'ayuc ytiy'ajt. ³Hich nañ jadu'n ti nyajciyöyich ti nyajtecyöyich yajxon je tiy'ajt nej Jesús chondacy je' chinaayin ya naaxhuiñ ixti mabaad ycogixiyy. Paady ycixpi iich nhuinma'n pidägy co iich miich nyajnijayihua'n tüg'óciy je tiy'ajt, miich oyjäybi, Teófilo. ⁴Jigix miich nañ jadu'n mnejhuihuipy yajxon je tiy'ajt, jadu'n nej miich ti m'ixpicy.

Tüg ángel nigapxy co Juan el Bautista ypi'c'ada'n

⁵Jadu'n ytuni yjajti co anajty Herodes gre'yaty ma Judea naax cajp, jim anajty tüg judío teedy hue' anajty yxii Zacarías. Je' anajty semandumb miid Abías y'ajugytijc y'amigügtijc. Je Zacarías ypijcy miid Aarón y'ocniix, hue' je' anajty yxii Elisabet. ⁶Dios y'ijxyp

ñejhuiiyb co je' anajty ajcxy ytudägyjäyity nimetz. Je' ajcxy ycuydumyb tüg'óciy yi Huindzin Dios ycapxy y'ané'min. ⁷Je' ca'p anajty ajcxy y'ung ni tüg, e jadu'n ajcxy ymijäyhiñ nimetz.

⁸Chi tügtecy Zacarías miid y'ajugy y'amigüg yteedy'ájtciyx anajty ma Dios ytiyc. ⁹Jadu'n nej teedy ajcxy ycostumbre miidity, chi ñigooti tung je Zacarías mina ypoomjogipy jiiby ma yi Huindzin Dios ytiyc. ¹⁰Tüg'óciy je mayjäy ooy anajty Dios mibijctzoogixy tiba'y. Yam Zacarías tzajtigoty ypoomjocy, ¹¹co ñayquëxici Huindzin Dios y'ángel tüg ytinäy a'oy'amy ma je poomjoctac. ¹²Co Zacarías ijxy je ángel, chi ooy chigiyy. ¹³Chi je ángel nimaay Zacarías:

—Ca' mdzigíy, ti Dios midooy yi mjuydácin mnucxtácin. Yi mdöxyijc Elisabet ypaadipy tüg ung yëydijcpi, e mxiiimöhuipy Juan. ¹⁴Mjotcuje'adip mxondägiip miich etz mdöxyijc, nañ may yi jäy yjotcugihuipy co anajty m'ung ti ypi'c'aty. ¹⁵Chi yi m'ung ycömay'ida'n ma Dios. Ni ca' ügiipy vino ni jocni. Ma ca'ni

anajty yma'xung'aty ymiid'adipy
 yi Dios yjihui'n ymic'ajt. ¹⁶Yi'
 yajjothuimbidi may Israel jäy
 ma yi' ajcxy yHuindzin Dios. ¹⁷Je'
 nicxy ycogapxy'aty ma yi jäy ajcxy
 huinmic jotmic miid Dios yjihui'n
 ymic'ajt, tim jadu'n nej Elías
 jecy'ajty ycogapxy'ajty huinmic
 jotmic miid Dios yjihui'n ymic'ajt.
 Je' m'ung yajjothuimbidi py je
 ungdeedy ajcxy huidibi ca' y'ung
 ixaangixy, nañ yajjothuimbidi py je
 jäy ajcxy huidibi ca' capxycöbicy
 yi Dios, jigix ajcxy paadipy oyjot
 oyhuinma'n. Nañ m'ung ñimähuipy
 je jäy ajcxy huen nayñi'ixiyigixy
 miid yHuindzin Dios ycixpi.

¹⁸Chi Zacarías nimay je ángel:
 —¿Nej jada iich nejhuihuipy peni
 janch huidibi xyajnimäybiich? Ti
 nmijjäyiyñich, cham ndöxyijcich
 nañ ti ymijjäyiyñi.

¹⁹Chi je ángel y'adzooy:
 —Iich Gabriel, ma Dios yhuinduu
 ni'ixi' n'ityich. Dios ti xyquexyich
 cogapxy'ajtpi ma miich co
 nyajnimähuipy jada oybi ayuc.
²⁰Jadachambi miich mhuí'mipy
 uum, ni ca' m'ocjátnip nej
 mgápxipy, miid co ca' mmibicy jada
 iich n'ayuc huidibi yajcuydunip co
 anajty tiempo patni.

²¹Yam je mayjäy ooy
 ja'ahuíxcixy Zacarías, ooy anajty
 ajcxy tzachhuinmaaygixy ti co
 chachhuäcxipy jii by ma Dios
 ytijc. ²²Co Zacarías ypidzimy, chi
 ca' anajty y'occapxni. Chi je jäy
 ajcxy huinjihuiy co ti anajty ix
 tijaty jii by ma Dios ytijc. Hue' je'
 yjacmiydacy a'ixiy'amy, e oyhui'miy
 uum.

²³Co je semandung yajmay, chi
 Zacarías ñicxni ma ytijc. ²⁴⁻²⁵Co
 jadu'n yajty, chi Elisabet jihuiy co
 ti anajty y'ung tzimigxy ciy' gy. Chi
 yüch'ijty migoox po', e yminañ:
 “Jadu'n yi Huindzin Dios ti ytuñ
 miid iich jadachambi tiempo, ti
 xyjäymeich ti yajquëgy iich
 ndzöydu'n ma yi mayjäy ajcxy.”

Tüg ángel nigapxy co Jesús ypi'c'ada'n

²⁶Co tudujc po' maabi Elisabet
 anajty y'ungtzimigxy,chi Dios quejxy
 je' y'ángel Gabriel jim Galilea
 naaxjot ma je cajn huidi anajty
 yxii Nazaret. ²⁷Chi Dios quejxy
 Gabriel ma anajty tüg töxy'anäg
 y'ity huidibi anajty ca'ni midzinäy
 yëydijc. Je töxy'anäg ti anajty
 co'adzoy co piga'n miid tüg yëydijc
 huidi yxii José. José hue' anajty
 David y'ap y'oc. Je töxy'anäg hue'
 anajty yxii jity María. ²⁸Co je ángel
 ytiigiy ma anajty María, chi nimay:
 —María, Dios ti xy'ijxty, je
 Huindzin Dios y'oy'ajt miid miich.
 Miich je' cömay y'idip ma tüg'óciy
 töxyjäydijc.

²⁹Chi María co y'ijxy je ángel, chi
 chigiy miid je' y'ayuc, chi huinmay
 ooy miid jada copxócxin nej co
 yjadú'nñity. ³⁰Chi je ángel yminañ:
 —María, ca' mdzigy, miich
 Dios ti xy'ijxty. ³¹Jadachambi,
 m'ungdzimigip, myajpi'c'adipy
 tüg mang, huidibi mximöhuipy
 JESUS. ³²Je Jesús mij y'idipy, hue'
 je' yajtjipy Dios tzajpjoty y'ung.
 Chi je Huindzin Dios möhuiyb je
 ané'min huidi yi' ymij'ap ymijteedy
 David ymiid anajty. ³³Je Jesús

ané'mip huinixii ma yi Jacob y'ap y'oc. Je' y'ané'min camina ycixipy.

³⁴Chi María je ángel nimaay:

—¿Nej jada co yjadúnity? Iich ca'ni nyëydijc miid tzinäy.

³⁵Chi je ángel y'adzooy:

—Je Dios yjihui'n ymic'ajt minip ma miich, je Dios tzajpjotypi ymic'ájtín xyajñidujttähuip, je oyjäybi jäy huidi pi'c'adam, hue' yajtjipy Dios y'ung. ³⁶E cham Elisabet miich m'amigüg nañ jadu'n yajpi'c'adamy tüg mang ma ti ymijjäyñi. Cham midudujc po'bi maabi y'ung tzmigü je huidibi jäy ytijpy ca' y'ung'ixaani, ³⁷com miidi Dios ca'ni ti chípity.

³⁸Chi María yminañ:

—Jotcujc nguydunipyich yi Huindzin Dios chójcin, huen jadu'n tuñyii jadyii ma iich jadu'n nej miich m'ayuc xymöyich.

Chi je ángel ñicxni.

María y'oy cogapxü Elisabet

³⁹Huin'it xii María choñ, ñicxy jottigoy ma yugjot, ma tüg cajp jim Judea naaxjot. ⁴⁰Chi ytigiü ma Zacarías ytijc, e capxpocxy Elisabet.

⁴¹Chi jadu'n yajty co Elisabet midoohui María ycapxpócxin, chi jihuiy co y'ung yücxy ma yjot. E chi je Elisabet ooy yjotcugiy miid je Dios yjihui'n ymic'ajt. ⁴²Chi yminañ janch mic:

—Cömay miich ma tüg'óciy töxyjäydijc, e cömay y'ida'n m'ung huidibi pi'c'adamb. ⁴³¿Nej iich jada co jadu'n ti n'ahuägüy co nHuindzinich ytaj miñ xyco'ixüyich? ⁴⁴Co ti nmidooyich yi mgapxpócxin, ti iich n'ung yücxy ma iich njot co chachjotcujc.

⁴⁵Jotcujc'adip pinjaty ti ymibicy, co cuyduñ y'ida'n je ayuc miid je Huindzin Dios ycixpi. ⁴⁶Chi María yminañ:

Ooy mij n'ojadatyich yi Huindzin Dios.

⁴⁷Ooy nxondägyich miid Dios ycixpi, iich nnihuambi nyajtzoocpi,

⁴⁸co yi' ti xyñi'ijxcidägyich, co iich ayoobi xytumbi'adyíjich. Jadachambi etz jacnicxp xii tiempo, tüg'óciy jäy ajcxy oy mina'nip co jotcujc'ájtich.

⁴⁹Yi Dios tügpajc mäjip, tiibi tun miid iich, ooy yi' yxii ymäjty.

⁵⁰Dios ypa'ayooyb hueñypínity huidibi huindzigiüy jadachambi etz jacnicxni xii tiempo.

⁵¹Dios ti ooy tuñ mijpi huinma'n, ti jibicy pinjaty amij agix nayjihuiyip ma yjot yhuinma'n.

⁵²Dios ti yajpidzimy yi mijpi rey ma y'ane'my, ti mij'ajt möy ayoobidijc.

⁵³Pinjaty ayuu'ijtp anajty ymooy ti miid yjotcujc'adip, etz yi comeñyjäydijc ajcxy ti ixmach ca' ni ti.

⁵⁴Dios ti pubety yi Israel jäy, yi' ajcxy ytumbi, miid co anajty ti pa'ayogoty je' ajcxy,

⁵⁵jadu'n nej jecy'ajty Dios yajnimay je' n'ap ndeedy, je Abraham etz je'y'ap y'oc, co tunamb miid je' ajcxy huinixii.

⁵⁶Chi María tugiig po' jim y'ijty miid Elisabet, chi yhuimbijtni ma ytijc.

Juan el Bautista co ypi'c'ajty

⁵⁷Co je Elisabet oy yajhuaad'ajtni xii tiempo, chi yajpi'c'ajty tüg

ymang. ⁵⁸Chi ayuc midooy ajcxy je ymijiin ymidijc etz y'ajugy y'amigüg jadu'n nej Dios may'ajt ti tuñ miid Elisabet. Chi ajcxy ooy yjotcugiy miid je' ycxipi. ⁵⁹Chi jadu'n yjaty coductujc xii je ymijiin ymidijc etz y'ajugy y'amigüg miñ ma Zacarías ytiyc co anajty tiy'ajtti'huaangixy je pi'l'canäg. Chi ajcxy yajxii'ada'nyii anajty jadu'n nej yteedy yxii Zacarías. ⁶⁰Chi ytaj yminañ:

—Ca' xii'adiiyb Zacarías, hue' yi' huen xii'adyii Juan.

⁶¹Chi je' ymigügtijc ajcxy yminañ:

—¿Na'amy? Ni tüg miich m'amigüg jadu'n ca' xñijty.

⁶²Chi ajcxy y'amidoohui je' yteedy jadu'n a'ixiy'amy, nej yi' yajxii'ada'nyii. ⁶³Chi Zacarías pijctzoy tüg necy, e jaay jadu'n: “Juan huen xii'adyii.” Chi je ymigügtijc ajcxy nidüg'óciy ooy jihuuiy huinmaay. ⁶⁴Chi mic'amy Zacarías y'ahuac ahua'cxy e ytoodz yungiyy, chi oy ycapxigy e jäymejch cömay yi Dios. ⁶⁵Chi tüg'óciy ymijiin ymidijc ooy chigiyy. Chi ajcxy nimiydactay nej Zacarías ti yjaty ma tüg'óciy jäy huidibi tzinaayb Judea yuugjotypi tzinaaydac. ⁶⁶Tüg'óciy pinjaty anajty midoob je ayuc, chi jäymejtzhuim ajcxy ma yjot yhuinmañ, chi ñayñimáayigixy: —¿Ti jada' ytunamyb jada pi'l'canäg?

Com je Huindzin Dios je' miid y'ity.

Je Zacarías y'iy

⁶⁷Chi je ungdeedy Zacarías miid je Dios yjihui'ñ ymic'ajt Dios y'ayuc najtzcapxiyyi yminañ:

⁶⁸Cömay yi Israel jäy yHuindzin Dios, co ti ni'ijxcidägy, ti cohua'ñ yi' ñaax ycajp,

⁶⁹Dios ti quexy tüg mij nihuaambi yajtzoocpi, ma yi' ytumbi, David y'ap y'oc ajcxy.

⁷⁰Com Dios jadu'n yminañ jecy'ajty miid yi' y'ayuc najtzcapxiyyb huidibi huätzjäyip;

⁷¹je' xyñihuänaanim ma iich ajt nmidzip, ñañ xypubedaanim xypudigihuaanim ca'ydi xycigähuuiyim huidibi ca' xy'ixaanim xychogaanim.

⁷²Jaydëbi pa'ayoohuipy iich ajt nmij'ap nmijteedy, etz jäymedziyyb jadu'n nej ayuc ahuaniiy miid je' ajcxy.

⁷³Jadu'n nej Dios janch huinijot y'ayuc ahuaniiy miid iich ajt nmij'ap nmijteedy Abraham jecy'ajty huidi anajty xymöhuaanim.

⁷⁴Co nihuätzictuutim ma nmidzip, huin'it jaydëbi miyaaxim n'ojadajtim ca' ma tzigi'ñ jihu'iñ,

⁷⁵miid huätzhuinma'ñ etz tudägy huinma'ñ ma yi' yhuinduu jabom jabom ixti mibaad ndzinaayim.

⁷⁶Miich ma'xung, jäy hue' myajtijip mijpi Dios y'ayucnajtzcapxiyybi. Miich n'icxip cogapxy, nicx yajni'ixi jäy miid Huindzin Dios ycxipi.

⁷⁷Yajni'ixi' yi cajpjäy jadu'n nej huaad ajcxy y'alma paadipy nihuaáanin yajnidzoocin, etz jadu'n nej huaad ajcxy ypocy huinmecxiyyb.

⁷⁸Jadu'n nej Dios iich ajt ti xypa'ayoohuim co

ti xyñi'ljxcidaacim etz
xymooyim tiicxin jájin
huidibi tzomb tzajpjoty,

⁷⁹ Jaydēbi yajmōhuipy jāy ajcxy Dios
ytiy'ajt huidibi ajcxy tzinaayb
agootztuum etz o'c jipp'am,
jigix ajcxy xytūmooyim ma je
tudāgyipi tū'aa.

⁸⁰ Je pi'c'anāg yeeg yjodijy huinmic
jotmic miid yi Dios yjihui'n ymic'ajt.
Chi chinaay adūgtuum ma ca' pin, ixti
cooni xii tiempo paty mina ñicxiy
cogapxy ma Israeljāy ajcxy.

Jesús yma'xung'ajty

2 Huin'it xii Augusto César pidacy
y'ané'min huen tūg'óciy jāy nicxy
necypejttaaygixy. ² Je jayjip'atypi
padrón hue' je'yaj'oyi Cirenio
huidibi anajty gobernador'ajtp jim
Siria ñaaxjot. ³ Chi jāy ajcxy nidūg'óciy
ñicxtay yajcojayiiby nidūg nidūg ma
yci'mgajp. ⁴ Chi José choon jim Galilea
naaxjot ma je cajp huidi yxii Nazaret,
ñicxy ajcxy jim Judea naaxjot ma je
David ycajp, huidi yxii Belén. Yi José
ñicxy jim Belén com ymij'ap'ajtpy
ymijteedy'ajtpy je David. ⁵ Chi José
yajcojayiiby padrónjoty miid María, je
tōxyjāy huidibi anajty ymiid capxytuñ,
huidi anajty ung tzim'ijtp. ⁶ Chi jadu'n
yjajty co ajcxy anajty yjímity Belén,
chi oyhuaad'aty co María paadipy
y'ung. ⁷ Chi yma'xung'ajty je ungoob,
e chi ñibe'ñ nīmūxy miid ymotz, e chi
agōgiy ma iyujc pēcxi'ñ, co ca' anajty
ti paady jättac.

Je ángeles ajcxy etz je cōbixyucund'ajtpi ajcxy

⁸ Chi mihuingon je cajp anajty jāy
ycōbixyucund'aty. Hue' anajty ajcxy
yhuin'inaayb huitzuumnajxyp

je' ycōbixy ajcxy. ⁹ Chi Huindzin
Dios tūg y'ánel ñigidaaci je'
ajcxy, e yi Huindzin Dios y'oy'ájtin
y'adixcoody jūhuidity ma je'
anajty ajcxy ymijc, chi ajcxy ooy
chigiyy. ¹⁰ Huin'it je ánel yminañ:
—Ca' mdzigiyygixy, cham iich
miich nyajnimaaaygixy oybi ayuc
huidibi yajjotcugihuipy tūg'óciy
naax cajp. ¹¹ Miid miich ajcxy
ycixpi ti ypi'c'aty cham ma je David
ycajp tūg jāy huidibi miich ajcxy
xyñihuánaam xycohuánaam ma
ajcxy mmidzip. Hue' je' je CRISTO,
je Huindzin Dios. ¹² Yi' je' iixpéjtíp
huidi miid m'ijxcabipy. Mbáadipy
ajcxy je ung ma'xung ñimóchity
miid ymotz, ycōcnāy ma iyujc
pēcxi'ñ.

¹³ Chi janch mic'amy
ñayguēxici miid je ánel may yi
tzajpjotychinaaybi, chach Dios
ojadájtciy ymináangixy:

¹⁴ iOoy ycōmáiyty ooy ymjity
yi Dios tzajpjotypi, ji
naaxhuiñ jotcujc'ajt miid
jāy ajcxy ycixpi huidibi Dios
yjāygidacpy!

¹⁵ Jadu'n yjajty co je ánel ajcxy
ñicxtay tzajpjoty, chi je cōbixy
cuend'ajtpi ajcxy ñayñimay:

—Tzoc jámim jim Belén, jaydēbi
n'fjxim ti ti ytunyii ti yjadyi
huidibi nHuindzin'ájtīm Dios ti
xyajnimáayim.

¹⁶ Chi ajcxy ñicxy jottigoy, chi
oy pátcixy María, José etz je ung
ma'xung y'agōgiyity ma je iyujc
pēcxi'ñ. ¹⁷ Co ajcxy iixy je María
etz je ung ma'xung, huin'it ajcxy
nigapxtay nimiydactay jadu'n nej je
ánel ajcxy ñimay miid je pi'c'anāg
ycixpi. ¹⁸ Tūg'óciy jāy huidi midou

ooy jihuïy huinmay jadu'n nej je cöbixycuend'ajtpi ajcxy yminañ.

¹⁹Chi María mido'mbijctay, e yajhui'my ma yjot yhuinma'ñ. ²⁰Chi yhuimbijty je cöbixycuend'ajtpi ajcxy cömay jäymeck ajcxy yi Dios, etz ooy alabanza ajcxy iïy miid Dios ycixpi miid tüg'óciy jadu'n nej anajty ti íjxcixy ti midóogixy, etz jadu'n nej anajty ti ñimáayigixy.

**Pi'c Jesús yajcapxquëxgy
ma Dios ytijc**

²¹Coductujc xii maabi anajty yma'xung'aty, huin'it je' ajcxy tiy'ajttiý je ung ma'xung. Chi ajcxy yxiimoy JESUS, jadu'n nej je ángel anajty jayijp ti ymina'ñ ca'ni anajty chimigiyi ycüygyi.

²²Co je xii oypaatni mina je María anajty yhuätzpidzimaamni, jadu'n nej Moisés ycötújcín je jécyp yminañ. Chi ajcxy miidnicxy je ung ma'xung jim Jerusalén capxquëxigaangixy ma yi Huindzin Dios yhuinduu. ²³Com jadu'n anajty yjaybétyity ma Huindzin Dios ñecy:

Tüg'óciy unggoob yëydijcpi
huidi ma'xung'ajtp, abícy
yhuí'mipy miid je Huindzin
Dios ycixpi.

²⁴José etz María oy yéjccixy huindzigi'ñ jadu'n nej Huindzin Dios ñecy ymina'ñ co jëbi yecy metzc jam muuxy o pajctza'm muuxy.

²⁵Jim Jerusalén anajty chinäy tüg jäy huidi anajty yxii Simeón, tudägyjäy je', etz ooy Dios jäymeck. Simeón y'ahuijxyp anajty mina Dios miñ yajjotujc'ada'ñ Israeljäy ajcxy, e miid je' anajty Dios yjihui'ñ ymic'ajt. ²⁶Dios yjihui'ñ

ymic'ajt ti anajty yajnejhuïyii co ca' chojc öga'ñ, jayijpni oc'ixipy je Huindzin Dios yCristo. ²⁷Je Dios yjihui'ñ ymic'ajt yajmin yajmejtzi Simeón yhuinma'ñ huen nicxy ma Dios ytijc; huin'it Jesús ytaj yteedy ymiidnicxi ma Dios ytijc, cuyduñ ajcxy jadu'n nej Dios ñecy y'ane'my. ²⁸Chi Simeón tzendzoy etz capxpaady je ung ma'xung, e chi Dios mibijctzoy miid je' ycixpi, chi yminañ:

²⁹Jadachambi capxcíx jotcujc,
Huindzin Dios, miid iich miich
mdumbi, com ti mguyduñ
jadu'n nej ti xyñimäyich co
n'ixipyich je Cristo.

³⁰Cham ti n'ixyich je nihuambi
cohuambi,

³¹huidibi ti mni'ixiy ma tüg'óciy
jäy ajcxy yhuinduu.

³²Jada ung ma'xung ytij'ajt
yegip ma yi jäy ajcxy huidi
ca' yjudiojäyity. Jadu'n yi'
nipaady nej tüg jiin huidi
codiicxp je jäy. Cömay y'idipy
yi Israel jäy miid yi' ycixpi.

³³José etz Jesús ytaj ooy jihuïy
huinmaay jadu'n nej Simeón
ñigapxy je pi'c ma'xung. ³⁴⁻³⁵Chi
Simeón conuucx yi' ajcxy, e nimay
María, Jesús ytaj:

—Jadayaabi pi'c'anäg hue'
jada aminiy co may Israel jäy
yjothuinma'ñ yaj'oyihuipy miid yi
Dios etz nañ jadu'n may Israel jäy
yjothuinma'ñ ca' yaj'oyihuipy miid
yi Dios. Yi' je' tüg íjxpejt co ca' jäy
y'ixa'niiyb choga'niiyb, e jadu'n
tüg'óciy yajnejhuïhuipy nej ajcxy
nidüg nidüg yjothuinma'ñ miidity.
E miich m'idipy jotmaymiid jadu'n
nejihuïy tüg espada ti xyajtzaachiy.

36-37 Nañ jim Jerusalén anajty tüg töxyjäy huidibi anajty yxii Ana, Dios je' anajty y'ayucnajtzcaxiiybi. Fanuel anajty yteedy'ajtpy, hue' je' Aser y'ap y'oc, mij jäy anajty ooy. Janch mutz'anägni ypijcy e jëyi huixtucj jimijt chinay miid yña'y, mada'px midaax jimijt anajty cujc co'ögy chinäy, e ca' anajty ytigoy'lity ma Dios ytijc. Ana ytumb anajty tzajtigoty xim tzuum jopy ayuu anajty ycapxtägy. **38** Chi Ana nimiñ José etz María jiiy ma Dios ytijc, e quipxy miid ajcxy huingapxtacy je Huindzin Dios. Chi je Ana nimiydacy je pi'c Jesús miid tüg'óciy jäy jim Jerusalén huidi anajty ajcxy jii'p'ijxp mina Dios cohua'na'n Jerusalén ma ymidzip.

Co ajcxy nicxni jim Nazaret

39 Co oy yajcuydundäy tüg'óciy jadu'n nej je Huindzin Dios ñecy ymina'n, chi José etz María ñäxcixni jim Galilea ma ajcxy yci'mgajp Nazaret. **40** Je pi'c Jesús anajty yeegy mic ooy miid huijy'ajt cujc'ajt, etz ymiid je' Dios ymay'ájtin y'oy'ájtin.

Je pi'c Jesús yajpaady ma Dios ytijc

41 Jimijt jimijt yi ungday ungdeedy ñicxy anajty ajcxy jim Jerusalén co anajty je Pascua xii paady. **42** Co Jesús anajty ymajmetzjimijt'ajty, chi ajcxy ypättigi y jim Jerusalén jadu'n anajty ajcxy costumbre miidity co xii paady. **43** Co je xii ñaxtäy, chi ajcxy huimbjctixni, e Jesús yhui'mi y je' jim Jerusalén. Ca' José etz ytaj nejhui y ajcxy co ti anajty yhui'miy. **44** Hue' ajcxy anajty tijy je' ymiñ axaam miid ymigügtijc.

Co tüg xii yöygixni, chi ajcxy ixtay je' y'ung ma y'amigügtijc ajcxy, etz huidi miid ñay'ixy'adyii ñaymigü'adyii. **45** Co ca' ajcxy y'ung paady, chi yhuimbjctixni jim Jerusalén ung ixtaaybi.

46 Chi jadu'n yjajty codugi y xii oypaatcixy jim ma Dios ytijc, Jesús y'iñäy anajty agujc'amy ma je huindzindijc. Yi' anajty y'amido'ijty y huindzindijc y'ayuc, e nañ yaj'amidooy anajty tijaty. **47** Tüg'óciy je huindzindijc huidibi midou Jesús y'ayuc, chi ooy ajcxy huinmay etz jihui y jadu'n nej je Jesús huinjihuiydäy etz jadu'n nej anajty tiydudägy y'adzooy. **48** Co Jesús ytaj yteedy y'ijxpati, chi ooy ajcxy tzachjihui y. Chi ungday ymina'n:

—Aay ung, ñej co miich jadu'n xytúngixyich? Yi mdeedy etz iich yam tzachjottigooyb nay'adzigi yijich n'ixtáaygixich miich.

49 Chi Jesús y'adzooy:

—¿Na'amy co miich xy'ixtáaygixyich? ¿Ca' mnejhuiygixy co copity n'ida'ñich ma nDéedyich ytung?

50 Chi ajcxy ca' huinjihui y Jesús y'ayuc huidibi ycapxy.

51 Chi Jesús miid nicxy je' ajcxy jim Nazaret. Chi Jesús capxymidoy ytaj yteedy. Chi yi' ytaj yajhui'mday ma yjot yhuinma'n tüg'óciy nej ytunyii yjadyii. **52** Chi Jesús ixpijc'adiitcp anajty ooy, etz yeegy yjägoyj huijycujc. E yi Dios etz jäy ajcxy ooy anajty jäygidaaccixy.

Juan el Bautista y'ayuccapxhuäcxy migtjgüum

3

Ma anajty je Tiberio César yjimijtjoty, mimajmocx

jimijt anajty maabi y'ane'mtigäy, chi je Poncio Pilato anajty gobernador'ajtp jim Judea, je Herodes anajty rey'ajtp jim Galilea, je' y'uch Felipe anajty rey'ajtp jim Iturea etz jim Traconite ñaaxjot. Chi Lisantias anajty rey'ajtp jim Abilina. ²Chi je Anás etz Caifás je' ajcxy anajty teedy mijtungmiid ma Dios ytijc. Je huin'it tiempo Dios y'ayuc yja'ty ma je Juan, Zacarías ymang, huidibi anajty tzinaayb mijtigäduum. ³Chi Juan choñ ñicxy ma tüg'óciy cajp mihuingon je Jordán mijñi, capxhuijy je jäy ajcxy, co huen jothuimbijtaaygixy etz huen niibejtcixy jigix ajcxy ypocy yajhuinmeecxip. ⁴Jada jadu'n tuni jajtí nej je ayucnajtzcaxhiybi Isaías anajty ti cojaay:

Jim mijtigäduum yajmidooy tüg jäy minañ: “Yaj'oyiigixy yi Dios ytü'aa, tim jadu'n nej jäy ajcxy yaj'oyiigixy yi jibic tü'aa co tüg rey minañ.” Yajtíyigixy yi tü'aa huidibi ooy y'adijy y'a'och.

⁵Tüg'óciy anii ahuoc huen joyiidyäy, tüg'óciy tungop huen nañ jadu'n joyiidyäy. Tüg'óciy nii'aa tü'aa huidibi tijmin tijxijp huen tiidyäy. Yi tü'aa huidibi ca' quipxyjatyty huen quipxyjaty tiidyäy.

⁶Tüg'óciy yi jäy ajcxy ixipy ñejhuñhipy nej Dios yega'ñ je nihuambi cohuambi.

⁷Chi Juan oiy ajcxy je jäy pinjaty anajty miimb niibejtpi, yminañ: —iMiich ajcxy tza'ñ ajcxy y'ajugy y'amigüg! ¿Pin miich ajcxy ti xynimäy quég ma yi ayo'n huidibi Dios yquexaamy? ⁸Túngix

oybi, jothuimbijtcix, ca' ajcxy minaangixy miñ xyipy: “Abraham iich ajcxy n'ap'ajtpy ndeedy'ajtpy”. Hich miich ajcxy nimaayb co Dios ixti jëbi yi' yaj'lung'adyii yaj'anäg'adyii Abraham jada tzaa ca'ydí miich ajcxy. ⁹Dios ni'ixi y'ity jaydëbi yajcödigoyipy jäy ajcxy y'alma huidibi jibic-huinma'ñ miid. Tim jadu'n nipaady nej jäy ni'ixi y'ity miid jacha co pujxiga'ñ tüg quipy huidi ca' oy ytiim'aty, etz yajnögtähua'ñ.

¹⁰Chi je mayjäy ajcxy y'amidooy je Juan:

—¿Ti iich ajcxy jëbi nduñ?

¹¹Chi je Juan y'adzooy, yminañ:

—Pinjaty yhuít miid metz, jaydëbi möy pin ca' miidity ni tüg. Etz pinjaty caagy miid nañ jadu'n möhuipy pinjaty ca' miidity.

¹²Chi miñ jadyii yajcogüejtpi co anajty ñiibedaangixy, yminañ ajcxy:

—¿Ti huaad iich ajcxy nduñ (jigix Dios xymijotcuje'adipyich)?

¹³Chi Juan y'adzooy:

—Ca' ñigi anaxy myajcogüety jadu'n nej je cötújcin y'ane'my.

¹⁴Chi soldado ajcxy yminañ:

—¿Ti iich ajcxy ndunipy (jigix Dios xymijotcuje'adipyich)?

Chi Juan y'adzooy:

—Ni pin ajcxy ti mgapíjciy, ni mganihuambedipy ajcxy. Nañ jadu'n mijotcuje'ajtcixy nej myajmujuuygixy.

¹⁵Je mayjäy yijjp'ijxyp anajty ajcxy ooy, etz ooy jihuñy huinmaay nejhuñhuaangixy pen yi Juan je' anajty Cristo. ¹⁶Chi Juan nimay ajcxy nidüg'óciy:

—Hich janch nyajniibéjtypich jäy miid nii. Miimb je' axaam huidibi

jacmij ca'ydi iich, ca' huaad yi' ycighuin ngejich. Je' miich ajcxy xyajniibedipy miidi Dios yjihui'n ymic'ajt etz miidi jiin. ¹⁷ Je Cristo ni'ixi' y'ity co oybi möhua'n je jäy huidibi ajcxy oyhuinma'n miid, etz ymöhuaamy tzaachypi je jäy ajcxy huidibi jibic-huinma'n miid, tzaachypi huidibi nicamina ycixipy. Tim jadu'n nipaady nej tüg jäy ni'ixi' y'ity co ymoc-huimboja'n, e chi je oybi mocpajc pidäga'n ma che'x, etz je mocjaam ninögihua'n, e caminaxii ycapidza'n je jiin.

¹⁸ Je Juan ooy jäy capxhuijy, etz canaagnax oybi ayuc capxhuäcxy. ¹⁹ Chi yi' ooy je rey Herodes, co y'uch Felipe ytöxyijc Herodías miid tzinaayi, etz jacjaydiybibi jibic-huinma'n tiibi Herodes anajty tuñ. ²⁰ Chi je rey Herodes niği pocytuñ co Juan pidacy pujxtigoty.

Je Jesús ñiibejtin

²¹⁻²² Chi jadu'n yjajty co jadu'n tüg'óciy jäy ñiibejtay nañ jadu'n Jesús ñiibejty. Yam anajty Jesús ycapxtägy co je tzajp y'ahuaach, etz je Dios yjihui'n ymic'ajt yminajcy ma Jesús ycöduu miid ñinicx jadu'n nej muuxy ñinicx. Nañ jadu'n yajmidoy tüg ayuc choñ tzajpjoty yminañ:

—Miich n'ung'ajtpy, ooy iich miich ndzocy ooy njihuüy, ooy njotcújcidyich miid miich.

Jesús ymij'ap ymijteedy

²³ Jesús hue' anajty yjimijt oy ni iipxmajc co ytungtigiüy. Hue' je' anajty jadu'n jäy tijy José ymang, José yteedy hue' je' Elí, ²⁴ Elí yteedy hue' je' Matat, Matat yteedy hue' je'

Leví, je Leví yteedy hue' je' Melqui, je Melqui yteedy hue' je' Jana, je Jana yteedy hue' je' José, ²⁵ Je José yteedy hue' je' Matatías, je Matatías yteedy hue' je' Amós, je Amós yteedy hue' je' Nahum, je Nahum yteedy hue' je' Esli, je Esli yteedy hue' je' Nagai, ²⁶ je Nagai yteedy hue' je' Maat, je Maat yteedy hue' je' Matatías, je Matatías yteedy hue' je' Semei, je Semei yteedy hue' je' José, je José yteedy hue' je' Judá, ²⁷ je Judá yteedy hue' je' Joana, je Joana yteedy hue' je' Resa, je Resa yteedy hue' je' Zorobabel, je Zorobabel yteedy hue' je' Salatiel, je Salatiel yteedy hue' je' Neri, ²⁸ je Neri yteedy hue' je' Melqui, je Melqui yteedy hue' je' Adi, je Adi yteedy hue' je' Cosam, je Cosam yteedy hue' je' Elmodam, je Elmodam yteedy hue' je' Er, ²⁹ je Er yteedy hue' je' Josué, je Josué yteedy hue' je' Eliezer, je Eliezer yteedy hue' je' Jorim, je Jorim yteedy hue' je' Matat, ³⁰ je Matat yteedy hue' je' Leví, je Leví yteedy hue' je' Simeón, je Simeón yteedy hue' je' Judá, je Judá yteedy hue' je' José, je José yteedy hue' je' Jonán, je Jonán yteedy hue' je' Eliaquim, ³¹ je Eliaquim yteedy hue' je' Melea, je Melea yteedy hue' je' Mainán, je Mainán yteedy hue' je' Matata, je Matata yteedy hue' je' Natán, ³² je Natán yteedy hue' je' David, je David yteedy hue' je' Isaí, je Isaí yteedy hue' je' Obed, je Obed yteedy hue' je' Booz, je Booz yteedy hue' je' Salmón, je Salmón yteedy hue' je' Naasón, ³³ je Naasón yteedy hue' je' Aminadab, je Aminadab yteedy hue' je' Aram,

je Aram yteedy hue' je' Esrom, je Esrom yteedy hue' je' Fares, je Fares yteedy hue' je' Judá, ³⁴je Judá yteedy hue' je' Jacob, je Jacob yteedy hue' je' Isaac, je Isaac yteedy hue' je' Abraham, je Abraham yteedy hue' je' Taré, je Taré yteedy hue' je' Nacor, ³⁵je Nacor yteedy hue' je' Serug, je Serug yteedy hue' je' Ragau, je Ragau yteedy hue' je' Peleg, je Peleg yteedy hue' je' Heber, je Heber yteedy hue' je' Sala, ³⁶je Sala yteedy hue' je' Cainán, je Cainán yteedy hue' je' Arfaxad, je Arfaxad yteedy hue' je' Sem, je Sem yteedy hue' je' Noé, je Noé yteedy hue' je' Lamec, ³⁷je Lamec yteedy hue' je' Matusalén, je Matusalén yteedy hue' je' Enoc, je Enoc yteedy hue' je' Jared, je Jared yteedy hue' je' Mahalaleel, je Mahalaleel yteedy hue' je' Cainán, ³⁸je Cainán yteedy hue' je' Enós, je Enós yteedy hue' je' Set, je Set yteedy hue' je' Adán, je Adán yteedy hue' je' Dios.

Je mujcu' tuñ ijxta'ni ma Jesús

4 Jesús ymiid'ajtpy anajty je Dios yjihui'ñ ymic'ajt. Co Jesús jim choñ ma Jordán mij nii, chi je Dios yjihui'ñ ymic'ajt yajnicxi mijtigüduum. ²Jesús y'ijty huixchigui'px xii jim mijtigüduum. Chi je mujcu' yjot'ijxi huinma'ñ'ijxi. Jaygay jim y'ijty, e co huixchigui'px xii ñajxni, chi oy yuuböccodyii.

³Chi je mujcu' nimay:

—Peni janch miich Dios xy'ung'adyii, nimay jada tzaa huen ahuimbity tzajcaagy.

⁴Chi Jesús y'adzooy:

—Jaybety ity ma Dios ñecy co ca'nan miid tzajcaagy ti'ajty jay

ajcxy yjugy'aty, nañ jadu'n tzocy tüg'óciy Dios y'ayuc.

⁵Chi je mujcu' miidpejty Jesús ma tüg cop janch cixpi, chi tüg jaxgy yajni'ixiyy tüg'óciy je naax cajp huidi jii naaxhuiñbi. ⁶Chi je mujcu' yminañ:

—ñich miich möhuipy tüg'óciy mic'ajtin ané'min etz oy'ajtin, com iich ng'am y'ity tüg'óciy, e nmöhuibich hueñyimpñity. ⁷Pen xyhuingoxtinäybiich xy'ojadajtpich miich, ac miich jada mje' tüg'óciy.

⁸Chi Jesús y'adzooy, yminañ:

—Huinhüägtuutich miich mujcu', com jadu'n jaybéty y'ity: “Co yi Huindzin miich mDios mhuingoxtinähuiipy m'ojadadipy, etz yi' je' tüg pajc myajmij'adipy.”

⁹Chi je mujcu' miidnicxy Jesús jim Jerusalén, chi miid pejty ma Dios ytijc coduu, e nimay:

—Pen Dios miich xy'ung'ajtp cödiypnax naaxcixy, ¹⁰com jaybety jadu'n y'ity ma Dios ñecy co quexipy Dios yi' y'ángeles ajcxy e xycuend'adipy. ¹¹Cigixy ajcxy xyhuidzipy, ca'ydi mdzaachiy ma tzaajot.

¹²Chi Jesús yminañ:

—Ji Dios y'ayuc huidi jadu'n minam co ca' mjot'ixipy mhuinma'ñ'ixipy yi mHuindzin Dios.

¹³Co je mujcu' yajcijxy jadu'n nej anajty jot'ixa'ñ huinma'ñ'ixa'ñ Jesús, chi huinhüägtuuty tüg tiempo.

Jesús yajtzondägy je' ytung jim Galilea

¹⁴Chi Jesús nicxy jim Galilea, e Jesús miid'ajtpy je Dios yjihui'ñ

ymic'ajt. Chi Jesús ooy cōmay y'ijty ma tüg'óciy cajp huinduy agonbi.

¹⁵Hue' Jesús anajty yaj'ixpicy majaty je' ajcxy naymujctac. Chi je jäy ajcxy tüg'óciy ooy cōmay Jesús.

Jesús yajpaady jim Nazaret

¹⁶Chi Jesús ymiiñ Nazaret ma anajty ti yeegy. Chi Jesús ytiği ma naymujctac, jadu'n nej costumbre anajty miidity pocxxiiduum. Chi ytinaay'ahuıy, chi ytiğiıy necycapxi. ¹⁷Chi ajcxy mooy je necy huidibi je Dios y'ayucnajtzcaxxiıybi Isafas yaay. Chi ciyhuäcxy je necy, paty jiiby tüg it ma anajty yjaybétyity jadu'n:

¹⁸Je Huindzin Dios yjihuiñ ymic'ajt xymiid'ajtpich, co xyajniibicyich co nyajnimähuibich ayoobitijc je oybi ayuc. Ti xyquexyich co nyajjotcugihuibich je jäy ajcxy huidi jotmay ymiid, etz nhuinméecxibich huidibi ajcxy pujxtigótyip, nañ jadu'n ajcxy je huidibi huiintzip nyajhuindiicxigibich, e nbidägibich ahuätztuum huidibi yajtzaachytumb.

¹⁹Ti xyquexyich co ngapxhuäcxibich je tiempo mina Huindzin Dios may'ajt oy'ajt tuna'n miid je jäy ajcxy ycixpi.

²⁰Chi jada' Jesús abidijty je ñecy, yajcädiğiıy je tungmiidpi, huin'it y'ixtacy. Chi tüg'óciy mayjäy jiiby ma naymujctac ooy ajcxy huindicxy je Jesús. ²¹Chi Jesús yminandacy:

—Cham yajcuydun je' huidi jaybety ma Dios ñecy jadu'n nej miich ajcxy cham ti mmidooy.

²²Chi nidüg'óciy ajcxy ooy jäygidacy nej Jesús mina'n, etz huinmay ajcxy ooy je ayuc huidibi Jesús ycapxy, chi ñayñimáayigixy: —¿Nej ca'y José jada jada' y'ung?

²³Chi Jesús yminaañ:

—Ca' yjécyity miich ajcxy xyajnimähuibich jada ayuc: “Tzoydumbi naychoyihuıi ci'm. Tüg'óciy jadu'n nej iich ajcxy nmidooyich ti mduñ jim Capernaum, nañ jadu'n miich octun ma mgi'mgajp.”

²⁴Chi Jesús yjacminañ:

—Janch iich miich ajcxy nnimäy co ni tüg jäy huidibi Dios y'ayucnajtzcaxxiıyb ca' jäy ajcxy cöbicy ma yci'mgajp. ²⁵Janch iich miich ajcxy nimäy co ooy anajty may co'ögy ytöxyjäy ya Israel jecy'ajty co Elías chinaay, co je tzajp adujcy tugiig jimijt jatudujc po', co oy yuu miin ma tüg'óciy naax cajp. ²⁶E Dios ca' quejxy je Elías ma yi Israeljäy co'ögy töxyjäy ajcxy. Hue' janch quejxy huinduum jim Sarepta ma Sidón naaxjot ma tüg co'ögy töxyjäy huidi jim. ²⁷Nañ jadu'n anajty ooy mayjäy püdzt pa'm miidity ya Israel jecy'ajty co je Dios y'ayucnajtzcaxxiıybi Eliseo chinay. Chi ni tüg jäy huin'it catzoocy, jeyi tügpajc choocy pa'mjäy huidibi anajty yxii Naamán huidi tzoon Siria naaxjot.

²⁸Huin'it tüg'óciy jäy huidi anajty jiiby ma naymujctac ooy yjotma'tcoty co jadayaab ayuc ajcxy midooy. ²⁹Chi je mayjäy ajcxy nibidıgy Jesús etz yajpidzimy ma je cajp. Chi ajcxy yajnicxy jim ma je tzaahuingueetz, co je cajp copcíxy anajty yajpaady, e jim anajty

cödiŋpnaxaangixy. ³⁰Chi Jesús ñajxy cujc'amy ma je' ajcxy, chi ñicxni.

**Tüg yëydijc huidibi anajty
miid jibic espíritu**

³¹Chi Jesús y'idacy jim Capernaum, tüg cajp jim Galilea naaxjot, chi Jesús jäy ajcxy yaj'ixpijcy pocxxi'duum.

³²Huinmay ooy ajcxy jadu'n nej je' yaj'ixpicy. Ñayñimáayigixy co je Jesús yaj'ixpicy nejihuüy mijtung mij'ané'min mfidity.

³³Jiiby ma je naymujctac jiiby anajty tüg yëydijc huidibi miid tüg ca'oybi, chi je ca'oybi mic yaaxqueecy yminañ:

³⁴—Ixmajtzcich ajcxy, çti mdunamy miid iich ajcxy Jesús je nazaretpi? ¿Nej ti mmiñ co xyajhuindigoyáanigixyich? Iich miich n'ijxcapy co miich je' je Huätzpi Dios.

³⁵Chi Jesús je ca'oybi ojy, nimay: —Amon, pidzim ma yi jäy.

Chi je ca'oybi najtztijäy je yëydijc agujc'amy ma je jäy ajcxy, huin'it ypidzimy, e ca' ni nej jactuun. ³⁶Tüg'óciy jäy jim ooy ajcxy ñay'adzigiüy miñ xyipy yjanayñimáayigixy:

—¿Ti ayuc jada' yi'? Co miid y'ané'min etz mic'ajt ane'my ca'oybi etz yajpidzimy ma jäy.

³⁷Chi Jesús capxpaady y'ijty ma tüg'óciy cajp huidi huinduy agónip.

**Jesús yajtzoocy Pedro
ymid töxyjäybi**

³⁸Chi Jesús ypidigüy choñ ma naymujctac, ytigiüy ma Simón ytijc. Jadu'n anajty Simón ymid töxyjäybi mic ytoyii. Chi ajcxy cohuaniiy

Jesús miid je' ycixpi. ³⁹Chi Jesús yhuindacy ma je' yhuinduu, ix'ojy je toyii, e jadu'ñi ñajxy. Chi je' mic'amy ypidigüy, yajcay yaj'uucy ajcxy.

Jesús yajtzoocy mayba'mjäy

⁴⁰Tzuu tzuu anajty jäy ajcxy yajnicxy tüg'óciy jäy ajcxy pa'mmiidpi ma Jesús. Chi Jesús cñixajy nidüg nidüg, e jadu'n anajty ajcxy chögy. ⁴¹Chi nañ jadu'n je' ca'oybi yajpidzimy ma mayjäy, mic je ca'oybi anajty yhua'ñ yjihuüy, yminañ:

—Miich je' Dios xy'ung'ajtp.

Chi Jesús niği ix'ojy, ca' anajty yajhuäcxipy nicxy yjaccapxy, com ti anajty nejhuüiygixy co yi' je' je Cristo.

Jesús y'ayuccapxhuäcxy jim Galilea

⁴²Co yxiimiüy, chi choon Jesús, ñicxy mijtigiduun. Ooy jäy yja'ixtäyüi, chi ajcxy oy paatcixy, yajhuäcxijpy ajcxy ooy, ca' anajty oc'ixmadzáangixni. ⁴³Chi Jesús yminañ:

—Ooy jada chachcopícyity co canaag agajp iich jada ngapxhuäcxibich je oybi ayuc jadu'n nej Dios y'ane'my. Paady Dios ti xyquexyich ya naaxhuñ.

⁴⁴Jadu'n anajty je' capxhuäcxy majaty jäy ñaymujctac jim Galilea.

Je acxmajtzin mijhuinma'nybi

5 Tügtecy jadu'n yjajti, jim anajty Jesús ma je Genesaret mejypa', co jäy ñimiini janch ñay'adijiüy ñay'agodfiügixy, tzach'amidohuaangixy Dios y'ayuc. ²Chi yi' iixpaty mejtz

barco jahueengi mejypa'áy. Je acxmajtzpidijc ti anajty ypidzímigixy ma je barco, jim anajty y'acxxuumy pújccixy. ³Chi Jesús yajtigiyiñy tüg barco huidi Simón anajty je'ajtpy. Chi may'ajt pijctzoy co huen yajjiñhuägy hueeni yi barco mejypa'áy. Chi Jesús y'ixtacy barcojoty, e jadu'n yaj'ixpijcy je mayjäy ajcxy. ⁴Co ycapxymaayi, chi Jesús Simón nimay:

—Nícx pidäg m'acxmadzi'n mejyjoty, jaydëbi májtcixixpy acx.

⁵Chi Simón y'adzooy:

—Huindzin, ti iich ajcxy ooy njatuñ tüg tzuum, ni ti ti ngapáatcixiyich. Per miid miich m'ayuc ycixpi yi acxmadzi'n nbidägibich mejyjoty.

⁶Co ajcxy pidacy je acxmadzi'n mejyjoty, chi yajco'adujcy ooy may acx, jahueeni acxmadzi'n ycaciich miid je may acx ycixpi. ⁷Chi Pedro yemi ymigügtijc huidi anajty jim ma je jadügpi barco, huen miñ ajcxy pubedyi. Chi ajcxy ymiñ pubejtp, yaj'ujch ajcxy metzpi barco miid may acx, jagoo jagoo ycaquiñ je barco miid may acx ycixpi. ⁸Co Simón Pedro ijxy jadu'n, chi ycojxtinaay'ahuñy ma Jesús yhuinduu, nimay:

—Huinhuäctúutcich, Huindzin, com iich pocyjäy iich.

⁹Com Pedro janch tzigiiyb anajty, etz nañ tzigiiyb tüg'óciy huidi anajty miid ti ytuñ, co anajty ooy may acx tzachyajniñbéjtcixy. ¹⁰Nañ jadu'n tzigiiyb anajty je Jacobo etz Juan je Zebedeo ymang ajcxy huidibi Simón anajty ti pubety. Chi Jesús ñimay Simón:

—Ca' mdzigy, jadachambi etz jacnixni xii tiempo mdunipy jaymadzii.

¹¹Co je barco yajmejypidzimy, chi ajcxy y'ixmajch tüg'óciy, chi ajcxy panícx Jesús.

Jesús yajtzögy tüg jäy ñibützpa'mmiidpi

¹²Chi jadu'n yjajti co anajty Jesús yjímity ma tüg cajp, co ñimiini tüg yëdjic ymiid anajty pützpa'm. Co je pa'mjäy ijxy Jesús, chi nihuindacy ma yhuinduu, minucxtacy, nimay:

—Huindzin, pen mdzojcpy jëbi xyajtzögibich.

¹³Chi Jesús yci' najtxajiiy ñidooñ, nimay:

—Ndzojcpyich, hui'm huädz.

Chi mic'amy je jäy choocy. ¹⁴Chi Jesús ane'my, nimay:

—Ca' ni pin myajnimähuipy, nícx janchtiy nayguëxigib ma teedy, jaydëbi möhuipy Dios huindzigiñ, jadu'n nej Moisés ycötújcín je jécyip y'ane'my, miid yi' ycixpi co ti mhuätpidzimy, jaydëbi jäy ajcxy nejhuñhuipy co ti mdzögy.

¹⁵Je capxy'ayuc ñigi y'oc-huäcx'adiitzni, e janch mayjäy y'ocnimújcín, jim pin ayuc midohuaam, e jim huidi tzögaam.

¹⁶Jesús ycögueecpy anajty je mayjäy, ñícxpy anajty mjtigíduum Dios ojadajtpi.

Jesús yajtzögy tüg jäy cixuxypi tecyxuxypi

¹⁷Tüg tecz yjajti, Jesús anajty yaj'ixpijcp, e jim anajty ajcxy iñäy ma Jesús yhuinduu fariseojäy ajcxy, etz huidi jäy yaj'ixpijcp Dios ñecy huidijaty anajty ti choongixy canaag agajp ma Galilea naaxjot Judea naaxjot, etz cham huidijaty

anajty ti choon Jerusalén. E Jesús ymiid anajty Huindzin Dios ymic'ajt co jäy yajtzögipy. ¹⁸Chi nijējity jäy yajja'ty cijx'am tüg pa'mjäy yēydijcpi huidi ca' anajty yci' ytecy yūcxy. Chi ajcxy ixtaay ma yajtijctigihuipy pidäga'n anajty ajcxy je pa'mjäy ma Jesús yhuinduu.

¹⁹Com ca' anajty ni ma tigiyidac miid co je tijc anajty ooy y'útzity miid mayjäy. Chi ajcxy miidpejty tijc nīgīxy, chi ajcxy tijc yajcōhuach, e chi ajcxy cōdiñajxy cijx'am je pa'mjäy ma Jesús yhuinduu.

²⁰Co Jesús ijxy jadu'n nej je' ajcxy ymibīcy, chi nimay:

—Yēydijc, yajmeecxp mbocy.

²¹Chi je' ajcxy huidi yaj'ixpijcpy Dios ñecy etz je judío ixpiyitijc huidi naydijigixp fariseojäy huinmaygoty, ñayñimáayigixy: “Jada Jesús ooy ycapxtigoy miid Dios. Ni pīn yēydijc huaad ca' ti pocymecxy. Tügpaic nHuindzin'ájtīm Dios huidi pocyhuinmecxp.”

²²Jesús ñejhuiy je' ajcxy yjot yhuinma'n, paady ajcxy nimay:

—¿Ti mdzachuinmaayb ajcxy ma mjot mhuinma'n? ²³¿Ti jactzip co minaanīm co ti mbocy yajmeecxy o minaanīm: “Pidig etz nicxnī”? ²⁴Jaydēbi miich ajcxy mnejhuihuipy co iich je' je jäy huidi tzoon tzajpjoty, nmīdich ané'mīn etz mic'ajt ya naaxhuin jēbi jäy nbocyhuinmeecxyich, paady cham nnimāyich yī pa'mjäy: “Pidig etz yajpidig mmaabejt, nicx ma mdijc.”

²⁵Chi mic'amy je pa'mjäy ytinayīgy ma je jäy ajcxy yhuinduu, etz yajpidig y je' ymaabejt ma anajty ycōgnäy. Chi ñicxnī ma

ytijc, chi ooy cōmay jäymejch Dios.

²⁶Huin'it nidüg'óciy je mayjäy ooy ajcxy jihuiy, e chi ajcxy ooy cōmay etz jäymejch Dios. Chi ajcxy ooy chigiigixy, yminaangixy:

—Cham janchtiy n'ljxim mijhuinma'n.

Jesús huodzoon je Leví

²⁷Co jadu'n ytuni yjajti, chi Jesús jīm choñ, chi ijxy tüg yajcogüejtpi huidi anajty yxii Leví. Leví jīm anajty iñäy ma yajcogüejttac. Chi Jesús nimay je Leví:

—Pajaamgich.

²⁸Chi je Leví ixmajtztay huidi anajty ytuumyb etz padzoon je Jesús.

²⁹Chi Leví mayjäy yajcay yaj'uucy ma ytijc, cham may yajcogüejtpi ajcxy etz jacjadyii jäy huidi iñayb ma yī mesa miid Jesús etz yī ydiscípulos ajcxy. ³⁰Chi je' ajcxy huidibi yaj'ixpijcp Dios ñecy etz je ixpiyitijc huidi naydijigixp fariseojäy tzachni'ameehycápcixy ni'ojiigixy je Jesús ydiscípulos ajcxy, yminaangixy:

—¿Na'amy co mgaaygixy m'uuccixy miid yajcogüejtpi etz miid pocyjäy ajcxy?

³¹Chi Jesús yminañ:

—Ca' yajmayjaty tzoydumbi huidibi ca' ajcxy ypigyii, jēyi huidi ajcxy pijcip. ³²Ca' iich ti nmiñich ma je jäy ajcxy huidibi ca' pocy miidity. Iich ti nmiñich miid yī pocyjäy ycixpi co huen jothuimbijttaaygixy ma Dios.

Yaj'amidooy ajcxy Jesús ti co jäy ajcxy y'ayunas'ájtixy

³³Chi je mayjäy ajcxy Jesús nimay:

—Nej co yi' (Juan) ydiscípulos ajcxy janam jadzojc jaygay y'íjtcixy etz ycapxtáccixy, nañ jadu'n je fariseojäy ydiscípulos ajcxy janam jadzojc jaygay y'íjtcixy. Chi miich mdiscípulos ajcxy ca' ajcxy jaygay y'íjtcixy, caaby uucp ajcxy jabom jabom.

³⁴Chi Jesús yminañ:

—¿Nej jëbi yaj'ayuu'aty jäy ajcxy huidi yajpatpi ma je pijcpí yajnixiiduñ, pen quipxyi yam yajpaady miid je huidibi pijcp?

³⁵Minamb je xii je tiempo mina je pijcpí yajtzoniib, huin'it janchtiy ajcxy jëbi y'ayuu'ájtciy.

³⁶Nañ jadu'n ajcxy yajnimay tüg jihuimbit ayuc:

—Ni pin ca' huaad agiyi'yuc huit miid jemyhuit, canaan jëyi y'cáidzip yi jemybi, nañ jadu'n je tucpi ca' oy yhui'ma'ñ miid je jemyhuit agiyi'ñ.

³⁷Ni pin ca' pidägy jemy vino ma je tucpi cochac, pen janch jadu'n octuñ, je vino jemybi y'cáidzip je tucpi cochac, chi y'ixyojctähuipy je vino etz je cochac ñitigoydähuipy.

³⁸Pidägipy ajcxy jemy vino ma tüg jemybi cochac, chi jadu'n ca' ytigoyipy je vino ni je cochac.

³⁹Ca' ni pin tzocy vino jemybi, pen ti anajty ügy vino tiibi yjejcni, co jadu'n ymina'ñ co jac oy je tiibi yjejcni.

Je discípulos ajcxy yajmújccixy trigo cojc pocxxiídum

6 Chi jadu'n yajti tüg pocxxiídum co Jesús oy ñaxy ma tüg trigo cam, e yi' ydiscípulos ajcxy oy anajty yajminájccixy trigo tiim, chi ajcxy nixajtzüdy, e chi ajcxy jicxy. ²Chi nidügti fariseojäy yminañ:

—¿Ti co ajcxy jadu'n mdundigooy co mdúngixy huidi ca' ñigodúcyity ajcxy mdunipy pocxin xiídum?

³Chi Jesús yminañ:

—¿Nej ca'ni miich ajcxy mgapxy Dios ñecy nijadu'ñyi? ¿Nej ca' mnejhuiygixy ti David ytuun co anajty yuubögyi etz nañ co ymigügtijc anajty yuubögyi?

⁴David ytiigiy ma Dios ytiic, chi conigy je tzajcaagy huidibi anajty jiiby ma Dios yhuinduu, chi caay, nañ jadu'n moy je ymigügtijc ajcxy. Je' tzajcaagy ca' anajty ypadyii nicxy je' ajcxy cay. Teedy je' anajty ajcxy paatip cáaygixip.

⁵Chi Jesús yjacminañ:

—Hich je' je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, jëbi nnimäyich je jäy ajcxy ti jëbi huaad ytúngixy sábado xii.

Je yëydijc huidibi anajty yci' tídzip

⁶Chi jadügtecy yajti tüg pocxxiídum, co Jesús ytiigiy ma tüg naymujctac, chi jäy yaj'ixpijcy. Jiiby anajty tüg yëydijc huidi y'a'oygi' anajty tídzip. ⁷Chi huidi ajcxy yaj'ixpijcp Dios ñecy etz fariseojäy ajcxy ix'ijxy pa'íjxcixy Jesús nej pen jäy yajtzögam pocxxiídum, e je' ajcxy anajty miid ycixpi xihua'ñ. ⁸Jesús ñejhuiyb je' anajty ajcxy yjot yhuinma'ñ. Chi Jesús nimay je yëydijc huidibi anajty yci' tídzip:

—Pidig, tinayig mayjäy'agujc.

Chi je' ytinaayigy. ⁹Chi Jesús yminañ:

—Nyaj'amidohuaamybich miich ajcxy tüg ayuc. ¿Nej Dios ñecy ymina'ñ, jëbi oybi nduunim pocxxiídum o jëbi jibicpi nduunim,

nyajtzoocim jäy o nyajtgooyim jäy yjugy'ajt?

¹⁰Chi Jesús ajcxy huindixpejttay nidüg'óciy, chi nimay je pa'mjäy:

—Xajtiu mgi'.

Chi je' yci' xajtiy, huin'it je' yci' choocy. ¹¹Chi je' ajcxy huidi yaj'ixpíjcp Dios ñecy etz je xpicityjc huidi ajcxy mijpidacp judío ycostumbre ooy ajcxy yjot'ambijcy, ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—¿Nej ajt n'octuunim jada Jesús?

Jesús huin'ixy je majmetzpi discípulos ajcxy

¹²Jadu'n yjajti huin'it xii Jesús ñicxy migtigüduum Dios ojadajtpi. Tüg tzuum ooy Dios mibíjctzooy.

¹³Co yxiimi, chi Jesús huoomiñ yi' ydiscípulos ajcxy. Chi huin'ijxy je majmetzpi, etz yxiimoy ajcxy, apóstoles. ¹⁴⁻¹⁶Chi Jesús yhuin'ijxy je Simón huidi yxiimoy Pedro; je Andrés, Pedro y'uch; Jacobo etz Juan; Felipe etz Bartolomé; Mateo etz Tomás, Jacobo hue' je' Alfeo ymang; etz Simón huidi jäy ytiipy Zelote; Judas, Jacobo y'uch; etz Judas Iscariote huidibi ña' jadu'n Jesús cäyejc ma ymidzip.

Jesús yaj'ixpicy mayjäy

¹⁷Chi Jesús miid'idacy je discípulos ajcxy, chi oy yhuäcxipy ma tüg ajoy miid ydiscípulos ajcxy etz mayjäy huidi anajty ti choongixy Judea naaxjot, etz Jerusalén, etz ma mejypa' jim Tiro etz Sidón. Ymiñ ajcxy je mayjäy co amidoo'idáani Jesús y'ayuc etz ña' chögaangixy je pa'm huidi ajcxy ymiid. ¹⁸Cham je huidi

anajty ayo'n tzachpaatp miid ca'oybi, ña' tzoocp je' anajty ajcxy.

¹⁹Chi tüg'óciy je jäy ajcxy janch ñidonamy anajty ajcxy je Jesús, co ymiid mic'ajt co jäy tüg'óciy yajtzög.

Je jotcuje'ajt etz je cajotcuje'ajt

²⁰Chi Jesús huindixpejttay je mayjäy huidi ajcxy xipigaam yi' y'ayuc, e ymiñ:

—Jotcuje miich ajcxy ayoobtijc, com miich ajcxy cham xypaat Dios y'ané'min.

²¹Jotcuje miich ajcxy huidi cham yuubó'cip, co mgüxiib miich ajcxy. Jotcuje miich ajcxy huidi cham jotmay miid, co ypáadip xii tiempo mina mxondáaccixipy.

²²Jotcuje miich ajcxy mina anajty jäy ca' xy'ixáangixy, co pin xy'ixtíjcxipy, e co jäy ajcxy jibic xyñigapxa'ñ xyñixiga'ñ miid iich ycixpi, je jäy huidi tzoon tzajpjoty.

²³Mxondäg miich ajcxy huin'it xii, etz mjotcugíyigixip, com ooy chachmíjijty huidi ajcxy mbadaamy tzajpjoty. Com jadu'n anajty jecy'ajty miich mmij'ap mmijteedy ca' ixaangixy je huidi anajty Dios y'ayucnajtzcaxiipy.

²⁴Miich ayoob ajcxy comeñyjäy, com ca' ti jotcuje'ájtín mjacpadaangixy huin'it xii (co Dios tiydunip je naaxhuiñyjäy).

²⁵Miich ayoob ajcxy huidi cham oc'agujc'ajtp ocjotcuje'ajtp, ayo'n jotmay ajcxy mbaadip, e myajmayjadipy miich ajcxy tijaty.

²⁶Miich ayoob ajcxy co ajcxy myajni gapxiy myajnimiydägipy, com jadu'n jecy'ajty miich ajcxy mmij'ap mmijteedy nimay je jäy

ajcxy co ooy y'oyjäy huidi ajcxy anajty najtzcapxiyb ayuc huidibi ca' ytiy yjáncity.

Nej huaad nmigüg ndzójcim

²⁷ Chi Jesús yjacminañ:

—Miich ajcxy huidi cham amido'ijtp iich n'ayuc, iich miich ajcxy nimaayb: Tzójccix mmidzip, m'oyjäy'ájtci xuidijaty ca' xy'ixaangixy. ²⁸ Migapx je jäy ajcxy miid oyjot oyhuinma'n huidi ajcxy jibic xyñigapxp xyñ'ojiiyb. Mibijctzoogixy yi Dios miid je' ajcxy ycixpi huidibi xyñigapxp xyñ'ojiiyb. ²⁹ Pen ji pin xycjox ma yi mhuinjip, mo' jadüg adu'm'amy ahuin hueñ coxy. Pen ji pin xypigaani yi mjocxhuit, jactimmo' mnijen huen yajnicx. ³⁰ Pin xypijctzohuip tijaty, mo'. Pin xypjci huidi miich mjé'ajtpy, ca' mbijctzohuipy jadüg'oc. ³¹ Nej mdzocy tunipy jäy miid miich ajcxy, nañ jadu'n miich ajcxy mdunipy miid yi' ajcxy.

³² Pen miich ajcxy jëyi mdzojccixpy pinjaty xychojccixp, éti oyjäy'ájtín jada' miich ajcxy m'ocpaadipy? Nañ jadu'n je pocyjäy ajcxy chojcpy pinjaty yi' ajcxy tzójcip. ³³ Pen mdumyb oybi huidijaty mmiid ooy mnaymigüg'adyi. Éti oyjäy'ajtin jada' miich ajcxy m'ocpáadip? Nañ jadu'n je pocyjäy ajcxy tuñ oybi miid ymigügtijc. ³⁴ Pen myejcpijctzou miid je jäy huidibi miich ajcxy mjijp'ijxpy co nañ jadu'n xymöhuipy tigatii, éti oyjäy'ájtín miich ajcxy mdumyb? Nañ jadu'n yi jibic jäydijc jayejcpí tijaty pijctzoy co nañ

jadu'n jijp'ijxcixy co ymöhuipy tigatii. ³⁵ Miich ajcxy, tzójccix mmidzip, m'oyjäy'ájtci xuidijaty, yajpijctzoogix tijaty, e ca' ni ti mjijp'ijxcixpy co ajcxy jac mij mbaadip. Jadu'n miich ajcxy mij mbaadip oy'ájtín e mnaydijiiyb ajcxy je mijpi Dios y'lung. Com Dios pa'ayoodaayb tüg'óciy yi jäy ajcxy huidibi ca' ti jäygidäy, etz huidi jibicjäy. ³⁶ Miich ajcxy pa'ayoo migügtijc ajcxy, jadu'n nej mDios Teedy tzajpjotypi ypa'ayooy huentyimpíniy.

Ca' mmigüg ni ti myaj'ix'ixipy myajpa'ixipy

³⁷ Ca' mmigüg ni ti myaj'ix'ixipy myajpa'ixipy, huin 'it ca' pin xy'ix'ixipy xypa'ixipy. Ca' mmigüg mbocy'ixipy, e huin'it ca' pin xypocy'ixipy. Huinmecx mmigüg, e huin'it nañ jadu'n Dios myajhuinmeecxip. ³⁸ Mo' mmigüg etz huin'it miich ajcxy Dios xymöhuipy quipxy ooy tijtäch etz janch yaxxon y'újtziy cödinaayb. Com yi quipxi'n tiibi myajquipxiy, nañ yi' miid xyquipxhuimbidity.

³⁹ Chi Jesús yajnimay je mayjäy tüg jihuimbit ayuc:

—ÉNej jëbi tüg jäy huintzpi ymigüg huintzpi huijtzoyöñi? ÉNej ca' mdijy nimetz yjutcögägixipy?

⁴⁰ Ca' ji ni tüg ixpijcpí huidi nigi ixpijciy ca'ydí yhuindzin, pen ji pin huädz yjadim'ixpicy najtzpadihuipy yhuindzin.

⁴¹ ÉNa'amy co mic'amy mbocy'ixy mmigüg co hueeni ytundigoy, e miich jac mij ooy mdundigoy, e ca' mjihu'iñybicy? Tim jadu'n nipaady nej jihuüy ti m'ixy pi'cpüx

ma mmigüg yhuin, e ma miich mgi'mhuin jac jibby mij quipy, e ca' m'ixy je quipy ma mgi'mhuin.
⁴²Ca' huaad mnimähuipy mmigüg: “Nayyegii miñich püx n'ocyajpidzim maabi mhuin”, e miich ca' m'ijxy mij quipy ma mgi'mhuin. Jibicjäy miich. Jayijp miich myajhuädzip mjot mhuinma'n, huin'it jëbi mmigüg m'iihuüjip mgapxhuüjip, jadu'n nipaady nej jihuüy ti myajpidzimy je quipy maabi mhuin, jachuädz m'ijxigipy e chi jëbi yi pi'cpüx myajpidzimipy maabi mmigüg yhuin.

**Je quipy je ytiim, yi' miid
ycixpi yaj'ijxcapy**

⁴³Ca' yi' y'oyjäyity huidi jibic tuumb, nañ jadu'n ca' jibicjäy huidi oy tuum, tim jadu'n nipaady nej tüg quipy. Ca' ji yi' oyguipy huidi jibic tiim'ajt, nañ jadu'n ni ca' yjibicquipyity huidi oy tiim'ajtp.
⁴⁴Com ni je' quipy yaj'ijxcapj miid ytiim ycixpi. Ca' pin higueri tiim tucy ma quipy apymiidpi. Nañ ni pin ca' uvas cha'm piy ma aadz apymiidpi. ⁴⁵Je jäy oyjäybi ma yjot yhuinma'n yajpidzimy oybi. Je jibicjäybi ma yjot yhuinma'n yajpidzimy jibicpi. Huidibi yhuinmaayb jotjoty huinma'nyjoty yi' ycapxyp.

Je mejtznajxpi poch y'ijx

⁴⁶Chi Jesús yjacminañ:
 —¿Nej co nigo minaangixy:
 “Huindzin, Huindzin”, ni ca' ajcxy mdúngixy huidi nyajnimaaaygixpy?
⁴⁷Tüg'óciy jäy huidi xyñimimbich etz xymidoohui iich n'ayuc etz cuyduñ, iich nyajni'ixihuipy pin

je' ymidügnax. ⁴⁸Quipxyiib tüg yëydijc huidibi ytijccojp ma tzaa nïcxy, chi nidajïy ooy ciicy, chi pidägy poch'ijx tzaa nīgíxy, co mijni ycomy nimiñ je tijc, miid tüg'óciy ymijaa jayajpidiga'n je tijc, e ni ca' jadu'nñyi yajyücx, com tzaagíxy anajty ypojtztzooñity.
⁴⁹Yi jäy huidi midoob iich n'ayuc e ca' cuyduñ, miidquipxiy jadu'n yi' nej tüg yëydijc co ti ytijccojy. Ni ca' poch ciicy ypojtztzooñity, jëyi naaxhuingíxy nidajïy hueeni. Co je mijni ymiñ miid ymijaa, chi yajpidigy je tijc, chi oy yhuindigoydäy.

**Jesús yajtzögy tüg mijtungmiidpi
Romano ytumbi**

7 Co Jesús ycapxtaay ymiydactaay miid je mayjäy huidi anajty jim amido'ijtp, chi ytiigi yjim Capernaum. ²Jim anajty tüg Capitán tüg ytumbi hue' anajty pñcip, janch tim ögaanip anajty, e je soldado huindzin ooy anajty tzocy je ytumbi. ³Co je capitán ayuc midooy jadu'n nej Jesús ytuñ, chi quejxy judío mijjäydijc, huen nïcxy minuucxtaaccixy Jesús co je' ymini yma ytijc yajtzögiyb je' ytumbi. ⁴⁻⁵Chi je mijjäydijc ajcxy ymiñ ma Jesús, chi ajcxy cohuaniiy ooy, pijctzou may'ajt, nimay:
 —Jadayaabi capitán ymihuaad co mbubedipy, com yajmij'ajtpy iich ajcxy ngajp, ti cojy iich ajt naymujctac.
⁶Chi Jesús nïcxy miid je' ajcxy. Co ajcxy mihuingooñ je tijc, chi je capitán quejxy ymigüg huen nïcxy jijpcobadiy Jesús, nimähuipy:
 —Huindzin, ca' nej mnayjihuiy, ca' iich mihuaadity co mdigihuipy

ma iich ndijc. ⁷E paady ca' iich njot ti mictuñ co iich miich ci'm n'ícx n'ixtáy. Jēda'ajty miich nigoo capx, e ti anajty ndumbich chōgy. ⁸Nañ jadu'n iich nmīidich soldados ajcxy huidi ajcxy xycapxcōbijcpich. Nīmāyich tūg: "N'ícx", e n'ícxp; nīmāyich jadūg: "Min", e mimb; nīmāyich ndumbi: "Tun jada", e ytumyb.

⁹Co Jesús midoy nej je capitán ymīnañ, chi jihuīy ooy, chi n'íjxhuimbijty nīmāy ajcxy huidi pamiinip:

—Íich miich yim nīmaaygixyp co ca' nbaadyich Israel jāy huidibi xymibijcpich jadu'n nej jadayaab agatz jāy.

¹⁰Co ajcxy je quexyōybi yhuimbijtcixni ma je tījc, chi oy páatcixni je tumbi ti anajty y'agidāgy.

Jesús yajjugypijcy tūg co'ōgytōxyjāy y'ung tiibi anajty y'ōgy

¹¹Chi jadu'n yjajty huin'it xii co Jesús anajty ñicxy ma tūg cajp huidi anajty yxii Naín. Miid anajty ñicxy jadyii ydiscípulos ajcxy etz mayjāy. ¹²Co yhuingooñ ma anajty ycajp tigīhuaani, chi minaybaati jāy ajcxy, ñicxy anajty ajcxy tūg ōcpī yajnaaxtigīygyxy, huidi anajty ungda j tūgpajc y'ung'ajtpy. Hue' je' anajty co'ōgy je tōxyjāy, e miid anajty ñicxy maycajpjāy. ¹³Co je Huindzin Jesús ijxy, chi pa'ayogoty je tōxyjāy, chi nīmāy:

—Ca' myāxy.

¹⁴Chi Jesús ymījhua'cy, nīdoñ je ōcpī cajón. Chi ajcxy ytinayxijpy je huidi anajty ajcxy ōcpī ciyñicxp. Chi Jesús ymīnañ:

—Yēydijc, iich miich yam nīmaayb, pīdīg.

¹⁵Chi je yēydijc iñayīg y huidi anajty ti y'ōgy, e ytigīy miydaacp. Chi Jesús yajcīdigīyñi je' ytaj. ¹⁶Chi ajcxy nidūg'óciy ooy ñay'adzigiyyoti, e Dios jāymejch cōmay, ymīnaangixy:

—Tūg mijpī Dios tiy'ajtmītpī cham yajpatp ma iich ajt.

Nañ jadu'n ajcxy ymīnaangixy:

—Ti Dios n'íjxcidāgy yī yñaax ycajp.

¹⁷Ooy Jesús yajcōmay ma tūg'óciy Judea naaxjot, etz ma tūg'óciy jac huinduy agonbi naax cajp.

Je Juan je Bautista yquexyōybi

¹⁸⁻¹⁹Chi je jāy ajcxy huidi anajty Juan je Bautista yaj'ixpījcp ynimīydactay jadu'n nej miid ytuni yjajti Jesús. Chi Juan huoo y metz yī' ydiscípulos ajcxy, e quejxy ma Jesús yajpaady. Chi Juan nīmāy co huen nīcxy amīdoogixy Jesús, pen yī' je' je Cristo huidi anajty mīnaam, o pen n'ahuījxpy ajcxy huingbī. ²⁰Chi je Juan yquejxyōybi mīñ ma Jesús nīmāy:

—Yī Juan je Bautista iich ajcxy ti xyquēxyich ma miich amīdohua'ñ pen miich je' je Cristo huidi mīnaamb, o ñn'ahuījxypich ajcxy huingbī?

²¹Tīm huin'ítīy Jesús ooy mayba'mjāy yajtzoocy. Yajtzoocy nañ jadu'n huidi anajty ajcxy ooy mij yuu mij pa'm yaj'ayoyī, etz nañ yajtzoocy pīnjaty anajty ca'oybi mīid ma yjot yhuinma'ñ. ²²Chi Jesús je Juan yquejxyōybi nīmaayi: —Nīcx nīmaaygix je Juan jadu'n nej ti m'íjxcixy ti mmīdoogixy,

co yi huintzpi ti yhuindicxïgy,
 yi tecyma'tpi ti yöyïgy, yi
 nîbützpa'mmîidpi ti chögy, je
 cönatpi ti ymidohuëccixy, je
 öcpi ajcxy ti yjugypijcy, e
 ngapxhuäcxyich oybi ayuc ma
 ayoobtjic. ²³Jotcujc yi' ajcxy huidi
 ca' huinma'nytigooygixy miid iich
 ycixpi.

²⁴Co je Juan yquexyyöybi
 yhuimbijttay, chi Jesús
 nimîydaccoty je Juan ma je mayjäy
 ajcxy, yminañ:

—Co ajcxy ti m'oy mîjtiġiduum,
 źti ti m'îjxcixy? źNej ti m'îjxcixy tûg
 jây ametz jotmetz, jadu'n nejhuïy
 tûg nâhuaax huidi pojmiimb
 pojxiġp? ²⁵Chi jada', źti oy ti
 m'îjxcixy? źTûg yëydjic huidi miid
 oy yhuit yxöxyity? Yi jây ajcxy
 oy yxoġxypi huidi agujc jotcujc
 tzinaayġixp hue' ajcxy jajpaady
 ma yi rey ytijc. ²⁶źTi ajcxy ti
 m'ixy ġim mîjtiġiduum? źTûg jây
 huidi Dios ytiy'ajt miid? Janch ti
 m'îjxcixy tûg Dios ytiy'ajtmîidpi,
 etz jacnġi ymġġity je' ca'ydi Dios
 y'ayucnajtzcaxiïybi huidi jecy'ajty
 tzinay. ²⁷Je' jada je jây huidi Dios
 ñġapxyp ma ñecy ma Dios jadu'n
 yminañ:

Cham nguejxyich iich
 nguexyöybi jayġp ma miich,
 je' jaj'oyihuip je jây ajcxy
 yjot yhuinma'ñ miid iich
 ycixp, tim jadu'n nipaady nej
 ġihuïy jây tû'aa jaj'oyïy co rey
 yminañ yjâda'ñ.

²⁸İich miich ajcxy yam nimaayb
 co huidijaty ajcxy töxyjâydjic
 jajpi'c'ajtpy, ca' ġi ni tûg Dios
 y'ayucnajtzcaxiïybi huidibi jacnġi
 ymġ ġity ca'ydi Juan, je Bautista.

Chi jada' je jac mutzpi huidi ġiiby
 tzajpjoty jajpaatp ma Dios y'ane'my,
 jacmġ je' ca'ydi Juan.

²⁹Co ajcxy je mayjäy jadu'n midoy
 nañ jadu'n je jajcogüejtpidjic ajcxy
 huidi anajty nîbüjtcixy ma Juan,
 chi ajcxy minañ co Dios ytudägyity.

³⁰E je fariseos ajcxy etz je escribas
 ajcxy huidi anajty ca' nîbüjtcixy
 ma Juan, ca' ajcxy mġjpidacy huidi
 anajty Dios ytunamy miid je' ajcxy
 ycixpi. ³¹Chi je Huindzin Jesús
 yminañ:

—źTi miid nyajquipxïhuibich
 jadayaabi jây huidi tzinayb ma
 jadachambi tiempo? źHuidi miid
 nyajtûġihuibich? ³²Jadu'n nej
 pi'ctjic huidi ajcxy iyïyb ma
 jây yjuygixy ytooccixy. Mġhuan
 mġġihuïygixy ymġġtjic: “Tî
 njayajxüxich flauta e ni ca' ti
 m'êjtcixy; ti nja'ïhui ajcxy ġiy
 jotmaymiidpi, e ca' ti myaaxcixy.”

³³Chi Juan je Bautista ymiñ, e
 je' ca' anajty cay, ni ca' vino ügy,
 chi miich ajcxy minangixy co
 Juan ymiid ca'oybi. ³⁴Chi iich, je
 jây huidi tzoön tzajpjoty, nmiñich,
 chi caaybich uucpich, e miich
 ajcxy minangixy: “İjxcix, cha tûg
 yëydjic janch cax janch vino uucp,
 huidi migûġ'ajtpy jajcuëjtpidjic
 etz pocyjâydjic.” ³⁵Je tiy'ajt ġi je'
 ñġuëxïgy ma je pinjaty nġapxp
 nimîydaacp tiy'ajt.

Jesús ma Simón je fariseojây ytiġc

³⁶Chi tûg fariseojây may'ajt
 pijctzoy, co Jesús anajty miid
 ycaya'ñ. Chi Jesús ytiġiïy ma je
 fariseojây ytiġc, chi ġñay'ahuiïy ma
 mesa. ³⁷Chi ġim anajty tûg töxyjây
 huidibi anajty ġibic tzinaayb ġibic

jugy'ajtp ma je jimbi cajp. Co je' nejhuiy jiiby Jesús ma fariseojäy ytiyc inäy ma mesa, chi mimiin tüg quilig aceite huidibi ooy oy xuugy, chi midigiyy tigoty. ³⁸Chi ypiguetz'ahuiy ma Jesús ytecy ymijc, e chi yajxooci Jesús ytecy miid huinnii e yajpöt miid ycöhuay, chi yajjaaxy je aceite huidi ooy oy xuugy. ³⁹Co jadu'n ijxy je fariseojäy, je' huidibi anajty ti huoy Jesús, chi jot'ajti yminañ:

—Co ixypy jada Jesús y'ocjējity Dios ytiy'ajtmiidpi, y'ijxcajpy ixypy pin jäy nejpy jäy yi töxyjäy huidibi nidoonip co yi' yjibictzinäy yjibicjugy'aty.

⁴⁰Chi Jesús yminañ:

—Simón, cham iich tüg ayuc nmídidyich huidi nyajnimähuamy.

Chi je' y'adzooy:

—Yajnimaaygich, Huindzin.

⁴¹Chi Jesús yminañ:

—Tüg comeeñyjäy ymiid anajty metz jäy huidi ti ñuucxy. Tüg jäy anuucxy migoox migo'px denario meen, e je jadügpi anuucxy huixchigui'px majc. ⁴²Com je' ajcxy ca' anajty miidity ti miid cuedip, chi je comeeñyjäy huinmecxy nimetz. Miich ocnimaaygich, ¿je metzpi jäy huidi nuucxy, huidibi je' nīgi chojpy?

⁴³Chi Simón y'adzooy:

—Hue' n'a'ixiyyich je tiibi huinmecxy jac'anaxy.

Chi Jesús yminañ:

—Ti mdiygapxy.

⁴⁴Chi Jesús ni'ijxhuimbijty je töxyjäy, e nimay Simón:

—¿Nej m'ijxyp jadayaabi töxyjäy? Co ndigiyyich ma mdiyc, ca' miich nii xymooyich co ndecy nbújibich.

Jadayaabi töxyjäy iich ndecy ti xypújip miid yhuinnii, e ti xyméexyich ndecy miid ycöhuay. ⁴⁵Ca' iich miich ti xychücxxy. Jada töxyjäy jadu'n nej ti ytiyc tigiy, xychüxtiyyb iich ndecy. ⁴⁶Iich miich ca' aceite mbidägy ma iich ngohuajc. Jada töxyjäy ti xyajjaaxi ndecyich aceite huidi ooy oy xuugy. ⁴⁷Paady iich miich nyajnimäy co jada töxyjäy huinmecxxy yi' ymaybocy, co tiibi oyhuinma'ñ yajtuñ cixyot huinijot. Pinjaty hueeni ypocy yajhuinmecxxy, hueeni yi' chójcin yajniquëxigy.

⁴⁸Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Ti miich mbocy yajhuinmecxtäy.

⁴⁹Pinjaty anajty iñaayb ma je mesa ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—¿Pin jäy jada jada' co nañ yhuinmecxxy jäy ypocy?

⁵⁰Chi Jesús nimay je töxyjäy:

—Ti m'alma ñidzögy co ti xymibicyich. Nicx jotcujc.

Töxyjäydijc huidibi anajty Jesús pubejtp

8 Co jadu'n yjajti, chi Jesús ñicxy ma tüg'óciy je mij cajp etz mutz cajp, capxhuäcxy je oybi ayuc maabi Dios y'ané'min. Je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy miid ñicxy. ²⁻³Etz nañ ymiidñicx nijējity töxyjäydijc huidi anajty Jesús ti yajtzögy huidi ca'oybi anajty ymiid etz jac tijaty pa'm. Hue' je' ajcxy anajty je María je töxyjäy huidi anajty xíjip Magdalena, je huidibi Jesús yajpidzimi huixtujc ca'oybi ma je'; etz Juana, je huidibi ñäy anajty xiijip Chuza, e je Chuza hue' je' je rey Herodes ytungmiidpi; etz Susana, etz jacjadyii ajcxy huidi

anajty ajcxy pubejt Jesús miid tijaty
anajty ajcxy ymiid.

Je niipi y'ijxpejt

⁴Co mayjäy ooy ñayyömuyc ma
Jesús yhuinduu huidi tsoon ma tüg
tüg cajn, chi Jesús nimay je mayjäy
ajcxy:

⁵—Cha tüg ayuc
nyajnimähuaangixy. Jadu'n jäy
tüg choñ niipi, ñicxy trigo tiim
huijpi. Co je trigo tiim huijy, chi
nijëjity ypajc oy ycäy mïjtüguc, chi
je jäy ajcxy yajhuägpejty, e huidi
ca' yajhuägpejty, chi joon piihuïgy.
⁶Chi nijëjity trigo pajc oycäy ma
tzaa ñicx. Co ymujxy chi je' ytiich,
je' co anajty naax ca' yxoogity.
⁷Chi nijëjity trigo pajc oycäy ma
apyjot, chi ymujxy quipxy miid
apy'ung, chi y'ujtz'o'ctay. ⁸Chi
nijëjity trigo pajc oycäy ma je naax
oybi huinnätzcuyc, chi ymujxy, chi
yeectzooñ, ytiim'ajty oyjaty, tüg
trigo pajc migo'px oyco'ity.

Co Jesús je miydägi yajmay chi
yjactimcapxcoty, yminañ:

—Pin midohuamb jada ayuc, huen
midooy.

Nej yhuimbizimy je niipi y'ijxpejt

⁹Chi je discípulos ajcxy
y'amidooy:

—¿Nej jada jadu'mbi jihuimbit
ayuc yhuimbizimy?

¹⁰Chi Jesús yminañ:

—Miich ajcxy jaydëbi
mnejhuïhuipy huidi Dios ñigapxy
ñimiydacpy coyüch'amy ma
y'ané'min ycötújin. Jacjadyiibi
jäy jihuimbit'amy nyajnimayich,
jaydëbi pinjaty huidi ijpg ca' ajcxy

y'ixipy, etz pinjaty midoob, ca'
ajcxy mido'mbigipy.

Jesús capxticxy je niipi y'ijxpejt

¹¹Jadu'n je jihuimbit ayuc
yhuimbizimy: Je trigo pajc Dios je'
y'ayuc. ¹²Je trigo pajc tiibi tüguc
ycäy, je' je' jadu'n nej jäy huidi
midoob Dios y'ayuc, chi mic'amy
ñiminyi je ca'oybi, e piibidzimday
je Dios y'ayuc ma yjot yhuinma'ñ,
ca'ydi mibic etz ca'ydi y'alma
yajnädzögyi. ¹³Je trigopajc huidi
cähui ma tzaajot, je' yi' ajcxy huidi
je ayuc midoob, chi cöbicy jotcuyc,
chi je' ca' ytictztigiy, tzojccixy
y'ocmibicy, co agapxiyb paaty chi
ixmajtzn. ¹⁴Je trigo pajc huidi ti
cähui apy'agujc, je' je' ajcxy huidibi
midoob, chi co ñicxni jäydiagooyni
Dios y'ayuc miid jotcuyc'ájtin
tzinaayin etz jugy'ájtin etz
comeen'ájtin, e chi ca' Dios y'ayuc
yhui'my ma yjot yhuinma'ñ. ¹⁵Je
trigo pajc huidi cähui ma oyñaax
huinnätzcuyc, je' ajcxy huidi oy
etz tudägy yjot yhuinma'ñ miidity.
Chi je Dios y'ayuc midohui'my, e
oñdägy'amy Dios y'ayuc ymayiy ma
yjot yhuinma'ñ.

Je lámpara ñi'ijxpejt

¹⁶Co jäy ajcxy jiindicxi'ñ
nöctzoy, chi ca' ajcxy cöjupy miid
tu'tz, nañ ca' huaad pidägy cijx
pätc'i'py, hue' janchtiy pidaaccixy
ma jiindicxpejt, co pin ytigiy jëbi
ixy je jiin. ¹⁷Ca' ni pin ayüch
tunipy e nicxy ycayajnejhuïy, ca'
ni pin ti tunipy ameech e nicxy
ycaniquëxigy. ¹⁸Paady miich ajcxy
midoogix yajxon co pin tijaty miid,

jacyajmōhuip yi'. Pin ti camiid,
yajpigipy je' huidi anajty yjamiid.

Jesús ytaj etz je jugymigüg

¹⁹Chi Jesús ytaj etz y'uch ajcxy
ñimiini, ca' ajcxy nimejch Jesús
yajxon miid mayjäy ycixpi. ²⁰Chi
Jesús yñimaayi:

—Cheeby mdaj etz m'uch ajcxy
tiba'y, miich ajcxy xyjamigapxam.

²¹Chi Jesús yminañ:

—Yi jäy ajcxy huidibi Dios ayuc
midoohuipy etz cuyduunip, yi' iich
ndaj'átypich etz n'uch'átypich.

**Jesús yajxemy je poj etz je
nii co anajty chachpidígy**

²²Chi tüg tecy yjajti Jesús
ytigiyy ma tüg barco miid
ydiscípulos ajcxy, chi Jesús
yminañ:

—Tzoc jim'amy ñiinaxy náxim.

Chi ajcxy choon. ²³Chi niigujc
anajty nícxcixy co Jesús ymi'ögy.
Chi tüg mic poj miñ ma je mejy.
Chi je barco ñii yajtigiyyi, janch
yinjaty jahueenjaty ycaquiñ. ²⁴Chi
ajcxy Jesús nimijhuägy, tijyücx
ajcxy nimaagyixy:

—iHuindzin! iHuindzin! Cham ajt
n'ocquiinim.

Co Jesús oy ymäyhuijy, chi
jijpcogapxiyy je poj etz je mejy co
anajty chachmijjéztpey ma barco.
Chi je poj yhuäcxijtpay, y'amoonday.

²⁵Chi Jesús yminañ:

—¿Ma miich ajcxy je mmibájin?

Chi ajcxy yjanchchigiyyoty janch
yhuinmay ajcxy ñayñimáayigixy
miñ xyípy:

—Pin yëydijc jada jada' co je poj
etz nii jiiguxy, etz yajhuäcxipy, etz
ycapxycöbigyii.

**Je Gadarajäy huidibi
anajty ca'oybi miid**

²⁶Chi ajcxy ymejch ma je
gadarenos naaxjot, huidi hui'm
jim'amy ñiinaxy ma je Galilea
mijlaguunba'. ²⁷Co Jesús ñiibidzimy,
chi jijpcobadiy tüg yëydijc huidi
anajty ti choñ ma je Gadara cajp.
Je' anajty ymiid ca'oybi, ti anajty
yjejcní maabi ypadyii. Ca' je' anajty
huit yajtuñ, nañ ni ca' anajty
chinäy ma ytijc, öcpijut anajty
yajtzinähuiyb. ²⁸Co je' ixpaty Jesús,
chi yaaxqueecy, e ycoxtinay'ahuiyb
ma Jesús yhuinduu, yminañ janch
mic:

—¿Ti iich miich co xyñimiiñich,
Jesús, tügpajc mijpi Dios
y'ung? Tun may'ajt ca' nijot
xychachchaachytúñich.

²⁹Jadu'n minañ com co anajty
Jesús ixquexy je ca'oybi ma je jäy, ti
anajty yjejcní ma je ca'oybi anajty
tzach'ane'my je jäy. Coxoch anajty
ymigügtijc ymiid'adyii miid cadena.
Janch ypojtpy cadena, chi ca'oybi
anajty yajnicxyii migtigiduum.

³⁰Chi Jesús y'amidooy je locijäy:

—¿Ti miich mxii?

Chi je ca'oybi yminañ:

—Hich nxii Legión (hue'
yhuimbizimy nimay).

Jadu'n minañ com nimay anajty
ca'oybi ti ytigiyyigixy ma je jäy.

³¹Chi je ca'oybi may'ajt pijctzoy
ma Jesús co ca'ydi yquexyii ma
ayoodactuuby. ³²Jim anajty tüg
quepy idzim chachjiicxcixy ma
je utztjot. Chi je ca'oybi may'ajt
pijctzoy co huen yajtigiyyihuipy je'
idzim. Chi Jesús ni'adzooy. ³³Co
je ca'oybi ypidzimy ma je jäy, chi

ytigiïy ma je may'idzim. Huin'it je may'idzim ñayñajtzjibibiyaayi ajcxy ma tüg ahuoc, chi oy ajcxy ycädäy nijoty, chi y'ögtay.

³⁴Chi je idzim cuend'ajtpi ajcxy co ix yjadu'n nej ti yjadyi miid ajcxy y'idzim, chi ajcxy yqueecy, oy nimiyaaccixy cajpjoty etz majaty tundac. ³⁵Chi mayjäy ajcxy choon oy ijxcixy jadu'n nej anajty ti ytunyii ti jadyi, oyja'tcixy ma Jesús. Chi je mayjäy ajcxy paty je yëydijc, tiibi anajty ca'oybi ñibidzimyii ycöbidzimyii, iñäy ma Jesús yhuinduu, huit miid etz huijy quejy, chi ooy je jäy ajcxy chigiïy. ³⁶Chi pinjaty ajcxy ixx miid miydacy jadu'n nej yi' choocy, je jäy huidi anajty ca'oybi miid. ³⁷Huin'it tüg'óciy je mayjäy ma gadarenos naaxjot etz jadyi cajp huinduy agonbi, chi ajcxy may'ajt pijctzoy ma Jesús co huen jihuägy ma je' ajcxy, co anajty ooy chigiïygixy. Chi Jesús ytiigiïyñi barcojoty yhuimbijtni. ³⁸Chi je jäy tiibi anajty ca'oybi ñibidzimyii ycöbidzimyii pijctzoy may'ajt co miid'idan Jesús. Chi Jesús miid capxycíjxy, nimay:

³⁹—Nihiumbit mdijc, etz nimiydäg jada mijpi tung huidibi Dios ti tuñ miid miich ycixpi.

Chi je' ñicxy capxhuäcxy je tiy'ajt cajp cajp jadu'n nej anajty mijhuinma'ñ Jesús ti tuñ miid je' ycixpi.

Je Jairo ñiix etz je töxyjäy huidibi Jesús yhuitpa' nïdoni

⁴⁰Jadu'n yjajti co Jesús yhuimbijty co choon Galilea, chi je jäy ajcxy cöbijcy Jesús janch agujc jotcujc, com nidüg'óciy anajty

ooy jijp'ijxcixy. ⁴¹Chi tüg yëydijc huidi anajty yxii Jairo huidibi anajty mijtungmiid ma judíojäy ñaymujctac ymiiñ ma Jesús, chi minucxtacy Jesús pijctzoy may'ajt co huen nicxy ma je' ytijc. ⁴²Jairo ymiid anajty tügpaic ñiix, hue' anajty yjimijt majmetz, janch tim ögaanip anajty. Co Jesús ñicxy miid je', chi janch mayjäy anajty chach'adijyïi chach'agodiyi.

⁴³Chi tüg töxyjäy huidi anajty yxii ybo', ca' anajty y'oc-huäcxijpni, mimajmetz jimijt anajty cujc jadu'n mi'ijtni. Ti anajty ymeeñ yajtundäy ma je tzoydumbi ajcxy, etz ni pin anajty ycajaytzögyi. ⁴⁴Chi je töxyjäy nimijhuägy je Jesús, chi nïdoni yhuitpä. Janch mic mic je yxii ybo' oy yhuäcxipy.

⁴⁵Chi Jesús yminañ:

—¿Pin xyñidoñ iich nhuit?

Chi ajcxy y'adzooy co ca' pin. Chi Pedro etz tüg'óciy miid je' yminañ:

—Huindzin, jäy ti xy'adijy ti xy'abodiy etz miich mina'ñ: “¿Pin ti xyñidoñich?”

⁴⁶Chi Jesús yminañ:

—Nidügti ti xyñidoñich.

Nnejhuüybich co miid nmic'ájtich ti nyajtzögyich pinjaty.

⁴⁷Co je töxyjäy jihuüy co ca' coyüch yhuü'ma'ñ, chi nimiñ janch tziyuuyb. Chi yhuindacy ma Jesús yhuinduu, chi capxpídzimay mayjäy'agujc ti ycixpi anajty co ti nïdooni Jesús yhuitpa', e co anajty mic'amy ti chögy. ⁴⁸Chi Jesús nimay je töxyjäy:

—Töxyjäy, ti mdzögy co ti xymibicyich, nicx jotcujc.

⁴⁹Yam Jesús anajty ycapxpy, co ymiñ tüg jäy huidi anajty ti

chooñ ma Jairo ytiyc; je Jairo nihuindzin'ajtp anajty je judiojāy naymujctac, chi nimaayi:

—Ti y'ögy miich mñiix, ca' mjac'amayïy nigi yi Huindzin Jesús.

⁵⁰Co Jesús jadu'n midooy, chi yminañ:

—Ca' mdzigïy, mibijcich janchtiy, etz tzögip yi mñiix.

⁵¹Co Jesús ytiigïy ma je tiyc, chi ca' a'ixiïy nicxy ytiigïy hueñypñity miid je'. Jëyi Pedro, Jacobo, Juan etz je töxy'anäg ytaj yteedy ytiigïy miid Jesús. ⁵²Chi tüg'óciy je mayjāy ajcxy janch yaaxp, janch ñé'mgixy miid je töxy'anäg ycixpi. Chi Jesús yminañ:

—Ca' myaaxcixy, ca' yi' ögity, maab yi'.

⁵³Chi nigoob ajcxy nixiicy com ti anajty nejhuiygixy co ti y'ögni.

⁵⁴Chi Jesús majch je töxy'anäg ma yci', chi migapxy mic, yminañ:

—Töxy'anäg pidig.

⁵⁵Chi je' yjugypicy, e mic'amy ypidigy. Chi Jesús yminañ co huen yajcaaygixy yaj'uuccixy. ⁵⁶Chi ytaj yteedy ajcxy ooy chigiïy yjihuiïy. Chi Jesús nimay co ca' huaad pinjaty miidmiydägipy jadu'n nej ti ytuñyïi yjadyii.

Jesús quejxy ayuccapxhuäcxp je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy

9 Co Jesús yajyöymujctay je ni majmetzpi ydiscípulos ajcxy, chi moy je mic'ajt jaydëbi yajtzögipy pa'mjāy, etz moy ajcxy nañ jadu'n cötújcín co ajcxy ixquexipy je ca'oybi. ²Chi quejxy je' ajcxy ñicxy capxhuäxcixy jadu'n nej Dios y'ane'my, etz yajtzooccixy pa'mjāy. ³Chi Jesús yminañ:

—Ca' ni ti tü'amgixpi mminíxcixy; ni mgaminícxip mdajc, ni mmorral, ni mgaagy, ni meeñ, e ni mgaminíxcixipy ajcxy metz mhuit. ⁴Huen tim huidi tiyc ma anajty mdigiïygixy, jim ajcxy huí'mgixipy, e jim ajcxy nayyöyhuäcxiiyb. ⁵Hueñyma'amyity ma ca' jāy xycöbñccixy, co ajcxy mbidzimgixipy ma je' cajp mhuinnépcixipy mhuinjāaxcixipy je naaxjoc ma mdecy. Jada je' tiy'ájtíp co Dios tzaachytunipy yi jadu'mbi jāy ajcxy.

⁶Chi ajcxy ñayyöyhuäcxtaayi, ñicxy ajcxy cajp cajp capxhuäxcixy je oybi ayuc, etz yajtzooccixy pa'mjāy hueñytimma'ámyity.

Co Juan el Bautista y'ögy

⁷Je rey Herodes co nejhuiïy jadu'n nej Jesús anajty mijhuinma'ñ tuñ, chi ooy anajty tzachnejhuñhua'ñ pin je' anajty. Com nijëjity jāy anajty yminaangixy co ti Juan jugypicy.

⁸Chi jacnaagity yminaangixy co Elías ti ñayguëxgyii, e jacnaagity yminaangixy co tüg Dios y'ayucnajtzcaxiiybi je' ti yjugypicy huidi jecy'ajty octzinaybi. ⁹Chi Herodes yminañ:

—Iich yi' ni'ane'mdiy co huen ajcxy Juan ycohuajc yajminajci. ¿Pin jada jada' huidi iich nmidooybich co tzachnimiydaaccixy?

Herodes ooy anajty ja'ixa'ñ Jesús.

Jesús yajcay migoox mil jāy

¹⁰Co je apóstoles ajcxy yhuimbity, chi yajmiidmiydactay ajcxy Jesús tüg'óciy tiibi anajty túngixy. Chi ac jëyi ydiscípulos miid'ajty Jesús mijtigiduum

huingon ma tüg cajp huidi yxii Betsaida. ¹¹Co je mayjäy ajcxy nejhuii, chi ajcxy panicxy Jesús. Chi Jesús je mayjäy cöbijctay etz yajmiidmiydacy ajcxy Dios y'ayuc ytiy'ajt nej ané'min cötújcín miidity. Jesús nañ yajtzöcpy anajty huidijaty yajtzoyihuaam.

¹²Co oy chu'iiñi, chi ymijhuägy je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy ma Jesús, chi ajcxy nimay:

—Capxycijxni miid jadayaabi mayjäy ajcxy, jaydëbi ajcxy ñicxipy ma yi cajp huidi huinduy agon yajpaatpi, huen nicxy ixtaaygixy jättac etz jim ajcxy paadipy caayin uucín. Com hue' jada it ma iich ajt yam nyajpaatim mijtigídium.

¹³Chi Jesús yminañ:

—Mooygix miich yi' ajcxy ycaayin y'uucín.

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Jëyi iich ajcxy nmiididyich migoox tzajcaagy e mejtz acx, nigo co ca' iich ajcxy njuy caayin uucín miid jadayaab mayjäy.

¹⁴Hue' anajty oy nimigoox mil je jäy. Chi Jesús nimay je discípulos:

—Yaj'ixtaaccix ajcxy yi mayjäy.

¹⁵Chi ajcxy jadu'n cuyduuñ, yaj'ixtactay ajcxy je mayjäy. ¹⁶Chi Jesús conigy je migooxpi tzajcaagy, etz je metzpi acx, chi ypa't'ijxy tzajpcíxy conuucxy je tzajcaagy etz acx, huin'it tujc-huäcxy moy je' ydiscípulos ajcxy, huen yajhuäcxixy ma tüg'óciy mayjäy.

¹⁷Chi ajcxy ycay cüxyi, huin'it ajcxy yajmujcy je tzajcaagy yconaxy etz je acx yconaxy majmetz cach.

Pedro capxypidzimy co

Jesús yi' je' je Cristo

¹⁸Chi jadu'n yajti co Jesús anajty ycapxtägy ahuingujc miid je'

ydiscípulos ajcxy, chi Jesús je' ajcxy y'amidoy:

—¿Pin iich jäy xytijy?

¹⁹Chi ajcxy y'adzooy:

—Nijëjity jäy xytijy co miich je Juan je Bautista; nijëjity yminaangixy co miich je' Dios y'ayucnajtzcaxiixybi huidi jecy'ajty tzinay e ti yjugypicy.

²⁰Chi Jesús yminañ:

—¿Miich ajcxy, pin iich miich ajcxy xytijcixy?

Chi Pedro y'adzooy:

—Dios yCristo.

Jesús capxypidzimy co y'öga'n

²¹Chi Jesús pidacy ané'min etz cötújcín co ca' ajcxy ni pin yajnimähuip co yi' je' Cristo. ²²Chi Jesús yminañ:

—Ooy ycopícyity co iich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty, canaag nax ayo'n nbáadibich, ca' xymijpidägibich je mijjäydijc, je teedy tungmiidpi, etz je' ajcxy huidi yaj'ixpicy Dios ñecy, e co n'ögip njugypigípyich codugiig xii.

²³Chi Jesús nimay ajcxy nidüg'óciy:

—Pen ji pin xypanicxa'ñich, huen jäydigoydäy yci'm tzójcín etz huen xypanicxyich jabom jabom, oy nej ytimyjadipy ytimy'ayoohuipy, tim nipaady nej jihuüy ti cabigy mgruudz jabom jabom etz pajamgich. ²⁴Huen pinjäy huidibi ca' yega'n yi yjugy'ájtín ma yi o'cín miid iich ycixpi, hue' je' yajtigoyamy yi' yjugy'ájtín. E huen pinjäy huidibi yegamy yjugy'ájtín ma yi o'cín miid iich ycixpi hue' je' ypadamy yi jugy'ájtín. ²⁵¿Ti tüg jäy ypatpy, pen ti paady tüg'óciy

cohuit'ájtin comeen'ájtin ya naaxhuiñ e nayyajtigoyii, etz ca' y'alma yajnidzögy? ²⁶Yi jäy ajcxy pinjaty xymidzöydünibich n'ayuc, iich je' je jäy huidi tzoon tzajpjoty, nañ nmidzöyduniyibich je' ajcxy co anajty nhuimbityich ya naaxhuiñ, miid iich n'ané'min etz nmic'ajtach etz nDéedyich y'ane'm'ajt, etz ymic'ajt, etz miid je ángeles ajcxy ymic'ajt huidibi huadz yjot yhuinma'ñ. ²⁷Janch iich miich ajcxy nimäy co ji jäy ma miich ajcxy huidibi ixipy Dios y'ané'min jayijp ca'ni anajty y'ögy.

Jesús yajtigach je ñinïcx

²⁸Chi miductujc xiibi maabi anajty jada ayuc jadu'n capxy, Jesús huodzoon Pedro, Juan etz Jacobo, chi miid'ajtpy jim ma tüg copjiip Dios mibijctzoob. ²⁹Yam anajty Dios ooy mibijctzoy, co Jesús yhuiñyijp oytigach, e je yhuít yjajty janch poob janch adiicxp. ³⁰Chi metz jäy ñayguëxici, miidgapxy miidmiydägy Jesús, Moisés je' anajty etz Elías. ³¹Huidi ajcxy naygëxici janch jühuidityi anajty ajcxy je tiicxin jájin miidity, nigapxcixy nimiydaaccixy je o'cin huidi Jesús ypadamy jim Jerusalén. ³²Pedro, Jacobo etz Juan ooy anajty ajcxy chachmähuaní, chi ajcxy mi'ögtigooy. Co oy ymäyhuijcixy, ijxy ajcxy Jesús y'adiicxin y'ajajin, etz nañ jadu'n ijxy ajcxy je nimetzpi jäy ajcxy huidi anajty Jesús miidmiydäcpy. ³³Jadu'n yjajty co yi jäy ajcxy puyöyduutni Jesús. Chi Pedro Jesús nimay:

—Huindzin, jotcujc iich ajt ya. Tzoc tugiig tijc yaj'oyfiyim, tüg

miich mjëdiiby, jadüg Moisés jëdiiby, etz jadüg yi Elías jëdiiby.

Pedro ca' anajty nejhuiy ti ycapxpy. ³⁴Yam ñigi anajty ycapxy co joc ñaaxcidacy huidi yajnidigoy je' ajcxy. Chi ajcxy ooy chigiyy co oy joc yajnidigoydáayigixy. ³⁵Chi tüg ayuc yajmidooy ma je joc yminañ:

—Iich jada n'ung'ajtpy, ooy ndzocyich njihuïyich. Amido'ijti miich ajcxy yi' y'ayuc.

³⁶Co je ayuc y'amoñ, chi ajcxy ijxy Jesús naydüg yhuí'my, chi ajcxy nañ jadu'n amoñ. Huin'it xii ni ca' ajcxy miydacy miid ni pin jadu'n nej anajty ti y'ijxcixy ti ymidoogixy.

Jesús yajtzögy tüg yeegy'anäg huidibi anajty ca'oybi miid

³⁷Com jabom co Jesús, Pedro, Jacobo etz Juan ajcxy yminajcy ma je copjiip, chi ooy mayjäy choon oyjiipcobadiyyi. ³⁸Chi nidügti jäy ycapxy janch mic, yminañ:

—Huindzin tun may'ajt ix iich n'ung, yi' iich tügpajc n'ung'ajtpy.

³⁹Huen mináajity ca'oybi ymachyii, chi timetiini yaaxquëgy yajyachyii yajquidyii, etz yajpidzimy oy yhuin'opy y'aa'opy e adzaach y'ixmachyii. ⁴⁰Ti iich may'ajt nbijctzooyich ma yi mdiscípulos ajcxy, co huen yajpidzimy je ca'oybi, per ca' yi' ajcxy ti mimadägy.

⁴¹Chi Jesús yminañ:

—iMiich jäy ajcxy huidibi ca' mibijcp ca' ajcxy mmijpidäga'ñ yi tiy'ajt! ¿Naag xii iich njac'idipy ma miich ajcxy nmimecxtújjcixipy? Mimin m'ung ya.

⁴²Co anajty yhuingoñ, chi je ca'oybi yajcidaay je yeeg'anäg, chi

ooy yajyatzcooti. Chi Jesús ix'ojoy je ca'oybi, e yajtzoocy je yeeg'anäg, chi yteedy yajc'idigiinyi. ⁴³Chi tüg'óciy je mayjäy ajcxy ooy chigiyy miid je mijhuinma'n huidi Dios ytuun.

**Jesús capxpidzimy
jadüg'oc co y'öga'n**

Jesús ydiscípulos ajcxy ooy jihuihygixy huinmaaygixy co Jesús jadu'n yminañ:

⁴⁴—Miich ajcxy yajxon mido'mb'jccix jada ayuc. Iich je' je jäy huidi tzoon tzajpjoty, hue' nyajciyega'nich ma pocyjäydijc ajcxy yci'am.

⁴⁵Je' ydiscípulos ajcxy ni ca' anajty huinjihuihygixy, tzigiiyb anajty ajcxy, paady ca' ajcxy jaty nej yaj'amidóogixipy.

¿Pin je' n'gi jacm'ijp?

⁴⁶Chi Jesús ydiscípulos ajcxy ytigiiy huinmay'ahuidijtp, nejhuíhuaangixy pin je' jacm'ij'idam. ⁴⁷Jesús nejhuiy je' ajcxy yjot yhuinma'n huidi nayajm'iidmiydáacip ajcxy, chi tüg pi'c'anäg huijtzigy, ypidacy ma ymijc. ⁴⁸Chi Jesús yminañ:

—Pinjaty xycöb'ijcpich jadu'n nej jada pi'c'anäg xycöbicyich miid iich nxii ycixpi, iich yi' anajty ti xycöbicyich; je huidibi iich xycöb'ijcpich, cöbigiib je huidi ti xyquexyich ya naaxhuiñ. Yi' huidibi jacmútzip ma miich ajcxy, yi' je' jacm'ijpi.

**Pin iich ajt ca'p xymijotma'tim,
je' ajt xymijnicxpejtim**

⁴⁹Chi Juan yminañ:

—Huindzin, ti iich ajcxy n'ijxcixy co tüg jäy ti yajpidzimy ca'oybi miid miich mxii miich mmic'ajt. Ti iich ajcxy yi' nyaj'ojoyich com ca' yi' iich ajt xypahuidijtim.

⁵⁰Chi Jesús yminañ:

—Ca' myaj'ójcixy yi'; pinjaty ca' xymidzip'ajtim, iich ajt yi' nmiid.

Jesús jijpcogapxiy Jacobo etz Juan

⁵¹Jadu'n yjati co tiempo yhuingoni mina Jesús ñicxip tzajpjoty, chi yhuinma'n pidacy co nicxa'n jim Jerusalén. ⁵²Chi Jesús quejxy cogapxy jayijp jättac pijctzoobi. Chi je cogapxy'ajtpi ñicxy ytigiiy ma je samaritano jäy ajcxy ycajp, jättac pijctzoobi. ⁵³Chi je' samaritano jäy ajcxy ca' yega'n jättac, com ñejhuihygixyp co Jesús etz ymigügtijc ñicxy anajty ajcxy jim Jerusalén. ⁵⁴Co jadu'n Jesús ymigüg ajcxy nejhuiy co je samaritano jäy ca' jättac yega'n, chi Jacobo etz Juan nimay Jesús:

—Huindzin, ¿nej m'a'ixiiyb iich ajcxy n'ocni'ane'mdiyich huen jün cäy huidibi tzomb tzajpjoty, jigix yi samaritano jäy ajcxy ycijxtähuipy jadu'n nej je profeta Elías ytuun jecy'ajty?

⁵⁵Chi Jesús y'ijxhuimbijty, ooy Jacobo etz Juan, nimay:

—Miich ajcxy ca' mnejhuihygixy ti jot ti huinma'n miich ajcxy miid. ⁵⁶Iich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty, ca' ti nmíñich ya naaxhuiñ co jäy yjugy'ajt miñ nyajtgooyich, hue' jáñchtiiy ti nmiñich co jäy yjugy'ajt nyajtzoogibich.

Chi ajcxy ñicxni huingbi cajp jättacp.

Je pinjaty anajty Jesús panicxam

⁵⁷Jadu'n yjati co anajty ñicxcixy ma tüg tü'aa, chi tüg jäy Jesús nimay:

—Huindzin, iich miich nbanicxaamy oy tim ma'amy miich mnicxy.

⁵⁸Chi Jesús y'adzooy:

—Yi huaax ymiid yi' ajcxy yjut, etz yi joon ajcxy ymiid ajcxy ype'n, iich je jäy huidi tzoon tzajpjoty ca' nmñididyich ma nmähuibich ma nböcxibich.

⁵⁹Chi Jesús nimay jadüg jäy:

—Pajamgich.

Chi je jäy y'adzooy:

—Huindzin, jayijp iich ndeedy n'ocyajnaaxtigihuipy.

⁶⁰Chi Jesús yminañ:

—Jëbi yajnaaxtigihuipy huidibi ca' xypanicxa'nich. Nicx miich capxhuäcxi Dios y'ayuc y'ané'min.

⁶¹Chi jadüg jäy yminañ:

—Huindzin, nbanicxamy yam. Tun may'ajt ocnajtzmazziygich nicxy n'ocmiidcapxycíxyich njuugy nmigügich huidi jim ma iich ndijc.

⁶²Chi Jesús yminañ:

—Pinjaty yhuinma'n ti pidägy co Dios ytung tunaani, ca' huaad ixmach je tung, tim jadu'n nipaady nejihuiy tüg jäy ti ytigiy naaxjidzitzpi miid arado, e ca' huaad y'ijxhuimbity com co huinduum arado nicxihiuipy.

**Jesús quejxhuäcxy je
nidugi'pxmajcpi**

10 Huin'it co jada jadu'n ti ñaxy, chi je Huindzin Jesús huin'ijxy jatugi'pxmajc y'ixpijcpidijc, chi quejxgy cogapxy metz metz ma tüg tüg cajn majaty ñicxa'n. ²Chi Jesús nimay yi' ajcxy:

—Janch je cosecha ooy ti yhuindiyy, yi midumbi janchtiyy hueeni. Chojcpy co nbjctzöohuim

ma nHuindzin Dios co huen quexy ytumbidijc ma yi cosecha. ³Níxcxix, iich miich ajcxy nguejxpy jadu'n nej cöbixy y'ung yhuidity pa'uc agujc. ⁴Ca' mminicxcixy mbijty, ni mxäcxuumpy, ni mgig, e ni pin ca' mgapxpöcxixipy tü'am. ⁵Co ajcxy mdigihuipy huenytimtitjcity, jayijp ajcxy mináangixipy: “Ji jotcuje'ajtín ma jada tijc.” ⁶Pen yung naxy je' ajcxy yajpaady, miich ajcxy je mgapxpöocxin jotcuje'ajt myegipy ma je' ajcxy; pen ca' ajcxy yjadú'nity, naadigi'adip huidi anajty ti mgápxcixy. ⁷Nañ hui'mgix ma je tijc, chi ajcxy mgayipy m'ügipy huidi je jäy anajty ajcxy xymooyb, com je tumbi paatip je' je ymuju'n. Ca' ajcxy mhuididipy jayjiin jaydijc. ⁸Huenytimyhuidi cájpity ma anajty mdigiigyixy, pen je jäy ajcxy xycöbijcp, caaygix uuccix huidi anajty jäy ajcxy xymooyb. ⁹Yajtzóocxix yuujäy pa'mjäy huidijaty jim ma je' ajcxy yajpaady, etz yajnimaaaygix: “Je Dios y'ané'min huingóniñ yi' ma miich ajcxy.” ¹⁰⁻¹¹Huenytimyhuidicájpity ma anajty mdigiigyixy, e ca' anajty jäy xycöbigaangixy, co ajcxy mdzoonanip, nimaaygix: “Yi mgajp naaxjoc huidi ti ypety ma iich ndecy nhuinnebéamyich, yi' je' iixpejt co Dios ajcxy xychaachtunipy. Chi nejhuiigyix miich ajcxy jada co je Dios y'ané'min ti ymihuingoni.” ¹²Iich miich ajcxy nimayb co huin'it xii co anajty yajhuaad'aty, Dios nigi tzaachtunaangixy je jäy huidi ajcxy ca' miich ajcxy xycöbiga'n, ca'ydi Sodoma cajpjäy.

Je cajn huidijaty ca'p ycapxymidooy

¹³Chi Jesús yjacminañ:

—iMiich ayoob ajcxy Corozín jäy! iMiich ayoob ajcxy Betsaida jäy! Co jim ma je Tiro cajp etz Sidón cajp caytuni cayjaiti je Dios ymijhuinma'n huidi ti ytunyi ti yjadyi ma miich ajcxy, jécyip ixypy ajcxy yjothuimbijtni, etz ti yajniquëxëccixy ixypy miid je yhuít ñaaygixy saci nïjen nïcuyjam ixcuyjam (je' je tiy'ajt co ooy ytajcixy ymaygixy miid ypocy ycixpi). ¹⁴Janch jadu'n yjadipy co anajty Dios yajniügödugiy, nïgi o'ctiy miich ajcxy ayo'n mbaadiyb ca'ydi jadu'n nej Tiro jäy etz Sidón jäy. ¹⁵E miich ajcxy Capernaum jäy ajcxy, ¿nej mminaangixy mjätcixipy tzajpjoty? Hue' m'idaaccixyp miich ajcxy ma yi ayoodactuuby.

¹⁶Je jäy ajcxy huidi miich ajcxy m'ayuc xymidoohuip, nañ xymidoohuüib yi' ajcxy iich n'ayuc. Je jäy ajcxy huidibi miich ajcxy ca' xy'ixa'ñ, nañ ca' je' ajcxy xy'ixa'ñich; e pinjaty ca' xy'ixa'ñich, nañ ni ca' yi' ixaangixy je Dios je huidi ti xyquexyich ya naaxhuin.

Chi ajcxy je nidugi'pxmajcpi yhuimbijtcixni

¹⁷Chi je nidugi'pxmajcpi huidi Jesús yquejx ayuccapxhuäcxpi yhuimbijttay ajcxy janch jotcujc, yminaangixy:

—Ixti je ca'oybi ti iich ajcxy xycapxycöbñccixy miid miich mxii.

¹⁸Chi Jesús yminañ:

—Ti n'ixyich nej je ca'oybi yhuindzin ti ycäy, jadu'n nej jihuüy ti ycäy ti ycödigiyy tzajpcixy, jadu'n nej tüg huidzuc. ¹⁹Hich miich ajcxy mic'ajtin ti nmooygixy, jaydëbi ca'oybi ca' xymimadaaccixipy, tim

jadu'n nipaady nej jihuüy tza'n etz ca'ty myajhuäcpéjtcixy e ca' nej mjäjtcixy. ²⁰Nïgi miich ajcxy jotcujc'ajtcix co ajcxy mxii y'ijtcixy cojay jibby tzajpjoty, ca'ydi co ajcxy ca'oybi xycapxymidoogixy.

Chi ooy Jesús yjotcugiy

²¹Huin'it Jesús yjotcugiiy miid je Dios yjihui'n ymic'ajt, yminañ:

—Nyajnajxypich Dioscojuyip ma miich, Dios Teedy, tzajpjotypi Huindzin etz je naaxhuinbi Huindzin, co ti myüch jada mijhuinma'n ma yi cohuinma'n jäydijc, etz ti myajnejhuüy je jäy huidi ca' y'ixpicyty. Dios Teedy, jadu'n miich ti mduñ com jadu'n miich ti mjäygidacy.

²²Ndéedyich ti xyajcädigiydäyich tüg'óciy tijaty mic'ajt oy'ajt. Ni pin ca' ixcajp pin je' Dios y'ung'ajtpy, jëyi nDéedyich tügpaici pin xy'ijxcajpich. Ni pin ca' ixcapy pin je' nDéedy'ajtypich, jëyi je Dios ung tügpaici huidi ixcajp, etz jacjadyi ma je ung yajniügëxëga'n.

²³Chi Jesús ni'ijxhuimbijty yi' ydiscípulos ajcxy, ahuingujc ajcxy nimay:

—Jotcujc ajcxy je jäy ajcxy huidi ixcixp jadu'n nej miich ajcxy ti m'ijxcixy. ²⁴Hich miich ajcxy nimayb co ooy may Dios y'ayucnajtzcaxiiyb etz rey ajcxy ja'ixa'ñ huidibi miich ajcxy m'ijxpy, e ni ca' ajcxy ix; etz jamidoo'lida'n huidi miich ajcxy midooyb, e ni ca' ajcxy midooy.

Ijxpejt ma tüg samaritano oyjäybi

²⁵Chi tüg jäy huidi yaj'ixpijc Dios ñecy ytinaay'ahuüy jot'ixy huinma'n'ixy Jesús, chi y'amidooy:

—Huindzin, ¿ti huaad ndunipich co iich jugy'ajtín huinixiibi nbáadibich?

²⁶Chi Jesús y'adzooy:

—¿Ti jaybétyip ma yi Dios ñecy? ¿Nej mhuinjihuïy co mnecycapxy?

²⁷Chi je ley huindzin y'adzooy:

—Mdzogipy mjihuïhuïpy mHuindzin Dios miid tüg'óciy m'aa mjet, miid tüg'óciy m'alma, miid tüg'óciy mmijaa, etz miid tüg'óciy mjet mhuinma'ñ, e mdzogipy yi mijin midijc jadu'n nej miich ci'm naychogyi.

²⁸Chi Jesús y'adzooy:

—Ti ooy yajxon m'adzooy. Tun yi', e mdzinahuip huinixii.

²⁹E je' nañ jadu'n tim tiy ñejhuïhua'ñ, nimay Jesús:

—¿Pin iich nmidijc'ajtpy?

³⁰Chi Jesús y'adzooy:

—Tüg jäy choñ jim Jerusalén ycidägy anajty jim Jericó, chi oy meetzpi minaybadyii. Chi ajcxy tüg'óciy yhuít e tijaty yi' anajty ymiid pijtaayi. Chi ajcxy ooy huinhuojpy jïphuojpy huingojxy jïpcojxy, chi ajcxy ixmach jahueengi ögy, chi ajcxy ñicxni.

³¹Tüg judío teedy yminagiïy ma je jimbi tü'aa. Co y'ijxy je tzaachijäy, chi jüyöyñajxy. ³²Nañ jadu'n yminagiïy ma je jimbi tü'aa tüg levita jäy huidi tuumb ma Dios ytijc, co jim yjäty mihuingon je tzaachijäy, co oy ixy, nañ chi jüyöyñajxy (ca' pa'ayoo). ³³Chi tüg samaritano jäy anajty jim naxïy, co mihuingoñ je tzaachijäy, co oy ixy, huin'it ooy pa'ayogooty je tzaachijäy. ³⁴Chi je' nimijhuägy, chi puji e xojtzi je chaach'ï'au, nañ tzoïiïyi chaach'ï'au miid aceite etz

vino. Chi yaj'iyujcpety, e yajnicxy jim ma yjättac, e jim cuend'ajty.

³⁵Com jabom co anajty ñicxaani, chi yajpidzimy mejtz denario meeñ, moy je codijc nimay: “Cuend'at jadaayaabi tzaachijäy, jadu'n nej anajty mjacmeeñyajuñ, co iich anajty nhuimbityich huin'it nmigüedipy.” ³⁶¿Ma je nidugiigpi jäy pin je oybi ti tuñ miid je jäy huidi anajty je meetzpi ti ymeechyii ti yajtzaachiyii?

³⁷Chi je jäy huidi Dios ñecy yaj'ijxpjcp Jesús y'adzooy:

—Je huidi ti yajtuñ je pa'ayo'ñ.

Chi Jesús yminañ:

—Nixc miich, e tun nañ jadu'n pa'ayo'n.

Jesús yajpaady ma Marta etz María ytijc

³⁸Chi jadu'n yajty co Jesús anajty ytüyöy, chi ytigiïy ma tüg mutz cajn. Jim anajty tüg töxyjäy huidi anajty yxii Marta, yi' yajjättaci ma ytijc. ³⁹Je Marta ymiid anajty tüg y'uch töxyjäybi huidi anajty yxii María, chi je' y'ixtacy ma Jesús ymijc, amido'ijti je' y'ayuc. ⁴⁰Chi je Marta ooy anajty jim chachjottigoy tuñ anajty tigatii ma ytijc, chi nimijhua'cy je Jesús nimay:

—Huindzin, ¿ca' nej mnayjihuiyijii co iich naydüg yam tzach nayyajtuñyijichi? Nima' yi María co huen xypubétyich.

⁴¹Chi Jesús yminañ:

—Marta, Marta, yi maytung miich mdzachmijottigooyb. ⁴²Tügpaic ji, huidibi ooy ycopcyip. Yi María ti yi' huin'ixy je oybi huidi ni pin ca' ypigiïyb.

**Jesús yaj'ixpijc nej jëbi
mibijctzoohuim Dios**

11 Jadu'n yjajti co Jesús anajty Dios mibijctzoy ma tüg it lugar, co yajmay, chi tüg discípulo ñimaayi:

—Huindzin, yajni'ixiiygich ajcxy tzajcapxycapxi, jadu'n nej Juan yajni'ixiiy yi' ydiscípulos ajcxy.

²Chi Jesús yminañ:

—Co ajcxy Dios mmibijctzohuipy, jadu'n mináangixipy:

Dios Teedy, miich huidi tzajpjoty tzinaayb, huindzigiy miich mxii y'ity. Huen miñ ya miich yi m'ané'min. Huen mdzójcin yajcuyduñ ma je jây yjot yhuinma'ñ jadu'n nej yajcuyduñ jiiby tzajpjoty.

³Mooygich ajcxy ngaayin n'uucin jabom jabom.

⁴Méecxibich ajcxy nbocy ngaydey huidibi iich ajcxy ndundigooyb, jadu'n nej iich ajcxy nmeecxyich huidibi ajcxy xymidundigooybich. Ca' m'a'ixiy co iich ajcxy huinma'ñ tigoyipich.

Yajnihuaatzcich ajcxy ma yi jibicpi.

⁵Chi Jesús yjacminañ:

—Pinjaty ji ma miich ajcxy huidi tüg ymigüg miid, co ninéxcipy mijcoodz e mnimáhuipy: “Migüg, tun may'ajt yajpijctzoogich tugiig mdzajcaagy. ⁶Tüg iich nmigüg ti xyñimiñich huidi tüyöyp, etz ca' nmídidyich ti nmöhuibich.”

⁷Chi je jây y'adzooy jiiby tigoty, yminañ: “Ca' xy'amayiyich. Ti iich ndijc n'agiinyi, etz n'ungich yam nmiidich cijx'am; ca' njatyich nej

nbidigibich etz nmöhuipy huidi mbijctzooyb.” ⁸ñich miich nimaayb, oy ca' tzojc nipidiga'ñ ymöhuamy huidi pijctzou co migüg'adyii, hue' ymöhuamy jaydëbi ca'ydi yjac'amayiyii, chi yegipy tüg'óciy huidi yajmayajtpy. ⁹ñich miich ajcxy nimaayb: Pijctzóogix, e myajmöhuipy ajcxy. Ixtaaygix, e mbaadipy ajcxy; cogapxiygix, ahuädzip ajcxy mdijc'aguu.

¹⁰Tüg'óciy je' pin pijctzoob tijaty ma Dios, cídigiñuñib; pin y'ixtaayb, ypaadipy; pin cogapxiyib, yaj'ahuatziib ytijc'aguu.

¹¹¿Pin ungdeedy ji ma miich ajcxy pen y'ung ypijctzoob tzajcaagy, nej mmöhuipy tüg tzaaji? ¿E pin ypijctzooyb acx, nej jëbi mmöhuipy tüg tza'ñi?

¹²¿Pen ypijctzoyb tzeydüty, nej jëbi mmöhuipy ca'ty? ¹³Pen miich jibicjây ajcxy mnejhuñiyb nej oybi m'ung móoygixipy, ¿nej ca' mdijy yjáchity co mDios Teedy tzajpjotypi xymóoygixipy je Espíritu Santo, pen miich ajcxy mmibijctzohuipy?

**Yajniñijccixy Jesús co
miidity mujcu' ymic'ajt**

¹⁴Chi Jesús anajty yajpidzimy tüg ca'oybi ma tüg jây huidi anajty uumip. Jadu'n yjajty co je ca'oybi ypidzimy, chi je uum ycapxiy. Chi je mayjây ooy jihuñ huinmay.

¹⁵Nijjity jây yminaangixy:

—Jesús mijhuinma'ñ ytumybi miid je Beelzebú ymic'ajt, je ca'oybi yhuindzin, paady ca'oybi yajpidzimdây.

¹⁶Jacjaydiibi jây ajcxy co jot'ixaangixy huinma'ñ'ixaangixy

Jesús, pijctzooy ajcxy Dios tüg ymijhuinma'n. ¹⁷Co Jesús nejhuiy nej je' ajcxy jot'adyii huinma'n'adyii, chi nimay:

—Co tüg gobierno ñaybijc-huäcxii, chi ñaychiptúnigixy miñ xyipy; ñayyajcixigixy ñayyajtigóoyigixy; co tüg quëx jây ñaybijc-huäcxii, nañ jadu'n je' ñayyajcixigixy ñayyajtigóoyigixy. ¹⁸Pen je mujcu' ajcxy ñaybijc-huäcxip, ¿nej jada je mujcu' y'ané'min yjac'idipy? Miich ajcxy minamb co iich miid ndúñich je Beelzebú ymic'ajt co iich ca'oybi nyajpidzimy. ¹⁹Pen jadu'n yi', ¿pin je mic'ajt mooyb huidi miich ajcxy xypahuidijtp co yajpidzimy je ca'oybi? Paady yi' ajcxy ci'm yajniquëxip co miich ajcxy mdundigooygixy mgapxtigooygixy. ²⁰Pen iich miid Dios y'ané'min nyajpidzimyich ca'oybi, janch jada co Dios y'ané'min ti yjätý ma miich ajcxy.

²¹Co tüg micjäybi miidity maydujt, e ñaycuend'adyii yajxon, ca' je' ytigoyipy tijaty ymiid. ²²Co yjätý jadüg jây jacmicpi ca'ydi je', chi ymimadägyii, e ypijtäyii tüg'óciy ytujt huidi anajty ooy jot'amij'adyii, e yajhuäcxipy tijaty anajty ymiid.

²³Pinjaty ca' xymijnicxpétyich, nmidzipich yi'. Pinjaty ca' ytuñ miid iich co jây nyaj'ixpicyich Dios ytiy'ajt, hue' je' ajcxy jây yajhuinma'nydigooyb.

Je ca'oybi co jadüg'oc yhuimbijty

²⁴Co je ca'oybi ypidzimy ma je jây, chi je' ñicxy jim títznaax ixtägy co ypocxa'n. Co ca' paty ypocxtac,

huin'it ymina'n: “Huimbidaambich ma je jây yjot yhuinma'n ma iich ti n'octzombi.” ²⁵Co je ca'oybi yja'ty ma anajty ti chinäy, chi paady je jây yhuinma'n janch yhuädzity janch ooy jadu'n nej tüg tijc huidi janch huädz pedigity. ²⁶Chi je ca'oybi ñicxy, e miid miñ jahuixtujc ca'oybi jacjibicpi ca'ydi je'; chi ajcxy ytiigiyy ma je jây yjot yhuinma'n, e chinay ajcxy jiiby; huin'it je jây jac'o'ctiy oy yjajtni ca'ydi jadu'n nej anajty jayijp'aty.

Huidi ajcxy janch jotcújcip

²⁷Co Jesús jadu'n anajty ymina'n, chi tüg töxyjây mayjây agujc mic ymina'n:

—Jotcujc je töxyjây huidi ti xyajpi'c'aty etz huidi xyajyeegy.

²⁸Chi Jesús ymina'n:

—Je' jacjotcujc pinjaty Dios y'ayuc midoohuip etz cuyduunip.

Jibicjäydijc pijctzoogixy tüg tiy'ajt mijhuinma'nybi

²⁹Co je mayjây ajcxy jübigiyy, chi Jesús yminandacy:

—Jadachambi jây ooy ajcxy yjibicjäyity, ypijctzooyb ajcxy mijhuinma'n iixpejt. Ni camina Dios ajcxy ycamöhuiyb iixpejt, jëy tügpaic Jonás y'iixpejt yajmohuip.

³⁰Com jadu'n nej je Jonás jecy'ajty iixpejt yecy ma je Nínive jây, nañ jadu'n iich, je jây huidi tzoön tzajpjoty, nyegaamyich iixpejt jadachambi tiempo miid jây ycixpi.

³¹Je töxyjây reina huidi tzinay jecy'ajty ma madzäcruudz ypidzimy, yi' je' xidähuam jadachambi tiempo jây co anajty Dios tiyduna'n mayjây, etz yajpocycähuipy ajcxy. Ixti ma

naaxhuiñybi ycocixiy jim je reina choon co anajty amido'idani je rey Salomón ycapxy y'ayuc. Ji naaxhuiñ jadachambi tüg Dios ytiy'ajtmüdpí jactñgi ymñjity ca'ydi Salomón anajty. ³²Co anajty Dios tiyduna'n yi may naaxhuiñyjäy, chi je jäy ajcxy huidibi anajty cogajpíp jim Nínive pidígaangixy etz yajpocycähuaangixy jadachambi naaxhuiñyjäy. Com je Nínive jäy jothuimbijit je' ajcxy co Jonás Dios y'ayucnajtzcaxxiyi. Ji jadachambi tüg Dios y'ayucnajtzcaxxiybi jactñgi ymñjity ca'ydi jadu'n nej anajty je Jonás.

Je tiy'ajt huidibi nipaady nej lámpara ma ajt nninícx

³³Ni pin ca' yüch je jiin huidi ti nõgpity, ni ca' pidägy jiiby cajón pa'tci'py, jëyi janchtiy pidägy je jiin ma jiindicxpejt, jaydëbi co pinjaty ytigihuipy tigoty, codicxiib je jiin.

³⁴Je jiin ma miich ajcxy mninícx je' yi' miich ajcxy mhuin. Pen oy miich ajcxy mhuin, nañ jadu'n tüg'óciy miich ajcxy mninícx ymiid yi' tiícxin. Pen ca' y'óyity mhuin, nañ jadu'n ajcxy yi' mninícx yajpaty agootztuum. ³⁵Cuend'ájtcix yi tiy'ajt huidi miich ajcxy miid, ca' mgoyützcixy, com co jadu'n nicxy y'ahuimbity nej cootzpí. ³⁶Pen miich mdiy'ajt codiícx y'lity miid Dios ytiy'ajt, tüg'óciy quëxigtähua'n janch huädz.

Jesús ca'p jäygidaci je fariseos etz je escribas ajcxy yhuinma'n

³⁷Co Jesús ycapxtay, chi tüg fariseojäy may'ajt pijctzoy huen nicxy miid cayii. Co Jesús

ytijctigiíy, chi y'ixtacy ma je caybejt. ³⁸Co je fariseojäy ijxy jadu'n nej Jesús ytuñ, chi ooy huinmay nej co Jesús ca' ñayyajpocyhuächyíi miid nii jayijpni ma anajty ca'ni ycaayñi.

³⁹Chi je Huindzin Jesús yminañ:

—Miich ajcxy fariseojäy, ooy mnaybidaaccixy tudägyjäy ma jäy ajcxy yhuinduu e ca' yjáñchity; chi jada' ma mjot mhuinma'n miich ajcxy ooy m'adzocy, etz miid ajcxy jibic-huinma'n; tim jadu'n nipaady nej myajhuäch ajcxy yi tasi ninícx, yi texyñinícx e chi ajcxy yajhu'mgixy jibicpi je tasioty je texyjoty. ⁴⁰iMiich ajcxy ca' Dios y'ayuc huinjhuíybi! ¿Ca' mnejhuíygixy co yi pin ti texyñinícx yajcojy nañ ti yajcojy texyjot? ⁴¹Tun miich ajcxy oyjäy'ájtín, huin'it janchtiy anajty ajcxy mhuädzity ma mjot mhuinma'n.

⁴²iAy miich ayoobi ajcxy fariseojäy! Com mbidaaccixy abicy tüg pícy je majcpi miid yi Dios ycixpi ixti yi tzajnimang, yi ruda, etz tüg'óciy aay ujtz. Chi jada' ca' mduñ je oyjäy'ájtín etz tiy'ájtín jadu'n nej Dios tzocy. Hue' je' oy mduñ co tijaty abicy mbidägy miid Dios ycixpi, nañ jadu'n copícy oyjäy'ájtín mdunipy etz Dios ytiy'ajt mguydunipy.

⁴³iAy miich ayoobi fariseojäy ajcxy! Co ooy m'adzójccixy je ññaybejt huidi cöduum ma naymujctac, etz ooy m'adzójccixy co huen jäy ajcxy xycapxpocxcixy oy huindzígíy mayjäy agujc.

⁴⁴iAy miich ayoobi ajcxy huidi yaj'ijxpíjcp Dios yley

etz miich fariseojäy ajcxy! Oy mjanaybidáacigixy oyjäy e ca' yjánhity, ca' mguydungixy Dios ytiy'ajt, jadu'n nipaady miich ajcxy nej öcpi jut huidi ca' yquëxgy, chi jäy yöy nigix, com co ca' ñiguëxgy.

⁴⁵Chi tüg jäy huidibi yaj'ixpijcp Dios y'ayuc yminañ:

—Huindzin, co jadu'n miich minañ, nañ jadu'n iich ajcxy ooy jibic nayjihuüigixy.

⁴⁶Chi Jesús yminañ:

—iAy ayoob miich ajcxy Dios y'ayuc huindzin! Miich ajcxy mgójcixyp canaag costumbre huidi je jäy ajcxy ca' mimadäga'ñ, e ca' ajcxy mba'ayoogixy, tim jadu'n nipaady nej jihuüy tüg tzimy ti mmooygixy jemxypi huidi ca' je jäy ajcxy mimadäga'ñ, e miich ajcxy ni ca' mgihuäx jëda'ajty mgayajpadaangixy je tzimy.

⁴⁷iAy miich ayoob ajcxy! com myajcojcixy je ögpi jut ma je Dios ayucnajtzcaxiüybi naaxtigiy, je huidi m'ap mdeedy ajcxy yaj'o'c. ⁴⁸Jadu'n yajhuinjihuüy nej jihuüy miich ajcxy ooy mjäygidägy jadu'n nej ajcxy m'ap mdeedy ytundigoy. Janch yi' ajcxy yaj'ögy Dios y'ayucnajtzcaxiüybi, e miich ajcxy myajcoj je öcpi jut ma ajcxy je! ñaaxtigiy.

⁴⁹Paady yi Dios jadu'n huinmay, e minañ: Nyajniguxipyich miich ajcxy profetas etz y'ayuccapxhuäcxpi, e miich ajcxy myaj'ögip nijëjity, etz jacnaagity mbahuidijttáccixipy. ⁵⁰Dios yajcomidohuipy jadachambi tiempo jäy ajcxy je ypocy huidi y'ap yteedy ajcxy ytuñ, com maabi naaxhuñ chondägy, yi' ajcxy yaj'ögy Dios

ytiy'ajtmiidpi. ⁵¹Janch nimaaybich miich ajcxy co Dios yajcomidohuipy jadachambi tiempo jäy ajcxy je y'ap yteedy ypocy co ajcxy yaj'o'cy Dios ytiy'ajtmiidpi chondägy ma Abel, ixti Zacarías huidi jäy yaj'o'c ma Dios ytiyc tiba'gujc.

⁵²iAy miich ayoob ajcxy Dios y'ayuc huindzin! Ca' miich ajcxy m'ixpiga'ñ Dios ytiy'ajt, nañ ca' mdzocy co yi jäy ajcxy ixpigipy; tim jadu'n nipaady nejjihuüy ti mbicy je tiyc ahuaast e ca' miich ajcxy mdigihua'ñ, e ni mgatzojccixy co huingbi nicxy ytigiy.

⁵³Co Jesús anajty jadayaab ayuc yajnimaaygixy, chi je Dios y'ayuc huindzin etz yi fariseojäy ajcxy jotmätcooty chi yaj'amidogoty ajcxy may ayuc. ⁵⁴Ñayñimáayigixy miñ xyipy co huen amido'ijt Jesús y'ayuc, jigix jëb páatcixipy huidi jëb miid xigixipy.

Jesús yaj'ixpicy co ca' huaad pinjaty naybidaaci oyjäy pen ca' yjánhity

12 Chi je mayjäy ooy nimujcy Jesús, janch jadu'n ñay'adijy ñay'agodfiygixy, chi Jesús nimaydacy je! ydiscipulos jayijp:

—Nigüendi miid yi fariseojäy ajcxy nej ajcxy yjäyyaj'ixpjjccixy. Yajxon yi' ajcxy ycapxy ymiydägy, chi ca' cuydungixy. ²Ca' ji ti huidi ijtp ayüch nicxy ycajaynejhuüy, nañ ni ca' ji ti huidi ijtp ameech nicxy ycaniguëxgy. ³Huen huidi ayuc miich ajcxy ameech mgapxy, yajnejhuühuip yi'. Huen huidibi ayuc huidi ti mnayyajnimáayigixy ameech jiiby tigoty, mic yajcapxhuäcxip tiyc nigixy.

Pin jëbi huaad ndzigiïyim

⁴Chi Jesús yjacminañ:

—Miich ajcxy nmigügtijc, iich miich ajcxy nimaayb co ca' mdzigiïygixy yi jây ajcxy huidibi ninïcx yaj'o'cp, com ca' jac ni ti ajcxy tunipy. ⁵Iich miich ajcxy nyajni'ixïhuipy pin huaad jëbi mdzigiïygixy. Yi' janch mdzigiïygixy yi Dios huidibi jugy'ajt pijcp, e huin'it miid je' ymic'ajt jëbi quexipy m'alma ma je mij jiin. Yi' janch mdzigiïygixy yi'.

⁶¿Nej ca' jây ajcxy ytoogyii migoox joon miid metz pi'cmeen? Dios ni tûg yi' ajcxy ca' jâydiigooyity. ⁷Ixti mgöhuay ajcxy ac michoy Dios miidity. Ca' mdzigiïygixy, jactzou nîgi miich ajcxy ma Dios ca'ydi pi'cjoon ajcxy.

Je pinjaty ca'p midzöyduñyii**Jesús mayjäyjoty**

⁸Iich miich ajcxy nimaayb co pinjaty ma miich ajcxy huidi capxpídzimp mayjäyjoty co xymibícyich xymijpidägyich, iich, je jây huidi tzoon tzajpjoty, ngapxpídzimipyich co ti ngöbicyich jadu'mbi jây ma Dios y'ángeles ajcxy yhuinduu. ⁹Pinjaty ca' xycöbicyich mayjäy'agujc, nañ jadu'n iich yi' ca' ngöbigipyich jiiby ma Dios y'ángeles ajcxy yhuinduu.

¹⁰Tüg'óciy jây huidi jadu'n iich, je jây huidi tzoon tzajpjoty, xyñigapxp xyñi'ojiïybich Dios huinmecxiib. Chi jada' pinjaty nigapxp ni'ojiïyb je' Dios yjihui'ñ (je Espíritu Santo), yi' janchtiy Dios ca' yhuinmecxiïyb.

¹¹Co mmidzip ajcxy xyajñfcip ma naymujctac, ma codungdijc,

etz tungmiidpi yhuinduu, ca' mdájip mmáyip nej m'adzóogixipy, e ca' mhuinmayipy nej ajcxy m'adzohuipy. ¹²Com je Dios yjihui'ñ huin'ítiy ajcxy xyajni'ixïhuip nej huaad m'adzoogixy.

Naygüend'ajtigixy ca'p adzojccixy comeen' adii

¹³Chi nidügti je mayjäy yminañ:

—Huindzin, nima' n'ajchich co huen yajhuäcxy miid iich huidi ndaj ndeedyich ñidungiy.

¹⁴Chi Jesús yminañ:

—Yëdyjc, ca' iich ni pin ti xypidägyich ane'mbi ma miich ajcxy etz yajhuäcxpi.

¹⁵Chi Jesús nimay je jây ajcxy:

—Ijxcix naygüend'ajtigix, ca' m'adzojccixy comeen'adii, com je m'alma yjugy'ajtín ca' je' nîdzoocin'adyii huidijaty miich ajcxy miid.

¹⁶Chi ajcxy yajnimay tûg ayuc, yminañ:

—Jim anajty tûg comeen'yjây huidibi anajty ooy mij ypidägy yajpidigy. ¹⁷Je comeen'yjây anajty ooy ci'm huinmay ma yjot yhuinma'ñ, yminañ: “¿Ti n'octunipich com ca' nmfididyich ma nyajniigidägbich yi tiibi y'ity?” ¹⁸Chi yminañ jotjoty huinma'ñyoty: “Nyajpidicnibich ndzëx, e ngójbich jacmijpi, chi tûg'óciy jiiby nbidactähuibich tiibi y'ity.” ¹⁹Co jadu'n ndunipyich, chi jëbi jotcujc ndzinähuibich, com ooy anajty nmfididyich pidägy yujcpicy, jëbi canaag jimijt niboocxyich etz jëbi ngay n'ügyich jotcujc.

²⁰Chi Dios nimay je comeen'yjây: “Ooy jibic-huinma'ñ miich

miidity. Cham coodz iich miich nibijctzohuĩhuaaniy yi m'alma (m'ögip), e co anajty ti m'ögy yi huidibi ti myujpcicy, ¿pin yi' je'adiib?" ²¹Jadu'n yajty yi' ajcxy huidibi ymeen'idi'n ci'm yujcpijcp, ca' yi' ajcxy jiiby ycomeeñyity ma Dios yhuinduu.

Dios ycuend'ajtpy y'ung y'anäg

²²Chi Jesús nimay je y'ixpijcpidijc:

—Paady ajcxy nimaaygixy co ca' huaad mjottigooygixy ma yi mdzináayin yi mjugy'ájtín, huidi mjíicxcixipy mgáaygixipy, huidi miid mninícx mxójcixipy. ²³Yi jugy'ajt jacnigi tzou yi', ca'ydi yi caayin uucin, etz je mninícx jacnigi choohuity ca'ydi huit. ²⁴Ijxcix yi joogy ni ca' ñipy, ni ca' chijccixy, ni ca miidity ytijc ni chëx, e Dios yi' ajcxy mooyipy huidi yjiicxcixyp, ¿nej cayjacnigi miich ajcxy mdzoohuity ca'ydi joon ajcxy? ²⁵Ca' ji ni pin ma miich ajcxy pin jadipy nej ñayjiptzomihuib jadüg cĩnuux. ²⁶Pen ca' mjahtcixy nej mdúngixipy huidi hueen huinma'n, ¿nej co mdzachmijottigooygixy yi tzinaayin yi comeeñ'ájtín?

²⁷Ijxcix yi aaybijy nej xóxyity, ca' ytaaccixy ni ca' yxuuygixy. Hich miich ajcxy nimaayb, co ni je rey Salomón miid tüg'óciy ymeen'idi' ñayxoxi jadu'n nej jada aaybijy ujtzpipy. ²⁸Pen jadu'n Dios xoxy yi aay yi ujtz huidibi cham jajtíp ma yi tungop, e com jabom ti anajty ñiicxni, Dios xypubedipy xypudigihuipy ñigi miich ajcxy huidi hueen mibijcp. ²⁹Ca' miich ajcxy mhuinmay'ahuidíjtcixipy

ajcxy ti mgáaygixipy m'úuccixipy. ³⁰Yi naaxhuĩñjáy ajcxy ymijottigoyb anaxy tüg'óciy caayin uucin, huit etz tijaty. Miich ajcxy huidi mijpidacp Dios, Dios Teedy ñejhuib co copicy ajcxy miid'adipy caayin uucin etz huit tucxy. ³¹Jayijp mijottigooygix Dios y'ayuc ytiy'ajt, chi jada' tüg'óciy huidi ajcxy myajmayjaty mbáatcixipy yi'.

Jugy'ájtín mijpi jiiby tzajpjoty

³²Chi Jesús yjacmĩnaañ:

—Ca' miich ajcxy mdzigiigixy, miich ajcxy mnihueeñity, per mDios Teedy yega'n ane'mdac tzajpjoty miid miich ajcxy ycixpi. ³³Tooccix tijaty miich ajcxy miid, nimooygix ayoobitijc. Yaj'oyiigix meeñ'idi'n huidi ca' y'amijihuipy ni camina. Yaj'oyiigix tüg pidägy, janch mij e janch oy, jiiby tzajpjoty huidi ca' ycixipy ytigoyipy, ma ca' meetzpi huaad ytiy, ni ucxyting ca' yajhuindigoyipy. ³⁴Pen miich ajcxy miid mgomeeñ'ájtín ya naaxhuĩñ, yaayi je mjot mhuinma'n ajcxy. Pen mdzocpy ajcxy je oybi huidibi Dios yegamy, nañ miid'áhtcixy jim jabom jabom mjot mhuinma'n ajcxy ma Dios.

Tzoc íjtín ni'ixi'

³⁵Chi Jesús yjacmĩnaañ:

—Ni'ixiigix mjot mhuinma'n jadu'n nej jihuĩy mhuit myujc'ameetcixy co mdunaangixy, etz jadu'n nej jihuĩy lámpara mnögpjccixy co mdzumnaangixy m'ahuixaangixy je huindzin. ³⁶Ni'ixi'ijtcix jadu'n nej jáy huidi yhuindzin ahuijxp, co anajty

yhuimbity co anajty ti y'oy ma jäy ti ypicy, chi co anajty minipy ycocapxïy, mic'amy myaj'ahuädzity ytiyc. ³⁷Jotcujc ajcxy je tumbi co je yhuindzin anajty yjädy, e paady chumnajx juugy. Janch nimaaybich miich ajcxy co je tumbi ajcxy yhuindzin anajty yjädy, chi yhuít yujc'ameedipy, chi ajcxy yaj'ixtägipy ma caybejt, yajcayipy yaj'ügipy. ³⁸Oy miinipy je huindzin mijcoodz o moñyi, e páadip je tumbidijc ajcxy jim chumnáxcixy juugy, jotcujc je' ajcxy je jadu'mbi tumbidijc. ³⁹Nejhuiygix jada co je codijc ixipy nejhuíhuipy ti hora ymina'n je meetzpi, chi juugy ixipy chuumnaxa'n, e ca' c'eyegipy ytiyc nicxy jäy tigoty ymeech. ⁴⁰Miich ajcxy nañ jadu'n íjtcixy ni'ixi', mina anajty ca' ti mhuinmaaygixy, huin'it miina'nich iich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty.

**Je tumbi tudägypi etz je
tumbi ca'pi ytudägipy**

⁴¹Chi Pedro Jesús nimay:
—¿Pin jada ti myajnimaaayb jada ayuc huidi ti mgapxy, iich ajcxy, o nidüg'óciy jäy?

⁴²Chi je Huindzin Jesús yminañ:
—Huidibi tumbi je' ya huidi tumb miid yhuindzin janch cixyjot huinijot huidi miid yhuijy'ajt ycuje'ajt huidi je yhuindzin mooyip ané'min ma ytiyc, huidi yajnidigädgiyb tumbidijc nej ypaadyii. ⁴³Jotcujc je tumbi co anajty je' yhuindzin yhuimbity e padiiyb ti cuyduñ jadu'n nej anajty ti ñimäyii. ⁴⁴Janch iich miich ajcxy nimäy co je tumbi huindzin yajmihui'mdähuipy jada ytumbi

tüg'óciy pidägy huidi ymiid. ⁴⁵Pen je tumbi yhuinmaayb jotjoty huinma'ñyjoty co je yhuindzin yhuäcxijpni mina ymiina'n, chi midziptzooni jacjadyii tumbidijc ajcxy, huojpni, cojxni, nañ ytiigiiñi caayb uucp anaxy etz ymügyii. ⁴⁶Chi je tumbi yhuindzin miinipy ma je xii hora anajty ca' jijp'ixy e ni canejhuiy anajty, e huin'it ooy tzaachytunipy yi tumbi e chi pidägipy ma je huidi ajcxy ca' ytudägipy.

⁴⁷Je tumbi huidi nejhuiiyb nej yhuindzin chójcin, e ca' cuyduñ, ni ca' ycapxymidoy, ni ca' ni'ixi' ity co yhuindzin anajty yhuimbity, je' je' ñigi yajtzaachytunip. ⁴⁸Je tumbi huidi ca' yajxon huinjihuüy nejjihuüy yhuindzin chójcin, hueeni je' yajtzaachytunipy. Huenpínity huidi may yajmooyb, may yi' yajmibijctzohuiiyb; etz huenpínity huidi ti mihui'my ooy, yajmibijctzohuiib ñigi.

Jesús ycixpi ñaybijc-huäcxyii jäy

⁴⁹Chi Jesús yjacminañ:
—Íich ti nmiñich ya naaxhuñ co jiin nbidägibich. iOoy njadzocyich ji ixipy ñitooyñi! ⁵⁰Nyajnaxipyich tüg tzaachypí, e iooy ndajy nmayich ixti mabaad yajcuydundäy! ⁵¹¿Nej miich ajcxy mdijy co ti nmiñich ya naaxhuñ co nyajcixipyich je tzipi? Íich miich ajcxy nimaayb co ca'. Hue' janchtiy nyajnaybijc-huäcxáanibich jäy ajcxy. ⁵²Jadachambi etz yjacnicxni xii tiempo ji migoox tüg quëxjädydjc huidibi ajcxy ñaybijc-huäcxiiib, tugiig miid je metzpi, e metzpi miid je tugiigpi. ⁵³Je ungdeedy

tziptunip miid ymang etz je mang miid yteedy. Nañ je ungday tziptunip miid yñiix etz je niix miid ytaj. Nañ jadu'n je xecy tziptunip miid yxecy.

Je xii tiempo ytiy'ajt

⁵⁴Chi Jesús nimay je mayjáy ajcxy:

—Co ajcxy m'ixy je joc ypidígy ma xii ycidágy, chi minangixy co tühuaam, e janch jadu'n yjadyii.

⁵⁵Co ymiin je jünboj, chi miich ajcxy minangixy co ambigaamb, chi janch jadu'n yjadyii. ⁵⁶iMiich jibic jäy ajcxy! Ooy mjaajtcixy nej myajcapxcixy yi xii tiempo huidi ajcxy m'ijxpy tzajpcíxy etz ya naaxhuiñ: ¿Nej co ca' mjaajtcixy nej myajcápxcixipy xii tiempo ymiñ ycidágy?

Naymi'oyñhui miid midzip

⁵⁷¿Nej co miich ajcxy ca' ci'm mnaydiydúunigixy nej ytudágyity je tiy'ajt? ⁵⁸Co mnáxcipy ma yi codung miid yi mmidzip jac'oy co mnayyaj'oyñhuipy miid yi mmidzip tül'am, ca'ydi miid mjädip ma yi codung, e chi je codung xycíyegipy ma je xueetz, e je xueetz xypidägip pujxtigoty. ⁵⁹Hich miich nimaayb co ca' jilby mbidzimipy, ixti cooni mgüejttáhuipy tüg'óciy.

Ooy ycopícyity nyajtigajtzim nhuinma'ñ

13 Huin'it jäy miidmiydacy Jesús jadu'n nej je gobernador Pilato yaj'ögy nijëjity jäy jim Galilea, chi tem huidijti ajcxy ñi'py miid iyujc ñi'py huidi je' ajcxy miid huindzigi'ñ tuuñ. ²Chi Jesús y'adzooy nimay ajcxy:

—¿Nej mdijy, nigí anajty ypcymiidity je galileojáy ajcxy huidi jadu'n ayo'n patp, ca'ydi nidüg'óciy galileojáy? ³Hich miich ajcxy nimaayb co ca'. Pen miich ajcxy ca' mjothuimbjtcixy ma Dios etz nay'adzigiíyigixy ma Dios, nidüg'ociy miich ajcxy mgijxtáhuip mdigoydáhuip. ⁴E je' ajcxy je majmocxtugiigpi huidi je mjtijc jim Siloé nigidaagootti, yaj'óci ajcxy. ¿Nej mdijy nigí ajcxy ypcymiidity, ca'ydi nidüg'óciy je jäy huidi tzinayb jim Jerusalén? ⁵Hich miich ajcxy nimaayb co ca'. Pen miich ajcxy ca' mjothuimbjtcixy, nañ mgijxtáhuip mdigoydáhuip miich ajcxy nidüg'óciy, jadu'n nej je' ajcxy.

Ijxpejt ma je higuéri ca'pi anajty ytiim'aty

⁶Chi Jesús yajnimay ajcxy jada ayuc: —Tüg jäy anajty miidity higuéri cojy ma y'aguemy, chi ñíxcy jilby ma y'aguemy higuéri tiim ijxtaaybi, ni ca' paty. ⁷Chi nimay je' ytumbi: “Cham midugiig jimijt miinich ya higuéri tiim ijxtayb ma jada higuéri cop, ni tüg ngapaadyich. Huen yajpujxciday jada higuéri cop, nej co nigoobi ñaaxnihua'ñ.” ⁸Chi je' ytumbi y'adzooy: “Huindzin, oc'ixmatz. Huen jadüg jimijt jëyi ocjactinäy, octajyich jayjip yi naax jühuidityi, etz oc'abonijyich. ⁹Pen tiim'ajt ca' nyajpuxipy, pen ca' ytiim'aty jëbi nbújxigipy.”

Jesús yajtzögy pocxxiiduum tüg töxyjäy jigojojpjy

¹⁰Chi Jesús anajty yaj'ixpicy ma tüg nymujctac pocxxiiduum. ¹¹Jim anajty tüg töxyjäy huidi anajty mimajmocxtugiig jimijt cujc mi'ijtni

yjiibojpa'm, agojojy anajty yöy, ni nej anajty yca'oyi nej ytinaaygugihuipy.

¹²Co Jesús ixy, chi yaaxi, e nimay:

—Töxyjäy, ti mdzögy.

¹³Chi yci' cijxxajy ma je töxyjäy yjiix, e chi je' yjiix ytiy, huin'it ytiigy Dios ojadaajpi. ¹⁴Huin'it je naymujctac huindzin ooy yjotmäty miid co anajty Jesús jäy ti tzoxy pocxxiikum. Chi je naymujctac huindzin nimay ajcxy je mayjäy:

—Jëyi tudujc xii jäy huaad ytuñ, huen miñ semaanjoty pin yajtzoyihuam, ca' ypocxxiikumity.

¹⁵Chi je huindzin Jesús yminañ:

—iMiich ajcxy naybidaacip nej tudägyjäy, e ca' yjanchity! ¿Nej ca'miich ajcxy mmigüejiy mhuajyuubi, etz mburro ma ypëxtac pocxxiikum, e myajnicxy ajcxy nii'ucpi? ¹⁶E jada Abraham y'ap y'oc huidi Satanás ca' y'ixmachii majmocxtugig jimiit, ¿nej ca' ypadyi nyajtzögibich pocxxiikum?

¹⁷Co Jesús jadu'n y'adzoy, chi yajtzöyduñ ymidzip. Chi tüg'óciy cajpjäy oy ajcxy yjotcugigyixy miid je oybi huidi Jesús ytuun.

Ijxpejt ma je mostaza pájc

¹⁸Chi Jesús yminañ:

—¿Nej m'oc'a'ixiigyixy yi Dios y'ané'min? ¿Huidi miid n'ocyajquipxihuibich? ¹⁹Jadu'n Dios y'ané'min nipaady nej mostaza pajc huidibi tüg jäy ñiip ma y'aguemy, chi ymujxy etz yeegy ooy janch mij, chi je joon ajcxy oy ype'ñ pidaaccixy ma je mostaza quipy aacxy.

Ijxpejt ma je levadura ca'p óyity

²⁰Chi Jesús jadüg'oc yminañ:

—¿Huidibi miid

n'ocyajquipxihuibich yi Dios y'ané'min? ²¹Jadu'n Dios y'ané'min ni paady nej levadura huidi tüg töxyjäy ytiyhuidijt miid tugiig quipxi'ñ harina ixti cooni yajxunday je harina.

Je tü'aa xützpi

²²Co Jesús anajty ñicxy jim Jerusalén, chi yaj'ixpicy anajty Dios y'ayuc ytiy'ajt cajn cajn majaty ñaxy. ²³Chi tüg jäy Jesús amidoy:

—Huindzin, ¿nej hueeni yi jäy ajcxy huidi y'alma nüdögip?

Chi Jesús y'adzooy:

²⁴—Mijpidaaccix Dios ytiy'ajt amuumdügjot, jëbi ajcxy m'alma nüdögipy, jadu'n nipaady nej jäy ajcxy ñaymic'ixigixy co ytiyhuaangixy ma je tijc aguu xützpi. Jadu'n iich miich nimaayb co mayjäy ooy ja'a'ixiy ytiyhuaangixy ma Dios y'ane'my e ca' ajcxy jadipy nej ytiigyigixy.

²⁵Co je codijc ypidigipy etz agiynip ytiy, huin'it miich ajcxy pinjaty tibäy hui'm, chi jiiby tibäy miich ajcxy mminandägipy: “Huindzin, yaj'ahuädz”, e chi je tijc huindzin miich ajcxy xy'adzohuipy:

“Ca' iich miich ajcxy nejhuüyich ma miich ajcxy mdzoongixy.” ²⁶Chi huin'it miich ajcxy minandägipy:

“Miid iich ajcxy miich ti nmiidgaaygixy ti nmiid'uuccixy, e miich ti myaj'ixpicy ma iich ajcxy ngajp.” ²⁷Chi je Huindzin y'adzohuipy ajcxy: “Iich miich ajcxy nimayb co ca' nnejhuüyich ma miich ajcxy mdzoongixy. Jihuäccix ma iich nhuinduu, miich ajcxy pocy ytumbi.” ²⁸Chi miich ajcxy

jim ooy mdájcixipy mmáygixipy, myáaxcixipy mdiitzquéetcixipy, co miich ajcxy m'ixipy Abraham, Isaac, Jacob etz tüg'óciy yi Dios y'ayucnajtzcaxxiybi jiiby ma Dios y'ane'my, e miich ajcxy tibäy anajty ti mhui'mgixy. ²⁹Minip yi jäy ajcxy huidibi tzoomb ma xii ypidzimy, ma xii ycidägy, ma jayhuixtuc ypidzimy, etz cham ma madzäcruudz ytinaay'ahuüy, chi y'ixtáaccixipy ma je caydac jiiby ma Dios y'ane'my. ³⁰Paady ji jäy ajcxy huidi cham axam'ajtp, je' ajcxy jayijp'adip, etz ji jäy ajcxy huidibi cham jayijp'ajtp, etz je' ajcxy axam'adip.

Jesús taj may miid Jerusalén ycixpi

³¹Chi nijëjity fariseojäy nimay Jesús:

—Quëg ya com yi rey Herodes xyaj'ögaam.

³²Chi Jesús y'adzooy:

—Nícx nimaaygix yijiibi huaax co nyajpidzimybich ca'oybi etz nyajtzoocypich jäy cham etz jabom, codugiig xii ti ndung mayíjich. ³³Ooy ycopicyity co iich njactüyöyibich cham, jabom etz huixtic. Com ypaadyi co Dios y'ayuccapxhuäcxpi y'ögip ajcxy jim Jerusalén.

Chi Jesús yjacminaañ:

³⁴—iJerusalén jáy! iJerusalén jáy! huidibi yaj'o'cp Dios y'ayucnajtzcaxxiyb ajcxy, etz ycögädz ajcxy je jäy huidibi Dios ti xyajniguéjx ajcxy. Janch canaag'oc iich miich ajcxy njahuijztmuga'ñ jadu'n nej tzeydaj y'ung yajmucy queecpätcipy, chi ni ca' jadu'n ti m'a'ixiigixy. ³⁵Chi jada' ijxcix

cuenditungix, com jadachambi mgajp yhui'my najtz'ixi'. Hich miich ajcxy nimayb co ca' xy'ixipyich jadiügtecy, ixti cooni anajty tiempo paaty mina mmináangixipy: “Capxpaaty je' huidi miimb miid Huindzin'ájtin Dios ycixpi.”

Jesús yajtzögy tüg yëdyic quixypa'mmiidpi

14 Chi jadu'n yjajti co tüg pocxxiiduum Jesús ytigiy ycaya'ñ anajty ma tüg fariseojäy ytiyc, hue' anajty judío tungmiidpi. Chi yi judío ixpiyitiyc ajcxy tzach'ix'ijtcixy Jesús, amidoo'ijtcixy Jesús y'ayuc. ²Huin'it tüg jäy huidibi ymiid anajty quixypa'm miiñ ma Jesús yhuinduu. ³Chi Jesús ymigapxi je' ajcxy huidibi yaj'ixpijc Dios ñecy etz yi fariseojäy ajcxy, nimay:

—¿Nej je Dios ytiy'ajt yminañ? ¿Huaad o ca' huaad chögy jäy pocxxiiduum?

⁴Chi ajcxy y'amonday. Huin'it Jesús ciniixajiïy je pa'm jäy, chi yajtzoocy. ⁵Chi Jesús nimay je fariseos ajcxy:

—¿Nej miich ajcxy pen niijutcögäp ajcxy mhuajyuubi o mburro pocxxiiduum, nej ca' mic'amy nícx yajpidzimigixy oy y pocxxiiduumi?

⁶Chi ca' ajcxy jajty nej y'adzohuimbíjtcixipy.

Je pinjaty huodzooñyip ma je pijcpi yajnixiiduñyi

⁷Co Jesús ijxy jadu'n nej yi' ajcxy jac'oybi iñaybejt huin'ijxcixy jim ma je caybejt, chi ajcxy tüg ayuc yajnimaayi, je tiibi anajty yajhuomiingixy:

⁸—Co miich myajhuoohuipy ma pijcpi yajnixiiduñ, ca' m'ixtägipy ma je iñaybejt cödumbi, ca' jécýity co yajhuoomiñ huidi je' iñaaybejt ymihuaad. ⁹Chi jada' xyñimähuipy je huidibi anajty ti xyhuoomiñ: “Mo' jada migüg jada iñaaybejt cödumbi.” Chi miich tzöydu'n miid mnicxpy ma je' iñaybejt axambi. ¹⁰Co jäy xyhuoohuipy ma je pñcin yajnixiiduñ, jim m'ixtägip ma je axambi iñaybejt, e co yminipy je huidibi anajty ti xyhuomiñ, chi xyñimähuipy: “Migüg, nax ma yi iñaybejt cödumbi.” Huin'it capxpaady m'idipy ma je' ajcxy huidibi anajty iñayb ma caybejthuinduu miid miich. ¹¹Pinjaty ci'm naygömáyip, tzöydu'nbaadip je'. Pinjaty naybidaacip nicy xeemy je' je' capxpaady y'idip.

¹²Chi Jesús nimay pinjaty huidi anajty ti yhuoomiñyii:

—Co miich mxiiduunipy ca' mhuoohuipy je jäy ajcxy huidibi ooy miid mnaymigüg'ájtigixy, ni mmidügquëx, ni m'ajuugy m'amigüg, ni mmidijc comeënybi, ca' jécýity co nañ jadu'n xyhuoohuipy, e chi anajty jac mij yejc-huimbijty. ¹³Co mxiidunipy, chi huoohuipy ayooobitijc, tzaachijäy ajcxy, tecymätpi ajcxy, etz jäy huiintzpi. ¹⁴Huin'it miich mjotcujc'adipy co yi' ajcxy ca' jadipy nej yejc-huimbidity. Jiini Dios xymigüedipy co anajty yajjugypicy je tudägypi jäy ajcxy.

Je ijsxpejt ma tüg adzuu'ájtin mijpi

¹⁵Tüg jäy huidi anajty iñaayb miid Jesús ma caybejt huinduu

co midooy nej Jesús yminañ, chi nimay Jesús:

—Jotcujc je jäy ajcxy huidi cayip jiiiby ma Dios y'ane'my.

¹⁶Chi Jesús y'adzooy:

—Tüg jäy may anajty jäy yaj'adzu'ada'n, chi jayijpni oy mayjäy nimay co anajty yaj'adzuu'ada'n. ¹⁷Co je adzuu'ibi paty, chi quejxy tüg cogapxy huen nicxy huogixy je tiibi anajty ajcxy yajnimäy, nimay ajcxy: “Jámgix, ti jim yajni'ixiy je caayin uucin.”

¹⁸Chi ajcxy nidüg'óciy yminandacy: “Tun may'ajt meexcich, ca' y'oyiy nej nyajnícxibich.” Chi je' jayijp jäy y'adzoy: “Ti njuyich tüg rancho je' copicy jayijp nicxy n'ixyich, paady ca' nicxa'nich; tun may'ajt meexcich.” ¹⁹Chi jadüg jäy yminañ: “Ti njuyich migoox par huaj yuubi, nicxy n'oc'ijxmadza'nich jayijp, paady ca' y'oyiy nej nícxibyich, tun may'ajt meexcich.” ²⁰Chi jadüg jäy yminañ: “Tim chamni nbicyich, paady ca' oyiy nej nícxibyich.”

²¹Co je cogapxy yhuimbijty, chi yajnimay je' yhuindzin jadu'n nej je jäy ajcxy y'adzooy huidi anajty oy ti huoy. Huin'it je huindzin ooy yjotmätcoty, chi nimay je ytumbi: “Nícx tzojcyi cajpjoty ma yi jäy ajcxy yöygixy ñajxcixy etz ma yi mij tü, e chi huomiinipy pin mdimypaatyp ayooobitijc, yi tzaachijäy etz huiintzpi.” ²²Chi je' ytumbi yminañ: “Huindzin, ti nduñich jadu'n nej ti xyñimäyich, etz jac chiini iñaybejt.” ²³Chi je huindzin nimay je' ytumbi: “Nícx ma yi mij nii mij tü yajmin je jäy ajcxy adzip, huen iich ndijc uch.

24 Chi iich miich nimäy co ni tüg yi jäy ajcxy huidi jayijp yajnimay, ca' ajcxy y'adzuu'adipy miid iich."

Nej ooy chípity co Cristo nbanicxim

25 Chi may anajty jäy ñicxy miid Jesús, chi Jesús yhuäc-huimbijty, nimay ajcxy:

26—Pen ji pin xypamiñich, e ooy ñigi tzocy yi' ytaj yteedy, yi' ytöxyijc, yi' y'ung, y'ajch o chi', etz nañ ooy ñigi tzocy yi' yjugy'ájtín, ca' iich yi' huaad ndiscípulo'adyiijich. **27** Yi jäy ajcxy huidi xypamiimbich huidi iich ndiscípulo'adaanip, copicy yajnaxipy ajcxy ayo'n, jadu'n nipaady nejjihuüy ycruudz ti cabiccixy e nicxy yajcruudzpeda'ñyii. **28** Co miich ajcxy mmijtijc mgoja'ñ, chi miich ajcxy jayijp m'ixtaaccixy e m'a'ixiigixy jadu'ñyi meeñydunaangixy, nej pen miid ajcxy huidi jëbi miid myajmaaygixy je mmijtijc, o peni ca'. **29** Ca' yjécyity co anajty je tijc ti yajpojtzigy, chi anajty ca' m'ocajtni nej myajmayipy, e pinjaty anajty ti xy'ixy, chi ooy xyñixigipy xyajxigipy. **30** Chi jäy ajcxy ymina'nip: "Jadayaabi yëydijc nigoo ti yajtzondägy tijc poch, e ca' ti ocyajmaayñi." **31** O huidi rey ji co chona'ñ tziptumbi miid huingbi rey, ¿ca' jayijp huinmayipy pen jëbi chiptuñ miid majc mil jäy, pen je ymidzip miimb miid iipx mil jäy? **32** Ca' yjécyity co je tügpí rey jiguemni anajty miñ, chi quexipy tüg huingapxpi pijctzohuipy may'ajt ca'lydi yi tzip yjadyii. **33** Hueñypínity ma miich ajcxy pen

ca' m'ixmájtzcixy tüg'óciy tijaty miich ajcxy mmid, ca' iich yi' huaad ndiscípulo'adyii.

Co je caan ytamtz'ajt ytigooyñi

34 Yi caan ooy yi' y'óyity pen ymiid ytamtz'ájtín. Co je caan ytigoy ytamtz'ájtín ca' ji ni ti xüxc'ájtín yegipy. **35** Yi caan huidi ti ytigoy ytamtz'ájtín ni ca' y'oybidägnity ma je naax, ni ma je püx huidi aboon'ajtp. Hue' janchtiy yaj'ixjidejtp tibäy. Pinjaty iich n'ayuc xymidohuaanip huen mido'mbicy.

Ijxpejt ma je cöbixy huidibi tigooy

15 Chi ajcxy je yajcuetpidijc etz pocyjäydijc nimijhuägtay ajcxy Jesús tzach'amidoo'idaani ajcxy je' y'ayuc. **2** Chi ajcxy huidi ooy tzachmijpidägy judíojäy ytiy'ajt etz huidi ajcxy yaj'ixpijc Dios ñecy ameech nigapxcixy ni'ojiiygixy je Jesús, chi ajcxy yminañ: —Yi Jesús pocyjäydijc ajcxy ymigüg'ajtpy, e yi' miid ycaaygixy.

3-4 Chi Jesús jadayaabi ayuc ajcxy yajnimay:

—Huidi jäy ji ma miich ajcxy pen ymiid migo'px cöbixy co ytigoy nidügti, ¿nej ca' yajhui'mipy je mada'px majmocx midaaxpi jim ma chinaaydac, chi nicxy ixtäy huidi anajty ti ytigoy ixti cooni paadip? **5** Co paadip, chi mic'amy pidägi ma quejycop janch jotcuic. **6** Co yajjädip ma ytiyc, chi huomucy ymigügtijc etz ymijiin ymidijc, nimähuipy ajcxy: "Jotcugiigix miid iich, ti iich ngöbixy nbaady huidi anajty ti ytigooy." **7** Hich

miich ajcxy nimaayb co nañ jadu'n tzajpjoty ooy jotcuje'ájtín nīgi miid co tüg pocyjäy yjothuimbity, ca'ydi miid mada'px majmocx madaax tudägypi jäy huidi ca' ytundigoy.

Ijxpejt ma je meen huidibi tigoy

⁸Chi Jesús yjacminañ:

—¿Huidi töxyjäy ji pen ymiid majc ymeen, co ytigooy tüg meen, nej ca' jiin nöctzohuipy, e ytigihuipy pedigpi ixtähuipy ymeen oñydägy ixti cooni paadipy? ⁹Co paady, chi huomucy ymügügtijc etz ymijün ymidijc, e chi nimähuipy: “Xondaaccix miid iich, ti iich nmeen nbaty huidibi iich anajty ti nyajtigoy.” ¹⁰Jadu'n iich miich ajcxy nimäy co nañ jadu'n Dios y'ángeles ajcxy ooy yjotcújcicy co yjothuimbity tüg pocyjäy.

Ijxpejt ma je ung huidibi ymeen yajtíxtay

¹¹Nañ jadu'n Jesús yjacminañ:

—Tüg yëydijc ymiid anajty metz ymang. ¹²Chi je jacmutzpi nimay yteedy: “Tat, mooygich yi pidägy huidi xypaatpich.” Chi je' yteedy je pidägy yajhuäcxy. ¹³Hueeni anajty xii tzuu cujc ñicxy, co je' ymang mutzpi yajmujctay tüg'óciy huidi yi yjë'ajtpy, chi choon ñicxy huingnaax huinggajp. Chi jim mic'amy yajtunday yajtigoyday tüg'óciy huidi anajty ymiid. ¹⁴Co anajty ymeen tüg'óciy yajtundäy, chi miin tüg mij yuu ma je cajp. Chi ooy je mang mutzpi caayin uucin huit meen jayajmayajtni. ¹⁵Chi je' ninicxy tüg jäy ma je jimbi naaxjot ymiduna'ñ anajty. Chi yquejxi ma yrancho idzim cuend'ajtpi. ¹⁶Ooy

anajty janijot'aty ycüxa'ñyii miid je pëtztiim huidi anajty idzim y'ojcpy. Chi ni pin anajty ni ti ycamöyii.

¹⁷Co yhuinma'ñ yajmejch, chi yminañ ma yjot yhuinma'ñ: “Jim janch maytumbi ma iich ndeedy ytijc, ymiid ajcxy jiicxy picy janch may'amy. Hich ya tzach'ayooob miid yuu xii. ¹⁸Tzonaambich ya, nicxa'ñich ma iich ndeedy, nimähuibich: Tat, ti ndundigóyich miid Dios tzajpjotypi etz miid miich. ¹⁹Cham ca' ypadyii miich mina'nip co miich xy'ung'adyíjich. Yajtungich jadu'n nej mdumbidijc.”

²⁰Chi je' choñ, ñicxy ma yteedy. Jeguëgyñi anajty ymiñ co yteedy y'ijxpaati. Chi yteedy ypa'ayogoti, e ñicxy poyígy oy jijpcobadiy. Chi yögminennajxy etz tzücxy. ²¹Chi je ung yminañ: “Tat, ti ndundigooyich miid Dios tzajpjotypi etz miid miich. Cham ca' ypadyii nicxy miich mina'ñ co iich miich xy'ung'adyii.” ²²Chi je ungdeedy nimay je' ytumbi: “Yajpidzim je huit oybi, mic'amy yajniñeniiygix jada n'ungich, chi mooygix yi cijiitz etz ycig. ²³Nicx yajtzoongix yi huaj mang nicxpi, yaj'öccix, chi ngaayim n'uucim e nxiiduunim. ²⁴Jada n'ungich jadu'n nipaady nejjiñhuüy anajty ti y'ögy, e chi ti yjugypicy. Tigooy yi' anajty e ti yjädy.” Chi ajcxy ooy yjotcugiiy.

²⁵Chi je ymang mijpi camjoty je' anajty. Co yja'ty mihuingon je ytijc, chi midoy co jäy ooy yxüxy etz y'ech. ²⁶Chi yaaxi tüg ytumbi y'amidooy: “¿Ti yi' túnip jájtíp?” ²⁷Chi je tumbi y'adzooy: “Ti yjädy m'uch, ti mdeedy yaj'ögy tüg huaj nixcpi, co ymang ti huimbity juugy.”

²⁸Chi je ungoob ooy yjotmäty, ca' anajty ytigihua'n tigoty. Huin'it je yteedy ñibidzimi, ycohuaniiyi co huen tigiy tigoty. ²⁹Chi je' y'adzooy, nimay yteedy: "Janch micanaag jimijt iich miich miid nduñ, ni ca' ngapxhuimbityich. Ca' chambaad miich ni xycamooyich tüg pi'ccöbixy jaydëb njotcuje'adipyich nxiidunipyich miid nmigügtijcich. ³⁰Per co yi mmang ti yjädy huidi oy ti yajtundäy yi ymeeñ miid jibic-huinma'n miid jibic töxyjäydijc ajcxy, chi ti myaj'ögy huaj mang n'cixpi miid yi' ycixpi." ³¹Chi je ungdeedy nimay je' ymang: "Miich ung huinixii ya miid n'ity. Tüg'óciy huidi nmiidich miich yi' mje'. ³²Ooy ycopícyity co nxiiduunim etz njotcugiiyim, co yi m'uch jadu'n anajty nej ti y'ögni, e jadachambi ti yjugypicy, ti anajty ytigoy, e cham ti yajpaady."

Je ijsxpejt ma je mayordomo huidibi ca' yhuindzin miduñ tudägy

16 Nañ jadu'n Jesús nimay yi' ydiscípulos:

—Jim anajty tügjäy comeeñybi, ymiid tüg ytumbi huidi yi' ypidägy cuend'ájtíp. Chi oy nimäyii co tüg je ytumbi nigoo anajty tzachyajtuñ je meen ma ycapaadyii. ²Chi je huindzin oy yajhuoyii je' ytumbi, chi nimay: "¿Nej jada co iich jadu'n nimäyijich miid miich ycixpi? Ya yi cuenti cimoymaaygich nej ti mduñ, etz ca' iich miich n'ocjactumbi'adaanin." ³Chi je pidägy cuend'ajtpi jot'ajti: "¿Ti ndunipich? co yi' nhuindzin xyajpidzima'nich ma yi ytung. Juttajii ca' njatyich, co limosna

nbijctzohuipyich tzöydumbich.

⁴Nejhuiyibich ti ndunipich jaydëb jäy ajcxy xycöbigipyich ma ajcxy ytiyc." ⁵Chi tüg tüg huoy pin anajty minuucx'ajtp je' yhuindzin; chi y'amidooy je jayijpi: "¿Jadu'nyi miich minuucxy'adyii iich nhuindzin?" ⁶Chi je' y'adzooy: "Migo'px garafón aceite." Chi nimay: "Matz mnecy, iña' mic'amy, e cojayi' huixchiguipxmajc."

⁷Chi jadüg nimay: "¿Miich jadu'ni mminuucxy'adyii?" Chi je' y'adzooy: "Migo'px quipxi'n trigo." Chi nimay: "Matz mnecy, cojayi' mida'px." ⁸Chi je pidägy huindzin capxpaaty je jibicjäybi huidi cuend'ajtp yi' ypidägy co oy yhuinma'nybaady mij; co jadachambi naaxhuin'yjäy huidi ca' mibicy Dios, nigi ajcxy ypëgyity miid yhuinma'n, ca'lydi yi jäy ajcxy huidi huinjihuuiyb Dios ytiy'ajt.

⁹Iich miich ajcxy yam nimaayb migü'ájtigixy yi jäy ajcxy miid yi meen huidibi ca' ytimytiijyity, jigix co je meen anajty myajmayajtcixy ji pin miich ajcxy xycöbigip ma jugy'ajttac huinixiibi.

¹⁰Je' jäy ajcxy huidibi yajxon cuydunam je ané'min huidi hueeni, nañ ycuydunamy je ané'min huidibi mijip. Je jäy ajcxy huidibi ca' cuydunaangixy je ané'min huidi hueeni, nañ ca' cuydunaangixy je mijpi ané'min. ¹¹Pen ca' mjaajtcixy nej mgüend'ájtixipy yi jugy'ájtín huidibi ya naaxhuin'yajpatp, çpin miich ajcxy m'ocyajmihui'mamy je jugy'ájtín je riqueza oybi janchypí? ¹²Pen ca' mjaajtcixy nej mgüend'ájtixipy tiibi mihui'mgixy huidi huingjäy yje'ajtpy, çpin miich

ajcxy xymöhuip huidibi ajcxy
yjë'ajtpy?

¹³Ni tüg tumbi ca' jëbi ytuñ miid
metz yhuindzin; com tüg je' ixtijipy
etz jadüg mijnicxpedipy; o tüg
huidi ycapxycöbigipy, etz jadüg ca'.
Miich ajcxy ca' huaad mijpidägipy
Dios etz nañ jadu'n mijpidägipy yi
comeeñ'ájtín.

¹⁴Nañ jadu'n midooy jada ayuc
yi fariseojäy ajcxy, com ooy anajty
ajcxy meeñ adzójccixy. Chi ajcxy
ooy nixiici yajxiici Jesús y'ayuc.

¹⁵Chi Jesús yminañ:

—Miich ajcxy fariseojäy jadu'n
mnaybidáacigixy ma jäy ajcxy
yhuinduu nejjiuhy ajcxy ooy
m'oyjäyity. Dios ñejhuiydaayb co
miich ajcxy miid jibicpi ma mjoy
mhuinma'ñ. Tijaty huinma'ñ huidi
jäy ya naaxhuin y'oy'ijxyp, Dios ca'
yi' oy'ixy.

Je Dios ycötújcín etz je Dios y'ane'mdac

¹⁶Chi Jesús yjacminañ:

—Je taabi je Juan anajty yjiijity,
jii'ajtp anajty Moisés ycötújcín
etz je y'ayucnajtzcaxpiiybi ajcxy
y'ixpájcín. Huin'it tiempo etz ixti
jadachambi jadu'n yajnajtzcaxpiy
je Dios y'ané'mín, e mayjäy ooy
ñaybidáacigixy co ytigihuaangixy
ma Dios y'ane'my.

¹⁷Ca'chípity co je tzajp etz
naaxhuinbi ñajxtáhuipy, pero je Dios
ycuydundáhuamy tüg'óciy jadu'n nej
ñecy yminañ. Ni tügi letra oy mabaad
ymúdzity nicxy ycajaycuyduñ.

Jesús capxticxy nej ypöcyity co jäy ytöxyijc ixmach

¹⁸Chi Jesús yjacminañ:

—Huenpinjäyity co ytöxyijc
ixmach etz ypicy miid huingbi
töxyjäy, ooy anajty mij pocy
tuñ. Nañ huenpinjäyity huidibi
pijcp miid je töxyjäy huidi ñäy
ti y'ixmachyii, nañ mij anajty
ypocytuñ.

Je comeeñyjäy etz je Lázaro

¹⁹Chi Jesús yjacminañ:

—Ji anajty tüg jäy comeeñybi
ñayxoxyii anajty janch ooy
miid oyjatypi huit, etz janch oy
ycay y'ügy jabom jabom. ²⁰Nañ
ji anajty tüg ayoobi jäy huidi
limosna pijctzoob, hue' anajty
yxii Lázaro. Lázaro jabom jabom
anajty ycögnäy ma je comeeñyjäy
ytijc'aguu, janch ni'buutzp anajty
ooy. ²¹Lázaro ooy anajty jani'ixy
caya'ñ je cayduc tzütztuc huidibi
cäb ma je comeeñyjäy ycajbejt. Oy
uc anajty ymiiñ yhueyii je ñibüdz.
²²Chi jadu'n yjajti co oy y'o'cni je
jäy huidi limosna pijctzoob, chi
je ángeles ajcxy yajnicxy Lázaro
ma je Abraham yajpaady. Chi je
comeeñybi nañ jadu'n y'o'cni, e oy
yajnaaxtigiyii. ²³Chi je comeeñybi
jiiby ca'oydactuuby tzaachypi
anajty jihuüy, chi mij'ijxy jigüegy
je Abraham etz je Lázaro. ²⁴Chi
je comeeñybi ycapxy janch mic,
yminañ: “Apteedy Abraham, iich
pa'ayoog. Tun may'ajt quex Lázaro,
huen yi' ycihuäx yajxoogy miid
nii etz xyajtjitzibich ndootz, co
iich ooy ayo'n nbaadyich ma jada
mij jiin.” ²⁵Chi Abraham y'adzooy:
“Oc'ungich, ajihuühuii co ti mdzinäy
ti mjugy'aty miid mhuit mmeeñ
agujc jotcujc, e yi Lázaro ooy
ayo'n paty. Jadachambi Lázaro

yjotcuje'aty, etz miich jiiby mbatpy tzaachypi. ²⁶E jadügnax, ji tüg mij huoc ma iich ajcxy etz miich ajcxy. Pen iich jim'amy janaxam ma miich, ca' njadipyich, nañ jadu'n miich ajcxy ni pin ca' jadipy nej ñaxipy ma iich nyajpaadyich." ²⁷Chi je comeeñybi jacnimay Abraham: "Apteedy Abraham, tun may'ajt quex yi Lázaro ma iich ndeedy ytijc. ²⁸Jim ma iich ndeedy ytijc jim migoox miguëx nmídidyich, huen nicxy yajmiidmiydaaccixy, ca'ldi je' ajcxy nañ jadu'n ya minipy ma jada ayoodac." ²⁹Chi Abraham y'adzooy: "Yi' ajcxy ymiid necy huidibi Moisés etz Dios y'ayucnajtzcaxiiby ycojaay, huen cuydungixy." ³⁰Chi je comeeñybi yminañ: "Janch jadu'n apteedy Abraham. Pen nidüg yi ögpi ñicxy ma je' ajcxy, jothuimbidip yi ajcxy." ³¹Chi Abraham yminañ: "Pen ca' je' ajcxy mijpidägy Moisés y'ayuc je jécyip etz huidi ajcxy jecy'ajt Dios y'ayucnajtzcaxiïy, nañ ni ca' mibíjccixipy pen nidüg ögpi yjugypicy."

**Huidibi ooy ycodzigíity co
n'agánáxim ma pocy**

17 Chi Jesús nimay yi'
ydiscípulos:

—Janch tiy'ajt jadu'n co yminip jäy ajcxy huidi yajhuinma'ñydidogyip yi mayjäy ajcxy miid aani. iAy yi' ayooob ajcxy! pinjaty jäy ajcxy yajhuinma'ñydidogyaangixy. ²Nīgi y'óyity co ixipy yajyo'cxodziyii tüg tzaa janch mijpi, e chi yajcöjibijpnaxipy mejyoty, ca'ldi co yajhuinma'ñydidogyipy

jada jäy ajcxy huidibi ixpíjcin hueeni miid ma Dios ytiy'ajt. ³Naygüend'ájtigix miich ajcxy co ca' mgapxtigóoygixipy.

Co m'uch xymidundigooyipy, e chi mgapxhuíjip, e pen jothuimbij, chi mbocymeecxipy. ⁴Pen m'uch huixtujc'oc xymidundigooy tüg xiibi, nañ huixtujc oc xyñimiiñ tüg xiibi, e ymina'nipy: "Ti njothuimbityich", huinmeecxipy miich yi', chi jada' miich huixtujc'oc mbocymeecxip.

Je mibíjcin ymic'ajt

⁵Chi je apóstoles ajcxy nimay je Huindzin Jesús:

—Yajyeeg iich ajcxy nmibíjcin.

⁶Chi je Huindzin Jesús y'adzooy: —Co ixipy miich ajcxy mmibicy Dios jadu'n nej tüg pi'c mostaza pajc, e mníma' ixipy jada paadzim quipy: "Nayyajpidígii, nicx tina' mejyoty, e xycapxymidohuip yi'."

Ti huaad tuñ je pin yajcaayb yaj'uuc

⁷Pen ji miich ajcxy nidüg pin ymiid tüg ytumbi huidi tumb ñaaxjíditzii o yhuaj cuend'aty, co yja'ty ma mdiç, énej jébi nimay: "Tigi', ixtäg ma mesa etz adzu'at?" ⁸Hue' janchtiy mnimähuipy: "Yaj'oyfiyigich n'adzuu'ibi, co'amedi' mhuit, e xymooygich ngaayin n'uucin. E huin'it miich mgayipy m'ügipy." ⁹éNej yajnaxipy je' Dioscojuyip miid co je' anajty ti tuñ huidibi yaj'ane'my? íich minamb co ca'. ¹⁰Nañ jadu'n miich ajcxy co ti mguydungixy tüg'óciy tiibi Dios xyaj'ane'mgixy, chi mmináangixipy: "Je' iich ajcxy je tumbi huidibi ca'p ycapxpaadyity, jëyi ti ndúngixich huidibi iich ajcxy huaad ndungixy."

**Jesús yajtzögy majc jäy
jibic pützpa'mmiidpi**

¹¹Nicxp jim Jerusalén anajty Jesús, chi ñaxiy ma Samaria etz Galilea ñaymidziba'n'ájtigixy.

¹²Co anajty mihuingoñ tüg cajp, chi jipcoyöyiy majc jäy pützpa'mmiidpi. Chi ajcxy yhuäcxijpy jiguëgyñi. ¹³Chi ajcxy mic ycapxcoody yminaangixy:

—Huindzin Jesús, pa'ayoog iich ajcxy.

¹⁴Co Jesús je' ajcxy ijxy, chi nimay ajcxy:

—Nícx nayguëxícigix ma yi teedy ajcxy.

Chi jadu'n yjajti, co ajcxy ñícxxy, chi tüyöyjoty oy choocxixy.

¹⁵Nidügti je' ajcxy co ñay'ljxi co ti anajty chögy, chi nihuimbijty Jesús, ooy Dios jäymech cömay janch cixyot huinijot. ¹⁶Chi je' ycojxtinay'ahuiy ma Jesús ytecymijc, chi pidacpy yhuinijjip naaxcixy yajnaaxy Dioscojuyipy. Samaritanojäy je' anajty. ¹⁷Chi Jesús yminañ:

—¿Nej ca' nimajc miich ajcxy huidi ti mdzoocxixy? ¿Ma ajcxy je' janidaxtujcpi? ¹⁸¿Nej ca' pín jac yhuimbijty miñ jäymedza'ñ cömaya'ñ Dios, jäyi tügpajc ti yhuimbity jada samaritanojäy?

¹⁹Chi Jesús nimay je jäy:

—Pidíg, nicxni. Yi mmibíjcin ti xyajtzögy.

Nej je' yminipy Dios y'ané'min

²⁰Chi je fariseojäy ajcxy y'amidooy Jesús mina anajty yi Dios ya miñ ya naaxhuiñ y'ane'ma'ñ. Chi Jesús y'adzooy:

—Je Dios y'ané'min ca' je' yminipy jadu'n nej ti yaj'ixy o yajmidoy.

²¹Ni mgamináangixipy co cha je' o jim'amy je'. Dios y'ané'min ya je' cham ma miich ajcxy.

²²Chi Jesús nimay yi' ydiscípulos ajcxy:

—Miim je xii je tiempo ma miich ajcxy anajty ooy xyjamiid'idáangixich tüg xii, e ca' iich miich ajcxy xy'ixipy, iich je jäy huidi tzoon tzajpjoty. ²³Chi jäy ajcxy yminá'nip: “Chaa'amy je', je Cristo”, o “Chim'amy je'.” Ca' miich ajcxy yi' mniníxcixipy, e ni mgabaníxcixipy. ²⁴Co anajty nmiñich jadügtecy ya naaxhuiñ, iich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty, co iich anajty nmimiñ n'ané'min, jadu'n je' yjadipy nej huidzuc co y'aa'an ma tüg tzajp'ijx e nañ jadu'n y'aa'an jadüg tzajp'ijx. ²⁵Nañ ooy ycopícyity co jayijp ocpáadibich ayo'n, e chi jada xycalixa'nibich xycatzoga'nibich yi jäy ajcxy huidi tzinaayb jugy'ajtp jadachambi tiempo. ²⁶Com jadu'n nej yjajti jecy'ajty, co je Noé chinaay, nañ jadu'n yjadipy co anajty iich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty, co anajty nxii ndiempo paty mina anajty nmiñich ane'mbi. ²⁷Janch caayb janch uucp anajty je jäy ajcxy agujc jotcujc co je Noé ytigiñy ma ymijcajoon. Chi je ayo'nduu ymiñ huidi cijx yaj'ögtigoydäy je mayjäy. ²⁸Nañ jadu'n yjajti jecy'ajty co Lot chinaay. Je jäy ajcxy jim Sodoma etz Gomorra ycaaygixy y'uuccixy yjuuygixy ytoocxixy, etz ytiijcojixy. ²⁹Huin'it xii co Lot chooni jim Sodoma, chi ycäy tzajpjoty jiin etz huidi jindzaa miid

conhuidity ytoy, chi cajp ytigoyday.
³⁰ Jadu'n nej ayo'n yjajti taabi chinaay Noé etz Lot ya naaxhuiñ, nañ jadu'n yjadiiyb ayo'n co anajty nmiñich jadüg'oc ya naaxhuiñ, iich je jây huidi tsoon tzajpjoty.

³¹ Je huin'it xii huin'it tiempo pîn anajty iñaayb ma ytiçcop, e ymiid anajty ypidägy jiiby tigoty, ca' niminagipy nicxy ti yajpidzimy, e huidi jây anajty jim camjoty nañ ni ca' yhuimbidity ma ytiç.

³² Ajihuiyigix jadu'n nej Lot ytöxyjç ayo'n paty. ³³ Tüg'óciy jây ajcxy pinjaty yjugy'ajt tçögam, tigoyipy yjugy'ajt. Tüg'óciy jây ajcxy pinjaty yjugy'ajt tigooyb (miid iich ycixpi), hue' je' yjugy'ajt ypaadipy chögipy.

³⁴ Iich miich ajcxy nimaayb co je huin'it coodz nimetz jây anajty ajcxy ma cijx, tüg yajnicxiyb etz jadüg yajhui'miib. ³⁵ Nimetz töxyjây anajty yjitzcixy, tüg yajnicxiyb, etz jadüg yajhui'miib. ³⁶ Nimetz yëydijç anajty ytungixy camjoty, tüg yajnicxiyb etz jadüg yajhui'miib.

³⁷ Chi je jây ajcxy huidi xpijçp Jesús y'ayuc yminañ ajcxy:

—¿Ma jadu'n yjadiiyb nej miich ti mina'ñ, Huindzin?

Chi Jesús yminañ:

—Ma anajty je ögpi yajpaady, jim yi luud ajcxy ñimuga'ñ.

Je iixpejt ma je ayoobitöxyjây etz je juez

18 Chi Jesús yajnimay ajcxy tüg ayuc huidijaty xpijçp ma yi' co ooy ycopícyity Dios nmibijctzoohuim jabom jabom, ni ca' nmidziipim. ² Chi Jesús yminañ:

—Ji anajty tüg juez ma tüg cajp, ni Dios anajty ca' tzigy, etz ni jây

ajcxy anajty ca' huindzigy. ³ Nañ ma je cajp jim anajty tüg co'ögy ytöxyjây. Je' anajty yminög janam jadojç ma je juez, nimây anajty: “Nihuaangich ma je nmidzipich.”

⁴⁻⁵ Chi je codung ca' co'adzoy ca' a'ixiy tzojç. Chi je juez jot'ajti, yminañ jotjoty huinma'ñjoty: “Oy Dios ca' ndzigyich, ni jây ca' nhuindzigyich, per com jada co'ögytöxyjây nigi xychach'amayyich, miñ n'ocnihua'ñich, ca'ydí jadüg'oc ymiñ e xyajciyxich anajty nmecxtújcin.”

⁶ Chi je Huindzin Jesús yminañ: —Mido'mbic miich ajcxy nej je juez jibicjâybi ti nihuañ je töxyjây co anajty ti yajtzibiyi. ⁷ ¿Nej ca' Dios ñihuaanip yi huidibi ti huin'ixy, huidibi mibijctzoob xiim tzuum? ¿Huäcxibip, nicx ca' tzojç adzooy? ⁸ Iich miich ajcxy nimaayb co Dios ñihuänamy mic'amy yi' yjây. Co anajty nhuimbity ya naaxhuiñ, iich, je jây huidi tsoon tzajpjoty, ¿nej nbáadibich mibájin ya naaxhuiñ?

Je iixpejt ma je fariseo etz ma je yajcogüeipti

⁹ Jesús ñimiýdac je jây ajcxy huidi ci'm ooy ñaygömayyii co ooy y'oyjâyity, etz pejxy yi jacjadyiibi jây ajcxy, chi yajnimay ajcxy tüg jihuimbity ayuc:

¹⁰ —Mejtz jây ajcxy ytiigiyy ma Dios ytiç capxtacpi. Tüg hue' je' fariseojây, e jadüg yajcogüeipti. ¹¹ Chi je fariseojây ytinay'ahuüy ycapxtägy, chachmina'ñ jadu'n: “Dios Teedy, Dioscojuyip yajnajxpich com co ca' iich nbocytuñich jadu'n nej jacjadyii

jäy ypcotyúnnigixy, ca' nmeechich, ca' njibicjäyidyich, ca' nmigapxich huingjäy ytöxyijc, ca' nbocytuñich jadu'n nej jada yajcogüejtpi. ¹²Mejtz xii n'ityich jaygay tügpí seamaan. Chi huen ytim ti nmíidich ngüejtpyich ma Dios majcjaty.” ¹³Per je yajcogüejtpi jiguem ytinay'ahuiiy, ni ycapät'ixy tzajpcijx, jëyi ycaachtzachoxy ymina'n: “Dios Teedy, pa'ayoogich, iich pocyjäyich.” ¹⁴Iich miich ajcxy nimaayb co jada yajcogüejtpi y'idacy ma ytijc ti anajty yajhuinmecxy ypcocy, e je fariseojäy ca' yajpcocyhuinmecxy. Huenpínity huidi ci'm naygömayipy, Dios yajtzöyduniib; e pinjaty ca' ñaygömayyii ci'm, Dios ycömayiib.

Jesús conucxy je pi'ctijc ajcxy

¹⁵Chi jäy ajcxy miidmiñ pi'c'anäg ma Jesús huen nidoñyii. Co je' ydiscípulos ajcxy ijxy, chi ajcxy ojy ungday. ¹⁶Chi Jesús yaaxi ymigügtijc nimay ajcxy: —Ixmatz, huen yi pi'ctijc xyñimiñich, ca' ajcxy mjijpcogapxiygixy, com yi jäy ajcxy huidibi yajpatp ma Dios y'ané'min, jadu'n ajcxy nipaady nej pi'ctijc. ¹⁷Janch iich miich ajcxy nimäy co hueñypínity huidi ca' cöbijci yi Dios y'ayuc ytiy'ajt jadu'n nej yi pi'ctijc ajcxy cöbijcy Dios y'ayuc ytiy'ajt, ca' yi' ajcxy ytigihuipy ma Dios y'ané'min.

Tüg comeen'anäg ymiydägy miid Jesús

¹⁸Chi tüg micjäy y'amidooy Jesús, nimay: —Miich oyjäybi Huindzin, éti huaad nduñich co iich n'alma nídzoocin paadipy?

¹⁹Chi Jesús y'adzooy:

—¿Nej co xytíjich oyjäy? Ni pin ya yca'oyjäyity, je'yi Dios tügpajc y'oyjäyity. ²⁰Miich mnejhuiyb yi Dios ycötújcín. Ca' mmigapxtigoyipy huingbi töxyjäy, ca' jäyyaj'ögipy, ca' mmeedzip, ca' mmigüg nihuambedipy, yajmij'at mdaj mdeedy.

²¹Chi je' y'adzooy:

—Ti tüg'öciy nguydundäyich jada cötújcín maabi nyeecpidzimyich.

²²Co Jesús jadu'n midooy, chi nimay:

—Tigoy'ijtni ja tüg huidi ca' mduñi. Toocta' tüg'óciy tijaty miich miid, e mo' je meen' ayoohtijc, huin'it mgomeen'adipy jiiby tzajpjoty; miin, e pajamgich.

²³Co je comeeñybi jadu'n ayuc midoy, chi ooy yjottigoygoty com ooy anajty ycomeeñity. ²⁴Co Jesús ijxy co je comeeñybi anajty ti yjotmaybicy, chi minañ:

—Ooy chachchípity ytigihuipy tüg comeeñyjäy ma Dios y'ané'min.

²⁵Jac ca' chípity co ñaxipy tüg camello ma yi xu'n yxútity, ca'ydi co tüg comeeñyjäy ytigihuipy ma Dios y'ané'min.

²⁶Chi je jäy ajcxy anajty tiibi ajcxy midoogixy Jesús y'ayuc, yminaangixy:

—¿Pin jada' jëbi y'alma paadipy nídzoocin?

²⁷Chi Jesús y'adzooy:

—Huidibi naaxhuiñyjäy ajcxy ca' jaty nej yaj'oyihuipy, Dios jëbi yaj'oyiy.

²⁸Chi Pedro yminañ:

—Iich ajcxy ti nbidägy n'ixmajtztaaygixy, co nbanicxaangixy.

29-30 Chi Jesús y'adzooy:

—Janch iich miich ajcxy nnimaaygixy co yi jäy ajcxy huidi ytiyc ixmajtz etz ytaj yteedy, ymiguëx, etz y'ung y'anäg miid Dios y'ané'min ycixpi, ypáadipy ajcxy ya naaxhuiñ nīgi oy'ájtín, etz ypaadipy ajcxy tzajpjoty tzinaayin huidi ca' ycixipy ytigoyipy nimina.

**Jesús capxypidzimy
jadüg'oc co y'öga'ñ**

31 Chi Jesús huodzon je nimajmetzpi, nimay ajcxy: —Jadachambi tzoc jámim jim Jerusalén. Nguydunaamyich tüg'óciy jadu'n nej yi Dios y'ayucnajtzcaxiibi ajcxy jaybejty jecy'ajty miid iich ycixpi, iich, je jäy huidi tzoön tzajpjoty. **32** Chi nyajcýega'ñich ma je romano gobernador, xycamij'ixipy xycamijpidägibich ajcxy. Xy'ójibich xyhuindzújibich xyjijptzújibich ajcxy. **33** Xychaachtunipyich ajcxy, xyaj'ögibich ajcxy, e codugiig xii njugypigipyich jadüg'oc.

34 Chi yi majmetzpi ajcxy ni jadu'ñyi ca' huinjihuiiy ajcxy nej yhuimbizimy Jesús y'ayuc. Yüch anajty jada ayuc miid yi' ajcxy ycixpi, paady ca' huinjihuiiy nej anajty yajnimaaaygixy.

**Jesús yajhuindicxgy tüg
huintzpi jim Jericó**

35 Chi jadu'n yjajti co Jesús mihuingoñ je cajp huidi yxii Jericó, chi tüg huintzpi anajty inäy tüba'áy pijctzoy anajty limosna. **36** Co midooy mayjäy ñaxy, chi je' yajtiy: —¿Pin yi' ñajxp?

37 Chi ajcxy nimay co Jesús nazareno najxp. **38** Huin'it je huintzpi mic yminañ:

—Jesús, David y'ap y'oc, iich pa'ayoog.

39 Je jäy ajcxy huidi anajty jayijp nicxp ooy ogy je huintzpi, nimay co huen amoñ. E je' nīgi mic yminan'idich:

—David y'ap y'oc, iich pa'ayoog.

40 Chi Jesús ytinayxijpy oy yajhuoyii. Co je' jim ymejch, chi amidoy, nimay:

41 —¿Ti mdzojcpy ndunipyich miid miich?

Chi je' y'adzooy:

—Huindzin, yajhuindicxëcch.

42 Chi Jesús minañ:

—Huindicxig, yi mmibájcín ti xyajtzögy.

43 Chi je huintzpi mic'amy yhuin y'ijxgy, chi panicxy Jesús, chi ooy jäymejch cömay yi Dios. Cham tüg'óciy je cajp jäy co ajcxy jadu'n ijxy, nañ ycömay yjäymejtz yi ajcxy Dios.

Jesús miid Zaqueo

19 Co Jesús ytigiiy jim Jericó, ñajxy cajpcujc anajty. **2** Chi jadu'n yjajty jim anajty tüg jäy hue' anajty yxii Zaqueo. Hue' je' anajty yajcogüejtpi huindzin, e comeñ anajty. **3** Ooy yi' anajty tzach'ixa'ñ Jesús, nejhuñhua'ñ pin jäy je', chi ca' jajty nej ixipy, je' co anajty ñaxity, etz co anajty ooy mayjäy jim. **4** Chi je' ñicxy poyigy jayijp, chi ypejty ma tüg sicómoro quipy, yco'ijxnaxa'ñ co anajty Jesús jim ñaxy. **5** Co Jesús jim ymejch, chi pät'ijxy je Zaqueo, e nimay:

—Zaqueo, tzojc minac, com copicy co nicxy njättäga'nich ma mdijc.

⁶Chi je' yminajty janch jottigoy, e jotcujc cöbijcy Jesús. ⁷Co jadu'n ijxy, chi je mayjäy ajcxy nigapxy ni'ojiygixy Jesús, yminaangixy:

—Ti ñicxy jättacpi ma tüg pocyjäy ytijc.

⁸Chi Zaqueo ytinayigy, nimay Jesús:

—Huindzin Jesús, cha je' je njugy'ajtich huidi cup nbjic-huäcxaamyich nmöhua'nich ayoobitijc. Pen ti iich nyajcujtnaxy, nyajhuimbidityich midaax jadu'ñyi.

⁹Chi Jesús yminañ:

—Jadachambi jada jäy ma jadayaabi tijc ti y'alma ñändzögy, com co yi' nañ jadu'n Abraham y'lap'adyii y'oc'adyii. ¹⁰ñich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty, ti nmiñich ya naaxhuiñ co n'ixtähuibich etz nyajñidzögibich tiibi anajty ytigooy.

Je ijxpejt ma je majci meen

¹¹Co je jäy ajcxy midooy jadu'n, chi Jesús jacyajnimay ajcxy tüg ayuc, com ytimymihuingónip anajty Jerusalén, etz je jäy ajcxy tzachhuinmaaygixy co Jesús mic'amy anajty pidäga'ñ y'ané'min.

¹²Chi Jesús yminañ:

—Tüg micjäy, comeeniyäy anajty, ñicxy ma tüg naaxjot jiguembi, nicxy anajty ytungbicy co yrey'ada'ñ, e chi anajty yhuimbidaani. ¹³Chi je micjäy mijhuooy nimajc ytumbi, chi moy ajcxy majc meen nidüg nidüg, chi ajcxy nimay: “Meeñ yaj'ung'ájtci x ji ixti cooni iich anajty nhuimbityich.”

¹⁴Chi je ymíogajp ajcxy ca' anajty ixa'ñyii ajcxy je comeeniybi, chi

ajcxy yajpaguejxy huingapxpi ma anajty je comeeniybi ñicxy, chi je huingapxpi yminañ: “Ca' iich ajcxy ndzocy co jada comeeniyäy rey'adipy ma iich ajcxy.” ¹⁵Chi jadu'n yajty co je comeeniyäy yhuimbijty ti anajty yreytigy.

Chi oy yajhuoyii je ytumbi ajcxy, je huidi anajty je meen ti yajmihui'mgixy, nejhuihua'ñ anajty jadu'ñi ti yaj'ung'ajtcixy je meen nidüg nidüg. ¹⁶Chi tüg jayijp ymiñ yminañ: “Huindzin, yi meen majcjadu'ñi ti nyaj'ung'atyich.”

¹⁷Chi je rey y'adzooy: “Ooy miich oy mduñ. Jadu'n nej ti mgapxycöbicy miid huidi hueeni, cham m'ané'mipy majc ciudad.”

¹⁸Chi je mimetzpi ymiñ, yminañ: “Huindzin, yi mmeeñ migoox jadu'ñyi ti nyaj'ung'atyich.” ¹⁹Chi je rey nimay je mimetzpi: “Cham m'ane'mipy migoox ciudad.”

²⁰⁻²¹Chi je midugiigpi ymiñ, yminañ: “Huindzin, cha je mmeeñ huidi ti nmi'ityich, ti nyujcpicyich ma tüg paayi. Ndzigiibich miich co miich mjäy'aty ahua'ñ, myajpidigtäy huidi ca' mjé'adyii, nañ mdzijcpy huidi ca' ti mnipy.”

²²Chi je rey yminañ: “Miich jibic ti mduñ, cham ndiyduna'ñ miid mgi'm'ayuc ycixpi. Miich mnejhuiyb co nyajpidigyich huidi ca' njé'adyiijich, e ndzicyich huidi ca' ti nnibych. ²³¿Nej co ca' ti mbidägy iich mmeeñ ma je banco, jigix co ixipy nhuimbityich, may meen ixipy xycidigiyich miid meen'ung?” ²⁴Chi je rey nimay huidi anajty ajcxy jímip: “Pijci ajcxy yi' ymeeñ, etz mooygixy yi' tiibi meen yaj'ung'aty majc

jadu'ñyi.” ²⁵Chi je jāy ajcxy y'adzooy: “Huindzin, ymiid yi' cham majc jadu'ñyi meen.” ²⁶Chi je rey y'adzooy: “Hich minaaam co tūg'óciy pinjaty miid, jacyajmōhuip; e huidi ca' ti miidity, oy jamiidity yajpijctāhuip huidi ymiid. ²⁷Nañ jadu'n ajcxy je nmidzipich huidi ca' anajty tzojccixy co iich nrey'adipyich ma yi' ajcxy, yajmiingix ya, yo'cpujxtutaaygix ma iich nhuinduu.”

Jesús ytigiyy Jerusalén

²⁸Co Jesús jadu'n yminanday, chi choñ jīm, ñicxy Jerusalén. Jesús jayijp anajty ytüyöy ma je mayjāy. ²⁹⁻³⁰Jadu'n yjaity co jīm yja'ty mihuingon Betfagé etz Betania ma je cop huidi yxii Olivos, chi Jesús quejxy metz ydiscipulos, nimay ajcxy:

—Níxcix ma yijiibi cajp huidi ji huingon. Co ajcxy mgajptugihuip mbáatcixipy tūg burro mang ycoxochity, huidi ca' ni pin yaj'iñaayni. Mgoguejtúutcixipy, etz mmimíngixipy. ³¹Pen jīm pin xy'amidoogixy, ¿nej co yi burro mgoguejtüdy? Chi ajcxy jadu'n m'adzohuipy: “Je nhuindzinich jīm tzojcp.”

³²Chi je' ajcxy ñicxy huidi Jesús yquejx. Chi ajcxy paty je burro jadu'n nej Jesús anajty ajcxy ti ñimäyii. ³³Jīm anajty ajcxy je burro mang coguejtúutcixy, co ñihuindzin ñimaayi ajcxy:

—¿Nej co yi burro mang mgoguejtúutcixy?

³⁴Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Je nhuindzinich jīm tzojcp.

³⁵Chi ajcxy huijtz miñ je burro ma Jesús. Chi ajcxy jibe'ñ miid yhuít, chi ajcxy Jesús yajburripejty.

³⁶Co Jesús anajty ytüyöy, chi je mayjāy ajcxy yhuít yé'pcixy tūgujc. ³⁷Co ajcxy mihuingoñ je minac ma je cop huidi yxii Olivos, chi tūg'óciy je mayjāy yjotcugiyday, e ytigiyy ajcxy ooy alabanza iibi Dios ojadajtpi miid je mij huinma'ñ ycixpi co anajty ti íjxcixy huidi anajty Jesús ti tuñ.

³⁸Chachminaangixy:

—iCapxpady je rey huidi miimb miid Huindzin Dios yxii ycixpi! iJotcuje'ajt jiiby tzajpjoty etz cōmáyin ma Dios!

³⁹Huin'it nijējity fariseojāy huidi anajty ajcxy jiiby jāy agujc nimay ajcxy je Jesús:

—Oj yi mjāy ajcxy.

⁴⁰Chi Jesús y'adzooy:

—Hich miich ajcxy nimaayb pen yi' ajcxy amomb, yi tzaa tigihuip mic capxp.

⁴¹Co Jesús yja'ty jīm mihuingon Jerusalén cajp, e co íjxy, chi yaaxy miid je cajpjāy ycixpi. ⁴²Chi Jesús yminañ:

—iPen mhuinjihuiyb ixipy miich ajcxy nej mbáatcixipy mjotcuje'ájtín jadachambi xii tiempo! Yüch jada tiy'ajt cham ity ma miich ajcxy, ca' huaad m'íjxcixy. ⁴³Minip je xii je tiempo ma miich ajcxy je mmidzip ajcxy xyajjüdugipy mgajp miid tzaamacxy, e tziptunipy ajcxy miid miich, yajxon xyajco'adugipy ajcxy jühuidity ma je mgajp.

⁴⁴Xynigidaagoodip mdzaaboch ni'ung ni'anäg, ni ca' yhuí'mip tzaagop tzaamacxy, jadu'n yjadipy

com miich ajcxy ca' mnejhuüy je tiempo mina je Dios xyñigidägy.

**Jesús yajpidzimy je
jibicjäydijc ma Dios ytijc**

⁴⁵Chi Jesús ytigiiy ma Dios ytijc yajpidzimday tüg'óciy jäy huidi anajty jibiy ajuuyb adoocp. ⁴⁶Chi Jesús nimay je jäy ajcxy:

—Jadu'n mina'n ma jaybétyity: “Íich ndijci tzajpcapxycapxtägi'n yi'.” E miich ajcxy hue' mhuaangixy jadu'n nej meetzpi y'ang.

⁴⁷Jesús anajty yaj'ixpijc jabom jabom ma Dios ytijc, chi je teedy tungmiidpi, etz huidi ajcxy yaj'ixpijc anajty Dios ñecy, etz mijjäydijc ajcxy nihuinmayiigixy co yaj'ögaangixy Jesús. ⁴⁸Chi ajcxy ca' ni nej mihuinma'ñybaty nej yaj'öccixy, com tüg'óciy jäy anajty ooy tzach'amidoolijt Jesús y'ayuc.

Jesús ycötújcín

20 Chi jadu'n yjajty tüg xii anajty Jesús yaj'ixpijcy je cajpjäy ma Dios ytijc, capxhuäcxy anajty oybi ayuc. Chi ñimiini je teedy tungmiidpi ajcxy etz huidi ajcxy yaj'ixpijc Dios ñecy etz mijjäydijc ajcxy. ²Chi ajcxy migapxy Jesús nimay:

—Yajnimaaygich, ¿ma cötújcín ti mbaady co jäy myaj'ixpijcy ya ma Dios ytijc? ¿Pin je' tiibi xycötujc möy?

³Chi Jesús y'adzooy:

—Íich nañ jadu'n nyaj'amidohuamy íich miich ajcxy tüg ayuc, e m'adzóogixip. ⁴Co Juan (je Bautista) jäy yajniibejty, ¿pin je' cötújcín moy, je Dios tzajpjotypi o jäy ajcxy?

⁵Chi ajcxy ytigiiy huinmay'ahuidijtpi ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—Pen minaaním co tzajpjoty choñ je Juan ycötújcín, Jesús xyñimaayimip ya: “¿Nej co ca' miich ajcxy mijpidacy yi' y'ayuc?” ⁶Pen minaaním ajt co jäy cötújcín moy je Juan, chi tüg'óciy cajpjäy tzojc xycögädzim, com ymibijcpy ajcxy co yi' Juan, Dios yi' y'ayucnajtzcaxiiby.

⁷Chi ajcxy y'adzooy co ca' ajcxy nejhuiigixy pin Juan ti quexyii.

⁸Chi Jesús nimay je' ajcxy:

—Íich nañ jadu'n ca' nigapxa'ñich pin ti xycötujcmöyich.

**Je iixpejt ma je tumbidijc
ajcxy jibicjäybi**

⁹Chi Jesús yminandacy yajnimay tüg'óciy je jäy ajcxy tüg ayuc, yminañ:

—Tüg jäy pidacy tüg camuuxy ycam, chi yajpijctzoy ytumbidijc, co anajty chona'ñ ñicxa'ñ jiguem jecy jecy. ¹⁰Co cosecha paty, chi quejxy tüg ytumbi ma je ytumbidijc, huen cämöyii huidibi je' anajty paatip. Chi je ytumbidijc huinhuojpy jijphuojpy je quejxyöybi yajhuimbijty ca' ni ti mooy. ¹¹Chi huingbi ytumbi quejxy, nañ jadu'n ajcxy je' tuñ, huin'ojoy jijp'ojoy ajcxy, yajhuimbijty ajcxy, ca' ajcxy ni ti mooy. ¹²Chi midugiigpi ytumbi quejxy, nañ jadu'n ajcxy je' yajtzaachiüy etz yajhuimbijty ajcxy.

¹³Huin'it je camuuxycam huindzin yminañ: “¿Ti ndunipyich? Ocquejxyich nmang huidibi ooy ndzocyich. Ca' jécyity co ajcxy ixipy nmangich, yajmij'adipy ajcxy.”

¹⁴Chi je ytumbidijc co ajcxy ijxy je' yhuindzin ymang, chi ajcxy huinmaygoty nayñimáayigixy miñ xyipy: “Ti ymiñ je cogam ymang, yí' je' jada cam jëdaanip. Tzoc yaj'o'cim jigix iich ajt jada cam një'ajtim.” ¹⁵Chi ajcxy je cogam ymang yajpidzimi camjoty, chi ajcxy yaj'o'cy.

Chi Jesús y'amidooy:

—¿Ti jada' ytunipy je cam huindzin? ¹⁶Minip je', miñ yajtigoydäy je ytumbidijc ajcxy, e chi je' je ycam yegipy miid huingbi tumbi.

Co je jäy ajcxy jadu'n midoy, chi ajcxy yminañ:

—Ni catzogipy Dios, nicxy jadu'n njajtim.

¹⁷Chi Jesús huindicxpejty je mayjäy nimay ajcxy:

—¿Ti tijamy huidi jyaybétyip ma Dios ñecy?

Jadu'n:

Je yëydijc huidi je jäy ajcxy ca' anajty tzocy, ti Dios pidacy mij'ane'mbi. Tim jadu'n nipaady nejihuüy je tzaa oyjatypí huidibi je pojtzpidijc ajcxy ca' yajtuna'ñ, je' oy ti yhui'mni ma anajty yjaccopícyty.

¹⁸Pinjaty ca' cöbiga'ñ jada mij'ane'mbi, ayo'n ypadamy, tim jadu'n nipaady nej jihuüy jim ycixxciday ma je tzaa nicx e tijhuütz yjajtähuipy; e pen je tzaa nügídagoty, je' ajcxy janch jaam püx nicxy yjajtcixy.

**Yajnidíygixy pen jëbi
cogüéjtin yajyecy o pen ca'**

¹⁹Je teedy tungmiidpi etz huidi ajcxy yaj'ixpijc Dios ñecy ooy anajty

nihuinmayíygixy madzaangixy je Jesús mic'amy, co ajcxy huinjihuüy co Jesús nimiýdáacigixy miid je jihuimbit ayuc, e chigíiyb anajty ajcxy je cajp jäy. ²⁰Chi ajcxy chachhuinma'ñixtaaygixy nej huaad xígixy Jesús, chi quejxy ajcxy ixx'ijtpi ma Jesús yajpaady huidi naybídaacip janch ypaat tudägyjäy; chi amidoo'íjtcixy Jesús y'ayuc huidi miid xíhuaangixy, chi cýyegaangixy ma je gobernador. ²¹Chi je ixx'ijtpi ajcxy y'amidooy Jesús nimay ajcxy:

—Huindzin, nejhuíiyb iich ajcxy co miich m'ayuc ooy y'óyity, etz myaj'ixpicy yajxon, ca' huin'ixpety jäy myaj'ixpicy, etz myaj'ixpicy Dios ytiy'ajt nej jäy jëbi huaad chinaaygixy. ²²¿Nej copícy iich ajcxy migüedípy je César je romanojäy mij'ane'mbi, o ca'íji?

²³Chi Jesús huinjihuüy yí' ajcxy yjibic-huinma'ñ, paady ajcxy nimay:

—¿Ti co miich ajcxy xyjot'ixy xyhuinma'ñ'íxyich? ²⁴Yaj'ixxcich tüg meen. ¿Pin y'ahuinax etz pin yxii mimb ma jada meen?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Yi César.

²⁵Chi Jesús nimay ajcxy:

—Cuet ma César huidi César paatip, e ma Dios huidi Dios paatip.

²⁶Ca' mimadacy ajcxy nej tzu'íjxcixy ma mayjäy yhuinduu. Chi ajcxy ooy huinmaay jadu'n nej anajty Jesús ti y'adzóhuigixy, chi ajcxy amoñyi.

Yajnidíygixy je jugy'ájtín ycixpi

²⁷Chi nija'tti Jesús tüg saduceojäy, e yi saduceojäy ajcxy yminañ co jäy ögy ca' y'ocjuyujcni. Chi je' yajtiy:

²⁸—Huindzin, Moisés jaybety ma yi' ñecy, je jécyip, co tüg yëydijc ytoxyijc yajhui'my ix'ögp, e ca' ymang ti paatcixy. Jëbi je yëydijc y'uch miidtzinäy je töxyjäy jaydëbi yaj'ung'ixip miid y'ajch ycixpi. ²⁹Jadu'n anajty tügpiçy jäy, nihiuxtujc ajcxy ytügquëx'ájtçixy, ac yëydijc ajcxy. Je mijpi miidtzinay töxyjäy, chi ix'o'cy, e ca' ymang paty. ³⁰Chi je mimetzpi ypjçy miid je töxyjäy, e ni ca' ajcxy ung paty. ³¹Chi je midugiçpi ypjçy miid je töxyjäy, e jadu'n je nihiuxtujcpi miidtzinay ajcxy je töxyjäy, ix'o'cy ajcxy, ni ca' ajcxy ung paty. ³²Chi nañ jadu'n je töxyjäy y'ögni. ³³Co anajty je nihiuxtujcpi jugypjçcixy, çhuidi jada' octöxijc'adiiyb je töxyjäy? Com nihiuxtujc ajcxy ti töxyjç'ájtigixy.

³⁴Chi Jesús y'adzooy:

—Jadachambi jäy pjçcixp, ñaymooyigixy y'ung huen pjçcixy. ³⁵Je jäy ajcxy huidibi paatip anajty chinähuip ma je tiempo huidi mimb co ögpi yjugypjçcixipy, ni ca' ajcxy ypigipy, ni ca' ajcxy ñaymooyigixipy y'ung huen pjçcixy. ³⁶Co jäy ajcxy yjugypicy, chi ca' huaad y'ögcixy jadüg'oc, quipxyjaty ajcxy miid je ángeles ajcxy, e Dios yi' ajcxy ung'adiib co yjugypigipy miid jemybi jugy'ájtin. ³⁷Janch co yi' ögpi yjugypigipy, jëbi mbaadip je tiy'ajt ma Moisés ñecy ma jadu'n yjaybétyity, je taab anajty aay'ujtz ytoy, co je Huindzin Dios migapxy Moisés, nimay: “Hich Abraham yDios, Isaac yDios, Jacob yDios.” ³⁸Je ögpi ca' miidity Dios. Je jäy ajcxy huidi juugyip janchtiy ajcxy ymiid Dios, com co miid Dios

ycixpi tüg'óciy jäy ajcxy ymiid yjugy'ajt.

³⁹Chi jäy ajcxy huidi yaj'ixpiçp Dios ñecy nimay Jesús:

—Oy ti m'adzoy, Huindzin.

⁴⁰Ca' ajcxy ocjajtni nej jac nimáaygixipy.

Pin je' y'ung je Cristo

⁴¹Chi Jesús je' ajcxy nimay: —ÇNej co miich ajcxy mina'n co Cristo David y'ap y'oc? ⁴²David ci'm mina'n ma je Salmo necy:

Yi Huindzin Dios nimay iich nHuindzin: “Iña' ya a'oy'lamy ma iich.

⁴³Ixti cooni anajty miich mmidzip ti nmimadactäyich, jadu'n nej jihuüy ti nbidägyich yi mmidzip ma miich mddecypocxpejt.”

⁴⁴Co David yxiimoy Cristo iich nHuindzin, çnejtz yi' co y'ap'adyii y'oc'adyii?

Jesús xiy je escribas ajcxy

⁴⁵Chi tüg'óciy cajpjäy jim anajty y'amido'ijtcixy co Jesús nimay je' ydiscípulos ajcxy:

⁴⁶—Naygüend'ájtigix miid yi' escribas ajcxy ydiscípulos, co ajcxy ooy tzojccixy yhuiddaangixy miid yhuit oyjatypi, ooy ajcxy tzojccixy co huen capxpocxyii ma jäy y'amugiy, e ooy ajcxy tzojccixy yi cödumbi iñaybejt ma naymujctac, etz ooy ajcxy tzojccixy cödumbi iñaybejt ma jäy ajcxy yxiidungixy. ⁴⁷Chi ajcxy yajcixtayi yi co'ögytöxyjäy ypidägy, e tungixy ooy jecy tzajpcapxycapxii ma jäy yhuinduu. Yi jadu'mbi jäy ajcxy nigi ajcxy Dios chaachytuniyib miid ypocy ycixpi ca'ydi jacinipin.

Je ayoobitöxyjäy co'ögypi y'ofrenda

21 Jiiby anajty Jesús ma Dios ytijc co ijxy comeeñyjäy may'amy ofrenda pidaaccixy ma meeñygaax. ²E nañ ijxy co tüg co'ögytöxyjäy pidägy anajty metz pi'cmeen. ³Chi Jesús yminañ:

—Janch iich miich ajcxy nimäy co jadayaabi co'ögytöxyjäy ayoob jac anaxy jada, ti pidägy ofrenda ca'ydi jacnipin. ⁴Tüg'óciy comeeñydijc ajcxy ypidacyp ma ofrenda je meen huidi conajxp. Jadayaabi co'ögytöxyjäy ti pidägy huidi anajty ñigayamy.

**Jesús yminañ co je Dios
ytijc yhuindigoya'n**

⁵Nijējity jäy co ytiği y ma Dios ytijc nimidyacy ajcxy co Dios ytijc ooy chach'oy'oydūñity miid tzaa oyjatpyi, e miid tiibi jiiby yojxcixy. Chi Jesús yminañ:

⁶—Tüg'óciy jada huidi ajcxy m'ijxpy ma Dios ytijc, minip xii tiempo mina jada nicxy yhui'my taj xit jada tzaa, ca' ma pochycop.

**Je tiy'ajt ma ca'ni naaxhuiñybi
ycixa'ñi ytigoya'n**

⁷Chi ajcxy y'amidooy Jesús: —Huindzin, ¿mina jada jadu'n ytuniyb yjadiyb nej miich ti mminañ? ¿Ti tiy'ajt ji yaj'ixip co jada anajty jadu'n ytuna'ñyii yjada'ñyii?

⁸Chi Jesús y'adzooy: —Ix mgayajhuin'iingix. Ooy mayjäy ymina'ñ ñaybidägáanigixy co je' ajcxy je Cristo, ymina'ñ ajcxy: “Iich je' je Cristo; huingóniñ anajty je xii je tiempo mina je

naaxhuiñybi ycixa'ñ ytigoya'ñ.”

Ca' ajcxy axam mbanicxipy.

⁹Co miich ajcxy ayuc midohuipy co jäy chachchiptungixy, e ñayñibidäcigixy, ca' mdzig'iygixipy, com ooy ycop'icyty co jada jadu'n jayijp ytuniyb yjadiyb, ca'nan hue' je' anajty tim cijxp tim tigooyb (je naaxhuiñybi).

¹⁰Chi Jesús yjacminañ:

—Nayñibidägiib naax cajp miid huingbi naax huingbi cajp. ¹¹E minip mic'ujx, etz mij yuu mij pa'm xii yaa. E jadiib mij'adzigi'ñ, etz ooy ijxpejt huidi qüexigip tzajpcixy.

¹²Ma ca'ni anajty jadu'n jadyii, xypahuidijtcóotcixipy jäy, xymájtzcixipy, xyciyéjicixipy ma judíojäy ñaymujctac. Chi jäy ajcxy xypidägiipy pujxtigoty, xyajñicxcixipy mach ma rey etz ma gobernador ajcxy yhuinduu. Jadu'n jäy ajcxy jibic xytunipy miid miich ajcxy com co anajty ti xymijpidáaccixyich. ¹³Miich ajcxy tiy'ajt myegipy miid iich nxii ycixpi. ¹⁴Co jäy ajcxy yxihiipy ma codungdijc, ca' ni nej ajcxy mjet'adiyb, ni ca' ajcxy mhuinmayipy nej m'adzóogixipy. ¹⁵Nyegipyich ayuc etz tiy'ajt nej huaad mmidzip m'adzoogixy. Ca' mmidzip ajcxy jadipy nej xy'adzóogixipy, e nej xyjacxigixipy. ¹⁶Miich ajcxy mgi'mdeedy, mgi'm'uch, mgi'm'ajch, etz mgi'majuugy amigüg xyciyéjicixipy ma cötujctac. Nijējity miich ajcxy m'ögipy miid co anajty ti mmijpidaaccixy iich n'ayuc. ¹⁷Mayjäy ajcxy ca' xy'ixaanipy xychogaanipy miid co anajty ti mmijpidaaccixy iich nxii. ¹⁸Ni tüg

miich ajcxy mgöhuay ca' ytigoyipy.
¹⁹Pen ooy ajcxy mmecxtucy, chi m'alma ñidzögipy huinixii.

²⁰Co ajcxy m'ixipy Jerusalén anajty ti ñaducy miid ymidzip, huin'it ajcxy mnejhuihuipy co huingon je'anajty ma yhuindigoyaani. ²¹Huin'it tiempo je jäy ajcxy huidi jim Judea naaxjot yquéeccixipy ñcxcixipy ajcxy yuugjoty, etz je jäy ajcxy huidi jim Jerusalén queegipy ajcxy, etz je jäy ajcxy huidi camjoty ca' huaad y'ocajptigiinyi ma je Jerusalén cajp. ²²Je tiempo mina yjadiiyb ayo'n miid co anajty judío jäy ti ytundigooygixy, je' jada yajcuydundaayb jadu'n nej yjaaybétyity ma Dios ñecy. ²³iAyoob yi töxyjäy ajcxy huidi anajty ung tzim'ijtp huin'it xii, etz huidi anajty miid y'ungma'xung! Ooy jadiib mij ayo'n ya naaxhuin etz tzip éjcin ma jada cajp. ²⁴Nijējity ajcxy y'ögipy tzijpoty, e nijējity yajnicxip tzumy mach ma huingbi cajp huingbi naax. E Jerusalén naxmihuägydähuiib yi jäy huidi ca' yjudiojäyity, minipy je tiempo mina anajty Dios yajcixaani yajtigoyaani yi' ajcxy y'ané'min.

Nej jada' yminipy je Dios y'ung

²⁵Huin'it xii huin'it tiempo quëxigip ijxpejt ma xii po' etz ma yi madza', ya naaxhuin ooy jäy ajcxy jotmay mi'idipy. Je jäy ajcxy ooy chigihuipy yjihuihuipy yhuinmay'ahuididipy ajcxy ooy, miid je mejy ycixpi co anajty chachpidigy chachnögy chachmina'n. ²⁶Yi jäy ajcxy anucxi'n yajcidahuib co anajty

ajcxy ixxy nej yjadyii huindu'mybi naaxhuin; e huidijaty mic'ajt yajpatp jilby tzajpjoty yücxtähuipy yi'. ²⁷Huin'it miich ajcxy xy'ixipyich, iich je jäy huidi tzoon tzajpjoty, nmiiñich jocjoty miid je nmic'ajtich, nmiiñich miid iich ngötújcin etz iich n'oy'ájtin mijpi. ²⁸Co je ayo'n tiempo jadu'n yjatzondägipy, chi mba't'ijxcixipy com huingoniñ anajty mina Dios xyñihuáangixipy xycohuáangixipy.

²⁹Chi Jesús yajnimay ajcxy tüg ayuc, yminañ:

—Ijxcix yi higuery etz tüg'óciy quipy, ³⁰co yhuamigy huin'it miich ajcxy nejhuüy co ti yhuingoni mina ypottigiinyi. ³¹Tim jadu'n nej miich ajcxy ijxpejt mbicy ma higuery quipy co pottiempo ytigiiyñi, nañ jadu'n co miich ajcxy m'ixipy je ijxpejt tzajpcixy jadu'n nej yam nyajnimaaaygixy, mnejhuihuipy ajcxy co huingónip je tiempo mina Dios y'ane'ma'n ya naaxhuin.

³²Janch nimaaybich miich ajcxy co jadu'n yjadiiyb ytuniyb jayijp, ca' anajty o'ctäy je jäy ajcxy huidibi tzinaayb jugy'ájtixyp jadachambi xii tiempo. ³³Yi tzajp etz naaxhuiñybi naxip tigoyip yi'. Iich n'ayuc ca' ñaxipy ytigoyipy ni camina.

³⁴Naygüend'ájtigix miich ajcxy ca' mnijot'ájtixy yi jocni yi mügii, etz yi tzinaayin jugy'ájtin, jigix ca' ajcxy xyniminipy jotcömoñy je ayo'n xii je ayo'n tiempo.

³⁵Timetiini minipy je ayo'n tiempo miid jäy ajcxy ycixpi huidi ya tzinaayb ma tüg'óciy naaxhuiñybi. Tim jadu'n nej tüg iyujc ayo'nbaady co timetiini yajtixuuch. ³⁶Ni'ixi'

ijtcix, mibijctzoogix Dios, ca'ydi
ayo'n ajcxy mbaatcixy huidi
jadaanip, jigix jiiby myajpáatcixipy
tzajpjoty ma iich nhuinduu, iich, je
jäy huidi tzoon tzajpjoty.

³⁷Xiim anajty Jesús yaj'ixpicy ma
Dios ytijc, e coodz anajty choon
ñicxy jim ma cögop huidi yxii
Olivos. ³⁸Jabom jabom jopy jopy
ñiminyii tüg'óciy cajpjäy jiiby ma
Dios ytijc tibäy co y'amidoo'idaani
ajcxy Jesús y'ayuc.

**Xiicyöygixy capxyöygixy nej
huaad Jesús májtzcixy**

22 Huingon anajty je xii mina
jäy tzajcaagy caaygixy
huidi ca' ylevadura miidity, huidi
jäy ytijpy pascua xii. ²Chi je teedy
mijtungmiidpi etz je escribas
yhuinma'n'ixtaaygixy nej ajcxy
ocyaj'ögipy Jesús. Chigiiyb anajty
ajcxy je cajpjäy.

³Chi je mujcu' ytigiiy ma Judas
yjot yhuinma'n. Je Judas hue'
anajty ymimetz xii Iscariote, je'
nidügti je majmetzpi discípulos.

⁴Chi Judas ñicxy oy migapxy je
teedy mijtungmiidpi etz tzajptijc
soldado huindzin, e ycapxytuñ
miid je' ajcxy nej jëbi cïyecy Jesús.

⁵Huin'it je Jesús ymidzip ooy ajcxy
yxoondaccottay. Chi ajcxy ñaygapxi
co meen möhuangixy je Judas.

⁶Chi Judas cöbijcy je meen, chi
yhuinma'n'ixtay nej jëbi cïyegipy
Jesús ma ca'p mayjäy y'ixyii
yhuindicxyii.

Je huindzin Dios y'adzu'ájtin

⁷Chi paty je xii mina jäy cay
je tzajcaagy huidi ca' ylevadura
miidity com huin'it anajty ajcxy

yaj'ögy cöbixy ymang pascua
xiigixp. ⁸Chi Jesús quejxy Pedro etz
Juan, nimay:

—Ñicx miich ajcxy yaj'oyi' je
pascua adzu'ibi, jaydëbi ajt
ngaayim.

⁹Chi ajcxy y'amidooy:

—¿Ma mdzocy co nyaj'oyi'huibich
ajcxy?

¹⁰Chi Jesús yminañ:

—Co mdigihuipy ajcxy cajpjoty,
mbaadipy tüg yëydijc huidi
yajnicxp tüg majt nii. Mbanicxyp
ajcxy je yëydijc cooni yjadipy ma
ytijc. ¹¹Co miich ajcxy mjädipy ma
je jäy ytijc, chi ajcxy mnimähuipy
je codijc: “Nhuindzinich jadu'n
minaam: ¿Ma yaj'ahuädz yajpaady
ma ngayipyich je pascua adzu'ibi
miid iich ndiscipulotijci?” ¹²Je
codijc miich ajcxy xyajni'ixihuip
tüg cuarto ma mimejtzpi piso.
Ni'ixi' jim je adzu'ibi. ¹³Chi Pedro
etz Juan ñicxy, chi paty jadu'n
nej anajty ti ñimäyii, e jim ajcxy
ni'ixiiy je pascua caayin uucin.

¹⁴Co je hora paty, chi Jesús
y'ixtacy ma je mesa miid je'
ydiscipulos ajcxy. ¹⁵Chi Jesús
yminañ:

—Ti ooy nijot'atyich co
nmiidgayaangixy jada pascua
adzu'ibi ma ca'ni n'ögyñich. ¹⁶Ich
miich ajcxy jadu'n nimaayb co iich
ni mina ca' njaccayipyich jadüg'oc
je pascua adzu'ibi, ixti cooni
yajcuydundähuipy je pascua xii
ytiy'ajt ma Dios y'ané'min.

¹⁷Chi Jesús conigy je ügy co
Dioscojüyip yajnaxy, huin'it
yminañ:

—Uccix jada ügy, naymóoyigixy
miich ajcxy. ¹⁸Cham iich miich

ajcxy nimäy co jadu'n nej yjacnicxa'ñ xii tiempo ca' vino nii üga'ñich ixti cooni Dios y'ane'min yminipy ya naaxhuiñ.

¹⁹Nañ yconïgy Jesús tüg tzajcaagy co mibijctzooy Dios, huin'it tujc-huäcxy moy discípulos ajcxy, e chi ajcxy nimay:

—Jada tzajcaagy iich nninïcx'ajtpyich huidi ngïyejcpyich ma yi o'cin miid miich ajcxy mbocy ycixpi. Jada iixpejt miich ajcxy miidipy oy jäymeche miid iich ycixpi.

²⁰Co anajty ti ycaйдаaygixy, chi Jesús conïgy je ügy jadüg'oc, chi yminañ:

—Jada vino je' jada Dios y'ayuc ytiy'ajt jemybi jadu'n yi' nej iich nni'py huidi temam yogam miid miich ajcxy ycixpi.

²¹Jadachambi yi jäy huidi xycïyegaambich ma nmidzipich, ya je' cham miid'inäyich ma jada mesa. ²²Janch jadu'n njada'ñ n'ayoohua'ñich jadu'n nej ti nyajnigodugïyijich. iAyo'n padamy je jäy ayoob huidi xycïyegaamyich ma nmidzipich!

²³Chi je nimajmetzpi ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy:

—¿Pin jada' yi' ma iich ajt huidi jadu'n tundigoyam?

Yajcapxcójcixy pin jada' jacnïgi ymïjity

²⁴Chi je nimajmetzpi huidi Jesús anajty ti huin'ixy ca' ajcxy ñay'ayuc-huinjhuiyi pin jada' jac mijpi oc'idipy. ²⁵Chi Jesús nimay ajcxy:

—Yi reyes ajcxy y'ane'myb ajcxy naax cajp jadu'n nej tüg

huindzin, yi' ajcxy huidibi ane'mb yajtïjcixy co ooy oytuungixy.

²⁶Miid miich ajcxy ca'ydí yjadú'nity. Hue' janchtiy je mijpi ma miich ajcxy huen ñaybidägyii nej jihuïy ymútzity. E je huidi nigohuajc'ajtp huen ñaybidägyii nej jihuïy je' je' je tumbi. ²⁷¿Pin je' jacmïjip? ¿Huidi iñaybi ma mesa, o huidi ni'ixiïyb a'ixiïyb caayin uucin? Yi' je' jacmïjip huidi iñayb ma mesa. Per iich ijtich miid miich ajcxy jadu'n nej huidi ni'ixiïyb aa'ixiïyb caayin uucin.

²⁸Miich ajcxy ti m'ïjtcixy miid iich ma anajty ayo'n ti nyajnaxyich. ²⁹Paady iich miich ajcxy tüg ané'min nmooyb, jadu'n nej iich ndeedy ti xymöyich.

³⁰Jaydëbi miich ajcxy mgáaygixipy m'uuccixipy ma iich nmesa jilby ma iich n'ane'min e m'iñahuipy ajcxy ma je ane'mdac, e mdiydúngixipy m'ane'mgixipy je nimajmetz picy Israel ñaax ycajp.

Jesús capxpídzimy co Pedro ymina'na'ñ co ca'p Jesús ix'yadyii

³¹Nañ jadu'n je huindzin Jesús yminañ:

—Simón, Simón, jadachambi je mujcu' xyjot'ixaangixy xyhuinma'ñ'ixaangixy jadu'n nej jäy trigo huimbojy co yajhuátzaangixy.

³²Per iich Dios nmibijctzooyich miid miich ycixpi, jigix miich ca'ydí mmibíjcín ytigoy'ity. Mina anajty miich ti mjothuimbity, jotmic migápxipy yi mmigügtijc ajcxy.

³³Chi Pedro yminañ:

—Huindzin, jotcuyc iich nnicxa'ñich miid miich oy

pujxtigótyity, etz oy ndim'y'ögibich miid miich.

³⁴Huin'it Jesús nimay Pedro:

—Hich miich nimaayb co ca'ni anajty tzey yaxigy jabom jopy co miich miná'nip tugiig'oc co miich ca' xy'ix'adyiijich.

Huingomb hori ma Jesús y'ocyaj'ijxmadza'n

³⁵Chi Jesús nimay ydiscípulos ajcxy:

—Co iich miich ajcxy jayhuin nguejxy, ni mmoral, ni ca' mmeenýdjic, ni mgig ti mmi'oygixy, ¿nej myajtigoy'ijt ajcxy ti jatyi?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Ni ti.

³⁶Chi Jesús yminañ:

—Jadachambi pin ymeeñdjic etz ymorral miid, huen minicx; nañ pin ca' miidity y'espada, huen toogy yjocx huit, chi juyipy y'espada. ³⁷Hich miich ajcxy nimaayb co copicy jada yajcuydunipy huidibi mimb jaybety miid iich ycixpi ma Dios ñecy ma jadu'n yminañ: “Yaj'amichomujc (je Cristo) miid yi' ajcxy huidi jibicjäyip.” Tüg'óciy mimb jaybéty ma Dios ñecy miid iich ycixpi, yajcuydunipy yi'.

³⁸Chi Jesús ydiscípulos ajcxy yminañ:

—Huindzin, cha metz espada.

Chi Jesús y'adzooy:

—Huen miid yi'yi.

Jesús Dios mibijctzoy jim Getsemaní

³⁹Chi Jesús jim choñ ñicxy ma je cop huidi yxii Olivos, com jim anajty nicxy coodz coodz, chi je' ydiscípulos ajcxy ypanicxi. ⁴⁰Co ajcxy yja'ty ma je cop, chi Jesús yminañ:

—Mibijctzoogix Dios huen xypubedipy xypudigihuipy ajcxy ca'ydí mdigiigixy jibic tuum.

⁴¹Chi Jesús huinhuäctuty je discípulos ajcxy tüg tzaagäch yjiguëgyity, chi ycoxtinay'lahuiiy ytigiiy Dios mibijctzoob. ⁴²Chi Jesús yminañ:

—Dios Teedy, pen miich m'a'ixiiyb pójcigich jada tzaachypi, ca' iich huaad nyajnaxyich, per ca' iich huaad ngi'mdzójcin nguyduñich, miich mdzójcin huen myajcuyduñ.

⁴³Chi ñayguëxici tüg ángel tzajpjoty choon, jotmic migapxy je Jesús. ⁴⁴Yam anajty Jesús ooy ytaj ymay, chi Dios mibijctzooyb jacmictägy. E je yxibitnií ypidzimy janch jadu'n yi' anajty nej ni'py janch mijjaty y'ocnajtza'cxiiñi.

⁴⁵Co ypidigy ma anajty Dios mibijctzoy, chi nihuimbijty je' ydiscípulos ajcxy, chi oy paatcixy maab anajty ajcxy miid jotmay.

⁴⁶Chi Jesús nimay ymigügtijc ajcxy: —¿Ti co mdzachmaagixy? Pidicciix mibijctzoogix Dios, ca'ydí jibic tuum mdigiigixy.

Yajnicxcixy mach je Jesús

⁴⁷Jim Jesús anajty ymigügtijc ajcxy miidcapxy miidmiydägy, co je mayjäy oy yjäty. Jayijp anajty ymiñ je huidi anajty xiijp Judas, yi' je'anajty nidügti ma je nimajmetzpi Jesús ydiscípulos ajcxy. Chi Judas mihuingoñ Jesús co anajty tzüxca'ñ. ⁴⁸Chi Jesús yminañ: —Judas, ¿nej miid tüg tzücxin mgüyecy ma ymidzip, je jäy huidi tzoon tzajpjoty?

⁴⁹E je' ajcxy huidi anajty Jesús ymiid, co ajcxy ijxy jadu'n nej ytuñyii yjadyii, chi ajcxy yminañ: —Huindzin, ¿tzoc ajt mihuimbijtim?

⁵⁰Chi nidüg je' ajcxy yajtzaachiiyi je teedy mijtungmiidpi tüg ytumbi,

quejtzpujxi tüg ytätz'ac a'oy'amybi.

⁵¹Huin'it Jesús yminañ:

—Ixmajtcix, huen jadu'ñyi.

Chi nĩdoni je jāy ytätz'ac, e jadu'n yajtzoocy. ⁵²Chi Jesús nimay ajcxy huidi nimiini, yi teedy tungmiidpi ajcxy, yi Dios ytijc policia huindzin etz mijjāydijc:

—¿Nej co xyñimíngixyich miid pujx etz mguipyijpxu'ñ jadu'n nej jihuĩy iich tüg meetzpi? ⁵³Jiiby iich anajty jabom jabom ma Dios ytijc, e ca' miich ajcxy ti ti mduñ miid iich. Per cham jēdu'n je tiempo mina miich ajcxy xy'ane'myich etz je jibicpi xymimadāgyich.

Pedro yminañ co ca' ix'y'adyii Jesús

⁵⁴Chi ajcxy majch je Jesús, yajnicxy ajcxy, e pidacy ma teedy mijtungmiidpi ytijc. Je Pedro jiguēgyjihui' anajty ypanicxyii.

⁵⁵Jim ajcxy jiin yajmijiy tibāgujch ajcxy y'ixtactay nidüg'óciy. Pedro y'ixtacy nañ jadu'n ma je jāy ajcxy. ⁵⁶Huin'it tüg pōdumbi ijxy Pedro iñāy ma jīmba', chi huindixpejty nimay:

—Jada yēydijc nañ ymiid anajty Jesús.

⁵⁷Chi Pedro ca' cōbijcy, yminañ:

—Tōxyjāy, ca' iich yi' n'ixy'adyii.

⁵⁸Nañ jahueengi huin'it jadüg jāy Pedro yhuindixpejti, ñimaayi:

—Miich, yi Jesús ajcxy anajty miid m'ity.

Chi Pedro yminañ:

—Ca' n'ichity.

⁵⁹Ti anajty tüg hori nĩnaxni co oy huingbi yminandāgy:

—Janch co jada yēydijc yi' anajty miid y'ity Jesús. Com nañ galileoajāy yi'.

⁶⁰Chi Pedro yminañ:

—Ca' iich nhuinjihuĩy nej miich mmina'ñ.

Capxni anajty je Pedro co tzey oy yaaxigy. ⁶¹Chi je Huindzin Jesús ni'ijxhuimbijty je Pedro. Huin'it Pedro jāymetzcootti je' ayuc nej anajty yHuindzin Jesús ti ñimāyii: “Ni ca'ni anajty tzey yaaxigy cham coodz co miich tugiig'oc xycoyūdizibiyich.” ⁶²Chi Pedro ypidzimy tibāy, oy jiiby yāxy miid tájin máyin.

Nixiiccixy yajxiiccixy yi Jesús

⁶³Je jāy ajcxy huidi anajty Jesús cuend'ajtp, ooy ajcxy nixiicy niyaaxy, etz nañ ooy ajcxy huingojxy jipcojxy. ⁶⁴Chi ajcxy huingoxodziy, e cojxy ajcxy ma yhuĩñyjijp, nimaaygixy:

—Octiygapx, ¿pin ti xycoxy?

⁶⁵E ooy anajty miid yjibic ayuc cixy cuety nimaaygixy.

Jesús mijjuntajoty yajpaady

⁶⁶Co yxiimiĩy, chi yōymujcy yi teedy mijtungmiidpi ajcxy, yi mijjāydijc ajcxy, etz yi escribas ajcxy, chi ajcxy y'amidooy:

⁶⁷—Nimaaygich ajcxy ¿nej miich je' je Cristo?

Chi Jesús y'adzooy:

—Co ixypy nnigapxich, ca' miich ajcxy mibigipy. ⁶⁸E pen iich miich ajcxy n'amidooyb, ca' miich ajcxy xy'adzohuĩpyich, etz canan huin'it xyñajtmadzihuĩbich miich ajcxy. ⁶⁹Jadachambi e ñicxa'ñi iich, je jāy huidi tzoon tzajpjoty, n'ixtāga'ñich a'oy'amy ma Dios mic'ajtmidpi.

⁷⁰Chi nidüg'óciy je' ajcxy y'amidooy:

—¿Nej janch co miich Dios
xy'ung'adyii?

Chi Jesús y'adzooy:

—Miich ajcxy jadu'n minamb co
iich njëjity.

⁷¹Chi ajcxy yminañ:

—¿Ti ajt njac-huáanim testigo?
Ti ajt yam ci'm nmidoohuim nej
mina'ñ.

Jesús ma Pilato yhuinduu

23 Chi tüg'óciy je mayjáy
ajcxy ypidígy, chi yajnicxy
ajcxy Jesús ma je gobernador
Pilato. ²Chi ajcxy ytigíy xibi
yminaangixy:

—Jada jáy naax cajp
yaj'ixpijcp huidi ca' ytiy'ájtity.
Yi' adujctáhuam co ca' huaad
nmigüéjtim César, e ymina'ñ ci'm
co yi' je' je Cristo huidi rey'ajtpi.

³Chi Pilato y'amidooy Jesús:

—¿Nej miich je' judío jáy
xyrey'ajtp?

Chi Jesús y'adzooy:

—Miich jadu'n minamb.

⁴Chi Pilato nimay je teedy
tungmiidpi ajcxy etz je mayjáy:

—Ca' iich ti pocy nbaadyich ma
jadayaabi yëydijc.

⁵Chi Jesús ymidzip nigi anajty
ajcxy yminan'adiitzcixy:

—Jada Jesús naax cajp
tzachyajqueec-huäcxtaayb
je judíojáy miid yi' y'ayuc.
Yajtzondacy Galilea, e jadachambi
ya Judea jadu'n idích.

Jesús ma Herodes yhuinduu

⁶Co Pilato midoy Jesús ymidzip
ajcxy nigapxy Galilea, chi
y'amidooy pen galileojáy je Jesús
anajty. ⁷Chi mic'amy huinjihuui

co yi' jim anajty yajpaady ma
Herodes y'ane'my, chi jim quejxy
ma Herodes huidi nañ jadu'n
anajty yajpatp jim Jerusalén huin'it
xii. ⁸Co Herodes ijxy Jesús, chi
oy jotcugiíy com tiíyip anajty
ooy ja'ixa'ñ, ti anajty may ayuc
midoohui, e ahuixy anajty co
mijhuinma'ñ tunipy. ⁹Janch may
ayuc ooy jayaj'amidooy, e Jesús
ni tüg'aa ca' y'adzooy. ¹⁰Jim
anajty teedy mijtungmiidpi etz je
escribas ajcxy, tzachnigibéjtcixy
mictägy. ¹¹Chi Herodes miid yjáy
ooy nixiicy yajxiicy Jesús, ca'
mij'ijxy mijpidacy. Chi xojxy miid
oyhuit etz quejxhuimbijty jim ma
Pilato. ¹²Huin'it xii Herodes etz
Pilato ajcxy ñaymigügpíjci, com
naymijotma'tip anajty ajcxy huin'it
tiempo.

Jesús yajmoy ysentencia co y'ögipy

¹³Chi Pilato huomujcy yi teedy
mijtungmiidpi, yi cajptungmiidpi,
etz yi naax cajp. ¹⁴Chi ajcxy nimay:

—Ti miich ajcxy xyajnimíngixyich
jadayaabi yëydijc, jadu'n miich
ajcxy minamb co ooy jáy yajqueec-
huäcxtay. Ti iich yi' jatiyduñich
ma miich ajcxy mhuindu, ca' iich
yi' ni ma ypocy ti nbaati, jadu'n
nej miich ajcxy mxigixy. ¹⁵Nañ ni
ca' Herodes ti pocy ti paady ma
jada jáy, com ti njayajniquexyich,
ni ti pocy jada Jesús ca' ti tuñ
huidi huaad nyajco'ögíyich.

¹⁶Miñ n'octzaachytuñich, jaydëbi
nnajtzmazdizhuibich.

¹⁷Jadu'n je gobernador anajty
costumbre miidity co najtzmazdziy
tüg machyjay mijxiijoty. ¹⁸Chi je
mayjáy tügmucy ajcxy yminaandacy:

—iYaj'ög jadayaab Jesús!

iNajtzmazdi' yi Barrabás!

¹⁹Je Barrabás anajty pujxtigoty ti ypidägyii co anajty ti nibidïgy je gobierno, nañ ti anajty yjáyaj'ögy.

²⁰Chi Pilato nimay ajcxy jadüg'oc co najtzmazdihua'n Jesús. ²¹Chi je mayjäy janch mic yminañ:

—iYajcruudzpet miich yi'!

iYajcruudzpet miich yi'!

²²Chi Pilato yminañ je midugiig'ocpi:

—¿Ti Jesús ti tundigoy?

Ca' yi' ma ypocy nbaatich.

Miñ n'octzaachytuñich, e najtzmazdihuibich.

²³Je jäy ajcxy nïgi anajty yminaan'adiitzcixy janch mic, co huen yajcruudzpejty. Chi ajcxy jadu'n mimadacy Jesús co chachne'mgixy je teedy tungmiidpi, etz je cajpjäy ajcxy. ²⁴Chi jada' Pilato cuyduñ jadu'n nej je jäy ajcxy anajty pijctzoy. ²⁵Chi Pilato najtzmazdiïy je Barrabás huidi anajty pujxtigótyip, co anajty chach jäy yajqueec-huäcxy, etz yjáyaj'ögy, je' huidi yi jäy ajcxy ypijctzou. Chi Pilato ciyejcy Jesús ma yi' ajcxy huen tungixy nej tzojccixy.

Jesús yajcruudzpejti

²⁶Chi je judíojäy ajcxy yajnicxy Jesús. Jim tü'am ajcxy minaybaati tüg jäy huidi anajty ti choon camjoty, huidi anajty yxií Simón, e ycogájpity anajty Cirene. Chi adzip ajcxy Simón yajquejcycabiý Jesús ycruudz, e yajpanicxy ajcxy Jesús.

²⁷Jac'axam anajty naax cajp panicxcixy, etz nañ may töxyjäydijc ajcxy chachyaaxcixy miid jotmay miid yi' ycixpi. ²⁸Chi Jesús

ni'ijxhuimbijty je töxyjäydijc ajcxy, chi nimay ajcxy:

—Miich Jerusalén töxyjäydijc ajcxy, ca' xyñiyáaxcixich.

Nayñiyaaxigix miich ajcxy ci'm etz m'ung ajcxy ycixpi. ²⁹Chi ypaadipy tiempo co jäy ajcxy ymina'nipy:

“Jotcuje je töxyjäy ajcxy huidi ca' y'ung ixý, huidi ca' ti y'ungtzimïgy, etz huidi ca' ti y'ung yajtzitzcixy.”

³⁰Chi je jäy ajcxy nimaydägipy mïjtun mïjcop: “Nïgidagótcich ajcxy”; etz je mutztun mutzcop: “Yajtigooygich ajcxy.” ³¹Pen jäy ajcxy tzaachypi ayo'n mooyb Dios y'ung, nïgi ajcxy jacjiini ytundigoya'n miid Dios yjáy, tim jadu'n nipaady nej pin puxam tzuxy quipy nañ puxamy quipy títzpi.

³²Nañ jim anajty yajnicxcixy miid Jesús jametz pocyjäy. Tú'ciy miid Jesús anajty yaj'ögaangixy. ³³Co ajcxy oyjäty jim ma tüg it huidi jäy ytiipy ögpi cohuajc, chi ajcxy jim Jesús yajcruudzpejty miid metz pocyjäy: tüg pocyjäy a'oy'amy, jadüg anajty'amy. ³⁴Chi Jesús yminañ:

—Dios Teedy, mecxi ajcxy ypocy, com ca' nejhuiigixy ti ytungixyp.

Co je soldados anajty ajcxy yajhuäcxaani ac je'y Jesús yhuit, chi ajcxy ixxy suerte pin ocjëdiib. ³⁵Jim je cajpjäy anajty yhuindiicxcixy, yam je tungmiidpi nixigý yajxigý Jesús, yminañ ajcxy:

—Jada Jesús huingjäy ti yajtzögy, huen cham ci'm nayyajtzögyii, pen yi' je' je Cristo, je huidi Dios ti huin'ixyi.

³⁶Nañ jadu'n je soldados ajcxy nixiicxcixy yajxiicxcixy Jesús, nimijhuägy ajcxy möhuaangixy

anajty vino ta'mbi. ³⁷Chi je soldados ajcxy yminañ:

—Pen miich Rey'ajt ma yi judíoJay ajcxy, nayñihuani ci'm.

³⁸Ma Jesús ycödu jim anajty yjaayity griego'amy, latin'amy, etz hebreo'amy: JADA JE' YI JUDIOJÄY AJCXY YREY.

³⁹Chi tüg pocyjây huidi anajty cruudzcíxy ooy nixiicy yajxiicy Jesús yminañ:

—Pen miich je' je Cristo, naygohuani ci'm, e cohuaangich iich ajcxy nañ jadu'n.

⁴⁰Chi je jadügpí pocyjây oy y'adzooy, ooy ymigüg, nimay:

—¿Nej ca' miich Dios mdzigây. Ca' m'ixy co tú'ciy ti nbóycähuim?

⁴¹Íich ajt janch paatip jadu'n, co jadu'n jada ngöbícim tzaachypí je tiibi ndundigooyim. Jadayaabi Jesús janch ni ti jibicpi jada ti catuñ.

⁴²Chi je pocyjây nimay Jesús:

—Tun may'ajt xyjäymedzipich co anajty mjäty jilby ma m'ane'mdac.

⁴³Chi Jesús oy y'adzooy:

—Janch iich miich yam nimây co cham iich miich miid'íjtnipy ma je oybi it.

Jesús y'o'cni

⁴⁴Co cujcxiiibi paty, chi oy ycoodziy tüg'óciy naaxhuñ ixti minacyiini. ⁴⁵Chi xii ca' y'oc'ani. Chi je huit oy yciitzhuácxy huidi anajty adiidyujcp je Dios y'it jilby ma Dios ytijc. ⁴⁶Huin'it Jesús mic ypätcapxy yminañ:

—Dios Teedy, cham nyajcädigây iich n'alma.

Co Jesús jadu'n yminañ chi y'ögy.

⁴⁷Co je soldado huindzin ijxy jadu'n nej anajty ti ytunyii ti

yjadyii, chi ooy jäymejch yi Dios yminañ:

—Janch co jadayaabi yëydijc anajty tudägy yjäyity.

⁴⁸Chi je mayjây tiibi anajty jim yöymüjccixy yhuindíxcixy, co ajcxy ijxy jadu'n nej ytuuni yjajti, chi ajcxy huimbijttaayñi capjoty yam ycaach tzachcójxcixy miid jotmay ycixpi. ⁴⁹Cham tüg'óciy Jesús ymigügtijc ajcxy huidi anajty miid ñay'ixy'adyii, etz töxyjäydijc ajcxy huidi anajty Jesús ti ypadzonyii jim Galilea, jigüëgy je' anajty ajcxy yhuindíxcixy.

Yajnaaxtigây ajcxy Jesús

⁵⁰Jim anajty tüg yëydijc huidi anajty yxii José, hue' anajty ycogájpity Arimatea ma Judea naaxjot. Je' anajty judío migtungmiidpi, e je' ooy anajty chach'oyjäyity etz ytudägyjäyity.

⁵¹Je' nañ yjijp'ijxy anajty co yminipy je Dios y'ané'min, e ca' je' anajty jijptigiyây miid jacnaagity migtungmiidpi co ajcxy yaj'ögy Jesús. ⁵²Chi José ñicxy ma Pilato oy pijctzoohui Jesús ñinicx. ⁵³Chi yajminajcy ma cruudz, e mo'ñ miid tüg sávana, chi pidacy ma ögpí jut, ma tüg tzaahuinguetzmiyc ma ca'ni anajty ni tüg ögpí jilby yajpidägyp. ⁵⁴Je' anajty ajcxy ni'ixiiyb a'ixiiyb je pascua xii e je' anajty tim tzondägan je pócxin xii.

⁵⁵Chi je töxyjäydijc huidi anajty ti ypadzoñyii Jesús jim Galilea, paníxcy ajcxy je José axam. Chi ajcxy nañ jadu'n ijxy je ögpí jut, etz je ninícx jadu'n nej jilby yajpidacy.

⁵⁶Chi ajcxy yhuimbijttay capjoty. Chi ajcxy yaj'oyiiy ujtz xuucpi,

tzoy, etz ungüento, chi amay'ajty je pocxinxii, jadu'n nej anajty cõtújcin y'lane'my.

Co Jesús y'ögy chi yjugypijcy

24 Co je semaan y'ixtigiiy janch tim ticxäp je töxyjäydijc ajcxy ymiiñ ma je o'cpi jut, chi mimiñ ajcxy ujtz xuucpi, etz tzoy huidibi anajty ti yaj'oyiiygixy. Nañ jadu'n miidjadyii töxyjäydijc miiñ. ²Chi ajcxy paty je tzaa ti anajty yjidiguegyii ma je o'cpi jut'aguu. ³Co ajcxy ytigiiy jutjoty, chi ca' ajcxy paty je Huindzin Jesús ñinïc. ⁴Chi jadu'n yjajty, jilby anajty ajcxy jutjoty huinmaaygixy, co ñayguëxigi ma ajcxy ymijc metz yëydijc janch adicxp anajty yhuuit. ⁵Chi ajcxy ooy chigiy, chi ajcxy yhuindactay, chi je metzpi yëydijc yminañ:

—¿Na'amy co m'ixtaaygixy yi jugypi ma yi tiibi y'ögy? ⁶⁻⁷Ca' je' ya, ti je' yjugypicy. Jäyméjtzcix jadu'n nej mina'n jím Galilea, co yminañ:

—Ooy ycopícyity co iich, je jây huidi tzoon tzajpjoty, nyajciyegipy pocyjây cî'am. Yî' ajcxy xyajcruudzpedipyich, chi njugypigipyich codugiig xii.

⁸Chi ajcxy oy jäymejtzcooty nej anajty Jesús ti ymina'n. ⁹Chi je töxyjäydijc ajcxy yhuimbijttay ma o'cpi jut. Chi ajcxy yajmiidmiydactay jadu'n nej anajty ti ijcixy ti midoogixy miid Jesús ydiscípulos ajcxy je nimajmetzpi etz jacjadyii jây huidi yajpaatp ma je' ajcxy. ¹⁰Je töxyjây ajcxy huidi ooy ma Jesús ñaaxtigiiy, je' je' anajty ajcxy: María Magdalena, Juana,

etz María Jacobo ytaj, e cham jacnaagity ymidöxyjäydijc. ¹¹Chi Jesús ydiscípulos ca' ajcxy tim mijpidacy je töxyjäydijc ajcxy ayuc, hue' ajcxy tijy nigo y'occapxcixy y'ocmiydaaccix, paady ca' ajcxy mibijcy.

¹²Chi Pedro ypidigy ñicxy poyigiy ma anajty Jesús ti ñaaxtigiiy. Chi Pedro yco'ixiiy ma je o'cpi jut, chi ijxy co ca' jilby ni ti, jëyi Jesús yhuuit abicy y'ooxnây. Chi Pedro yhuimbijty ma ytijc jihuuiy ooy jadu'n nej ti ytuñiiy yjadyii.

Ma Emaús tü'aa

¹³Huin'it xii metz Jesús ydiscípulos ajcxy ñicxy ma tüg cajp mutzpi hue' anajty yxii je cajp Emaús, hue' yjiguemyity miid Jerusalén tugi'px estadios (majmetz kilómetro). ¹⁴Chi amiydaacip anajty ajcxy ñicxy. Nigapxcixy nimiydaaccixy nej Jesús ti yjaty ti y'ayoy. ¹⁵E jadu'n yjaty ma anajty ycapxcixy ymiydaaccixy je nimetzpi, chi Jesús cî'm nimijhua'cy je metzpi, chi miid ñicxy ajcxy yquipxyi. ¹⁶Oy anajty ja'ijxcixy, ca' ajcxy tuñcuend pin je' anajty. ¹⁷Chi Jesús y'amidooy je' ajcxy:

—¿Ti miich ajcxy miydacpy ma yam mdüyöygixy? ¿Nej co mdájcxixy mmáygixy?

¹⁸Chi tüg huidi anajty yxii Cleofas y'adzooy:

—Janch tüg'óciy mayjây nejhuuidây je ayo'n ti ytunyii ti yjadyii. ¿E miich naydüg jím jättac Jerusalén, e jadu'n tijy ca' mnejhuuiy?

¹⁹Chi Jesús je' ajcxy nimay:

—¿Ti ti ytuñii ti yjadyii?

Chi je' ajcxy yminañ:

—Jesús Nazaretpi, huidi Dios y'ayucnajtzcaxiipy, yí' anajty mij jánchip ma yí' ayuc etz huinma'ñ ma Dios yhuinduu, etz cham ma tüg'óciy naax cajp. ²⁰Chi yí' ajcxy je teedy mǝitungmiidpi etz iich ajt ndungmiidpi Jesús yajcǝdigiiy je gobernador co huen yaj'ögyii. Chi ajcxy yajcruudzpejty. ²¹Hue' iich ajcxy anajty ndzach'ahuijxyp co yí' je' huidi Israeljǝy ajcxy cohuánaam ma ymidzip. Jadachambi jada' ymidugiixii ma jadu'n ti ytunyii ti yjadyii. ²²Cham iich ajcxy ndöxyjǝdjic ajcxy ooy xy'adzigiixyich. Ti y'oygixy janch ticxǝp ma o'cpi jut. ²³E com ca' ajcxy paaty je ñaaxñicx, chi ajcxy yhuimbijtni yminaangixy co ti iǝxcixy yí' ángeles ajcxy, hue' je ángeles ajcxy yminañ co Jesús yjuugyity. ²⁴Huin'it nijǝjity nmigügtǝjicich ooy ma o'cpi jut, paty ajcxy janch jadu'n nej töxyjǝdjic anajty yminaangixy. Ca' je' ajcxy ijxy Jesús.

²⁵Chi Jesús yminañ:

—iMiich jǝy ajcxy ooy ajcxy m'aajuuñity mǝotjuuñity, ca' ajcxy ti mdzojcmibijccixy co ajcxy mjamibigá'nip huidibi y'ayuc najtzcaxiipybi ajcxy ycapxy! ²⁶¿Nej ca' anajty ycopǝyity co je Cristo ayo'n paadip, e huin'it ytiǝihuip tzajpjoty ma yí' y'it oybi?

²⁷Chi Jesús yajnimaa y ajcxy Dios ytiy'ajt, chondǝgy ma Moisés ñecy, etz tüg'óciy jacjadyii necy huidi Dios y'ayucnajtzcaxiipybi yjaay, yajxon ajcxy yajni'ixiday jadu'n nej yjaybéyity miid je Cristo ycixpi.

²⁸Chi ajcxy mihuingoñ je mutz cajp ma anajty ñcxcixy, je Jesús

jadu'n ñaybidaaci jadu'n nej jihuiy jacjiguem ñicxy. ²⁹Huin'it ajcxy nimay adzip:

—Hui'm miich miid iich ajcxy, nǝgi jada chuul'iiy'adǝch.

Chi Jesús ytiǝiiy cajpjoty yhui'my miid je' ajcxy. ³⁰Chi jadu'n yjajty co anajty ti y'ixtaaccixy caaybi, chi Jesús tüg tzajcaagy conǝgy, e yajnajxy Dios cojuyip, huin'it tujc-huǝcxy moy ajcxy. ³¹Huin'it ajcxy ijxcajpy Jesús. Chi Jesús mic mǝciy yaj'ijxtigoy. ³²Chi ajcxy ñayñimaayi:

—¿Nej ca' yjǝnchity co iich ajt ooy njihuiyim jǝtjoty huinma'ñjoty co anajty ajt jim xymiidmiydacim tü'am, etz co ajt xyñajtzcaxiipyim je huidi jaybety ma Dios ñecy?

³³E tim huin'ítiiy ajcxy tübǝjccixy, chi ajcxy ñcxcixni jim Jerusalén. Ni'amugi' ajcxy paty je majctügpi Jesús ydiscǝpulos ajcxy e jacjadyii jǝy ajcxy. ³⁴Chi ajcxy minaangixy:

—Janch yí' co ti yjugypicy je Huindzin Jesús, com ti oy ñayguǝxigyii ma Simón.

³⁵Chi Cleofas nimiydacy jadu'n nej tü'ay anajty ajcxy ti ñaybǝatigixy miid Jesús, etz jadu'n nej ajcxy Jesús ijxcajpy co tzajcaagy ti tujc-huǝcxy.

**Jesús ñayguǝxici ma
je' ydiscǝpulos ajcxy**

³⁶Jiiby anajty ajcxy tzachnimiydacixy co Jesús oy ñayguǝxigyii ma je' ajcxy. Chi ytinay'ahuiy cujc'amy ma je' ajcxy, chi yminañ:

—Jotcugi' miich ajcxy.

³⁷Chi je' ajcxy ooy ñay'adzigiyyi ooy huinmaagyixy, hue' ajcxy tijy

ijxmañiib. ³⁸Chi Jesús nimay je' ajcxy:

—¿Na'amy co mjet mhuinma'ñ ti ytigoydaaygixy? ¿Nej co m'aa'ájtigixy mjet'ájtigixy pin iich? ³⁹Ijxcix miich ajcxy iich ngi' iich ndecy, iich jëni iich. Nidongich etz íjxcich ajcxy. Tüg espíritu ca' miidity chüch ni ypajc, jadu'n nej m'ijxcixy iich nmiidity.

⁴⁰Co Jesús jadu'n yminañ, chi ajcxy yaj'ijxy yci' ytecy. ⁴¹Per ca'ni ajcxy mibijcy miid co anajty ajcxy chachjotcújcity, chi Jesús ajcxy nimaayi:

—¿Miid ajcxy ti ii mgayipy?

⁴²Chi ajcxy moy Jesús acxtzäy, etz tüg jiidy serpäg. ⁴³Chi cöbijcy, chi ycaay y'uucy jim ma je' ajcxy yhuinduu. ⁴⁴Huin'it Jesús yminañ:

—Huidi m'ijxyp cham je' je' huidi nyajnimay jayhuin, co iich miich ajcxy anajty miid'ijtcixy, co copicy nguydundähuibich jadu'n nej yjaybétyity ma je Moisés ñecy je jëcyip, etz jacjadyi Dios y'ayucnajtzcaxxiybi ñecy, etz yi salmo necy.

⁴⁵Huin'it je' ajcxy yjot yhuinma'ñ ymiñ ymejch, jaydëbi huinjihuñiygixipy huidi jaybétyip.

⁴⁶Chi Jesús yjacminañ:

—Jadu'n jaybety y'ity ma Dios ñecy co copicy co je Cristo paadip ayo'n e yjugypigipy codugiig xii, maabi anajty y'ögy. ⁴⁷Huen

ajcxy yajcapxhuäcxy Dios ytiy'ajt huindu'my naaxhuiñ, chondägip Jerusalén, co ooy ycopícyity huen jäy ajcxy jothuimbijtcix jaydëbi ajcxy paadip pocyhuinmeecxin.

⁴⁸Miich ajcxy nidiy'ajt'adipy tüg'óciy jadu'n nej cham ti m'ijxcixy ti mnejhuiygixy.

⁴⁹Jadachambi nguexipyich ma miich ajcxy je huidi nDeedyich ti xyaj'ahuaniiygixy. Hui'mgix ya Jerusalén ixti cooni ajcxy xyñ'idigihuip xycödigihip je Dios yjihui'ñ ymic'ajt huidi tzonam tzajpjoty.

Jesús ypa'ttigiinyñ tzajpjoty

⁵⁰Huin'it xii Jesús miid tzoñ je' ydiscipulos ajcxy, chi ajcxy ycajppidzimy, ñicxy ajcxy mihuingon je Betania. Chi Jesús xajhuäcxy yci' mibijctzoy Dios miid je ymigügtijc ajcxy ycixpi.

⁵¹Chi jadu'n yjajty ma anajty Dios mibijctzoy miid yi' ajcxy ycixpi, chi abicy yajhui'mni je' ajcxy e je' ypättigiiyñi jiiby tzajpjoty. ⁵²Chi yi' ajcxy jim yjac-huäcxijpy Dios ojadajtcixy. Chi ajcxy yhuimbijttaayñi jim Jerusalén janch jotcujc.

⁵³Chi ajcxy jabom jabom anajty ñicxcixy ma Dios ytijc chajpcapxycapxcixy, ojadajtcixy jäymejtcixy yi Dios, Janch jadu'n jada. Amén.